

Warunki życia ludności

w województwie zachodniopomorskim

w latach 2009-2011

Urząd Statystyczny w Szczecinie

Statistical Office in Szczecin

Warunki życia ludności

w województwie zachodniopomorskim

w latach 2009-2011

Urząd Statystyczny w Szczecinie

Statistical Office in Szczecin

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE
Szczecin 2013

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

PRZEWODNICZĄCY:	Dominik Rozkrut
REDAKTOR GŁÓWNY:	Renata Wronkowska
CZŁONKOWIE:	Anna Bilska, Agnieszka Brzezińska, Mirosława Gazińska, Aniela Litke, Magdalena Mojsiewicz, Janina Ofiarska, Małgorzata Radlińska, Bernadeta Wasilewska, Magdalena Wegner, Maria Witek
SEKRETARZ:	Ewa Kacperczyk
KOMENTARZ ANALITYCZNY:	Magdalena Mojsiewicz
OPRACOWANIE TABLIC:	Anna Bawelska, Janina Berner, Izabela Grzonka, Jolanta Janik, Lilianna Jurewicz, Renata Kowalska, Hanna Pik, Wanda Rainer, Barbara Sielska, Lilianna Wagner, Bernadeta Wasilewska, Bożena Woronecka, Irena Zmaczyńska
PRACE REDAKCYJNE:	Ewa Kacperczyk, Beata Rzymek
SKŁAD KOMPUTEROWY:	Ewelina Niewiadomska

ISSN 2080-9301

**Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego
prosimy o podanie źródła**

Publikacja dostępna na <http://www.stat.gov.pl/szczec>

Druk: Urząd Statystyczny w Olsztynie,
10-989 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82

Nakład: 95 egz.

Cena: 20,00 zł

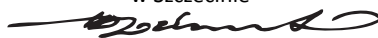
PRZEDMOWA

Wykorzystanie potencjału rozwojowego polskich regionów jest niezbędne dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju, zwiększenia konkurencyjności gospodarki oraz spójności społeczno-gospodarczej i przestrzennej. Proces transformacji czynników i zasobów regionalnych w dobra i usługi, definiowany jako rozwój regionalny, służy podniesieniu poziomu życia ludności. Analizując poziom rozwoju województw oraz jego dynamikę na przestrzeni lat można zaobserwować różne wzorce przemian regionalnych.

Oddaję do rąk Państwa opracowanie *Warunki życia ludności w województwie zachodniopomorskim w latach 2009-2011*. Publikacja zawiera opis zjawisk dotyczących poziomu życia mieszkańców na tle endogenicznych możliwości rozwoju województwa. Analizie poddano wybrane elementy mające wpływ na jakość życia społeczeństwa m.in. dotyczące środowiska naturalnego, sytuacji demograficznej, rynku pracy, dochodów ludności, warunków mieszkaniowych, edukacji, kultury i opieki zdrowotnej. W opracowaniu zaprezentowano charakterystykę zróżnicowania warunków życia wewnątrz województwa oraz przedstawiono pozycję województwa zachodniopomorskiego w kraju. Uwzględnione zostały również podstawowe informacje uzyskane na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 r. z zakresu demografii i zasobów mieszkaniowych.

Wyrażam nadzieję, że prezentowane opracowanie stanie się bazą do określenia nowych wyzwań rozwojowych oraz kształtowania kierunków interwencji publicznej w województwie zachodniopomorskim.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Szczecinie

dr Dominik Rozkrut

Szczecin, luty 2013 r.

FOREWORD

Using development potential of Polish regions is indispensable to ensure stable and sustainable development, improve the competitiveness of the economy as well as territorial and socio-economic cohesion. A process of transforming regional resources and factors into goods and services, defined as regional development, aims at raising the standard of living of the population. Various patterns of regional transformation can be noticed while analysing the degree of development of voivodships and its dynamics over the years.

I am handing over the publication *Living conditions of the population in Zachodniopomorskie Voivodship in the years 2009-2011*. It includes a description of phenomena concerning the standard of living or residents compared with endogenous capacities of the development of the voivodship. Selected elements which have an impact on quality of life of the society regarding, i.a., environment, demographic situation, labour market, revenues of the population, housing conditions, education, culture and healthcare were subject to analysis. The publication presents characteristics of differentiation of living conditions inside the voivodship and standing of the voivodship in Poland. Basic information gathered on the basis of the National Population and Housing Census 2011 concerning demography and dwelling stock were included as well.

I hope that presented publication will become a basis for determining new development challenges and shaping directions of public intervention in Zachodniopomorskie Voivodship.

Director
of the Statistical Office
in Szczecin

Dominik Rozkrut, Ph.D.

Szczecin, February 2013 r.

SPIS TREŚCI

	Str.
PRZEDMOWA	3
UWAGI METODYCZNE	9
WYNIKI BADAŃ. SYNTEZA	17
Środowisko naturalne	17
Ludność	18
Aktywność ekonomiczna ludności. Rynek pracy	26
Dochody i wydatki ludności. Ceny	38
Zasoby mieszkaniowe	45
Edukacja i wychowanie	47
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	50
Stan zdrowia. Niepełnosprawność	54
Kultura	60
Turystyka	64
Bezpieczeństwo publiczne. Transport	65
Produkt Krajowy Brutto	67

TABLICE

	Tabl.	Str.
Środowisko naturalne	1	69
Podstawowe dane demograficzne	2	70
Aktywność ekonomicznaa ludności w wieku 15 lat i więcej	3	71
Rynek pracy	4	72
Budżety gospodarstw domowych	5	74
Średnie ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych	6	75
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	7	76
Edukacja i wychowanie	8	78
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	9	80
Kultura, turystyka i sport	10	81
Bezpieczeństwo publiczne	11	82
Transport drogowy	12	83
Finanse publiczne	13	84
Wybrane dane o podregionach i powiatach w 2011 r.	14	85
Województwo zachodniopomorskie na tle pozostałych województw w 2011 r.	15	108

WYKRESY

Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej w 2011 r.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem w 2011 r.

Ludność na 1 km² w 2011 r.

Ludność w miastach w % ogółu ludności w 2011 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku w 2011 r.

Ludność według płci i wieku

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2011 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w 2011 r.

Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2011 r.

Urodzenia pozamałżeńskie w % urodzeń żywych w 2011 r.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat w 2011 r.

Studenci w roku akademickim 2011/2012 na 10 tys. ludności

Współczynnik skolaryzacji netto w grupie wieku 7-12 lat w roku szkolnym 2011/2012

Współczynnik skolaryzacji netto w grupie wieku 13-15 lat w roku szkolnym 2011/2012

Beneficjenci pomocy społecznej w % ogółu ludności w 2011 r.

Miejsca na widowni w kinach stałych na 1000 ludności w 2011 r.

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych

Samochody zarejestrowane na 1000 ludności w 2011 r.

Ofiary wypadków drogowych na 10 tys. ludności w 2011 r.

CONTENTS

	Page
FOREWORD	4
METHODOLOGICAL NOTES	9
RESULTS OF SURVEYS. SYNTHESIS	17
Environment	17
Population	18
Labour force participation. Labour market	26
Incomes and expenditures of population. Prices	38
Dwelling stock	45
Education	47
Health protection and social welfare	50
Health. Disability	54
Culture	60
Tourism	64
Public safety. Transport	65
Gross domestic product	67

TABLES

	Table	Page
Environment	1	69
Basic data of demography	2	70
Economic activity of population aged 15 and more	3	71
Labour market	4	72
Household budgets	5	74
Average retail prices of selected consumer goods and services	6	75
Municipal infrastructure. Dwellings	7	76
Education	8	78
Health care and social welfare	9	80
Culture, tourism and sport	10	81
Public safety	11	82
Transport	12	83
Public finance	13	84
Selected data on subregions and powiats in 2011	14	85
Zachodniopomorskie voivodship on the background of other voivodships in 2011	15	108

GRAPHS

Share of legally protected areas with unique environmental value in 2011

Population connected to waste water treatment plants as the share of total polulation in 2011

Population per 1 km² in 2011

Population in cities as the share of total polulation in 2011

Population by economic age groups in 2011

Population by sex and age

Net migration for permanent residence per 1000 population in 2011

Registered unemployment rate in 2011

Average monthly gross wages and salaries in 2011

Completed dwellings per 1000 population in 2011

Births out of wedlock as the share of % live births in 2011

Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged 3-6 in 2011

Students in the academic year 2011/2012 per 10 thous. population

Net enrolment rate for the age group 7-12 in the school year 2011/2012

Net enrolment rate for the age group 13-15 in the school year 2011/2012

Beneficiaries of social welfare as the share of total population in 2011

Seats in fixed cinemas per 1000 population in 2011

Ascertained crimes in completed preparatory proceedings

Registered cars per 1000 population in 2011

Road accident victims per 10 thous. population in 2011

Środowisko naturalne

Informacje o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki organizacyjne wnoszące opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzające rocznie 20 dam³ i więcej ścieków oraz wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako ścieki wymagające oczyszczania przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Informacje o ściekach oczyszczanych dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobno-ustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko-efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Informacje o **ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

Informacje o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz pozostałych (pyły pozostałe ujęte są pod pozycją 54 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska, Dz.U. 2008 nr 196 poz. 1217).

Informacje o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2010 r., Nr 185, poz. 1243), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany).

Informacje o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (tj. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów – kominów, wyrzutni wentylacyjnych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w wyniku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2010 r., Nr 185, poz. 1243), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o **ilości odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości

lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów na składowiskach, obróbka w glebie i ziemi, retencja powierzchniowa (np. umieszczanie odpadów na poletkach lub lagunach), termiczne przekształcanie.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwieniem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Informacje o **odpadach dotychczas składowanych** (nagromadzonych) dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Informacje o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Ludność

Informacje o **stanie i strukturze ludności** w przekroju terytorialnym opracowano według faktycznego miejsca zamieszkania. Do ludności faktycznie zamieszkałej w danej jednostce podziału terytorialnego zalicza się ludność zameldowaną na pobyt stały i faktycznie tam zamieszkałą oraz ludność przebywającą tam czasowo (zameldowaną w danej jednostce podziału terytorialnego na pobyt czasowy ponad 3 miesiące).

Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) – do 2009 r. – zbilansowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (z wyjątkiem PKB na 1 mieszkańca) oraz danych ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności.

Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn jest to wiek 18-64 lat, dla kobiet 18-59 lat. Przez **ludność w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się **ludność w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz **ludność w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyzn w wieku 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

Współczynnik dzietności – liczba dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie.

Przyrost naturalny jest to różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w danym wieku, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

Migracje wewnętrzne ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

Migracje zagraniczne opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

Aktywność ekonomiczna ludności

Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, prowadzonego w cyklu kwartalnym. Dane BAEL uogólnione są na podstawie bilansów ludności opracowywanych w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy, w tygodniu objętym badaniem.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne.

Pracujący to osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą dochód lub zarobek albo pomagały w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej,
- nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, strajku), ale formalnie miały pracę.

Bezrobotni to osoby, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe ją podjąć lub znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako procentowy udział bezrobotnych poszukujących pracy przez okres powyżej 12 miesięcy w liczbie aktywnych zawodowo.

Rynek pracy

Informacje o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód.

Do pracujących zalicza się:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, wybór lub mianowanie) lub stosunku służbowego,
- pracodawców i pracujących na rachunek własny,
- osoby wykonujące pracę nakładczą,
- agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów),
- członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych),
- rolników indywidualnych,
- duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczą osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, niezatrudnionych i niewykonyjących innej pracy zarobkowej, zdolnych i gotowych do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, nieuczących się w szkole w systemie dziennym lub stacjonarnym.

Za **długotrwale bezrobotne** uważa się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia rejestrowanego podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie wyników spisów.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne przypadające na 1 zatrudnionego obliczono, przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane dotyczące pracujących oraz wynagrodzeń prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007. W ramach tej klasyfikacji wyodrębniono **„Przemysł”** jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”

Przeciętną miesięczną emeryturę i rentę obliczono, dzieląc ogólną kwotę świadczeń emerytalno-rentowych przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

Czas pracy jest to czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy, w miejscu zatrudnienia lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy, a także okresy przerw, w czasie których pracownik nie pozostawał w dyspozycji zakładu pracy, jeśli nastąpiły z mocy prawa lub za zgodą zakładu pracy (np. choroba pracownika, opieka nad chorym członkiem rodziny, wykonywanie obowiązków społecznych, załatwianie ważnych spraw rodzinnych, urlopy wypoczynkowe, bezpłatne), a także nieobecności nie usprawiedliwione.

Czas nieprzepracowany obejmuje taką część nominalnego czasu pracy, w ciągu którego pracownik był nieobecny w pracy lub nie przystąpił do niej, bez względu na powód.

Budżety gospodarstw domowych

Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów, bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym (dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty; niektóre podatki); straty pieniężne.

Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę (również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej) i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

Informacje o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

Dane o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych (tzw. sieci rozdzielczej) bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej).

Informacji o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Informacje o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytku** dotyczą mieszkań (również niezamieszkałych), a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Dane o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach wyposażonych w instalacje** za 2009 r. i 2010 r. zaprezentowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisywowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych. Dane za 2011r. podano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III. Informacje o mieszkaniach wyposażonych w instalacje uwzględniają modernizację mieszkań oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytku** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Edukacja i wychowanie

Informacje obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
- oraz od roku szkolnego 2008/09 również zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. (Dz.U. Nr 7, poz.38).

Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych i niepubliczne. Szkoła niepubliczna może uzyskać

uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. **Szkoły wyższe**, publiczne i niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Ochrona zdrowia. Niepełnosprawność

Dane o **pracownikach medycznych** ochrony zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy i mają podpisany kontrakt z NFZ; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi i z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych. Dane obejmują również porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów prowadzących praktykę lekarską.

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych powodowaną stałym lub długotrwałym naruszeniem sprawności organizmu.

Orzekanie o niepełnosprawności (stopniu) w celu uzyskania statusu osoby niepełnosprawnej reguluje ustawa z 29 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721).

Orzeczenia niepełnosprawności do celów **pozarentowych** wydają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Osoby, które **nie ukończyły 16 roku** życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Dla osób, które **ukończyły 16 rok życia**, w orzeczeniu powiatowego zespołu ustala się **stopień niepełnosprawności**:

- **znaczny** - zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji;
- **umiarkowany** - zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych;
- **lekki** - zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

Kultura. Turystyka

Dane o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą zawodowych: teatrów dramatycznych i muzycznych, filharmonii, orkiestr i chórów oraz zespołów pieśni i tańca.

Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin stałych ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania wykazywane są według stanu w dniu 31 lipca i obejmują następujące obiekty: hotele, motele, pensjonaty, inne obiekty hotelowe, domy wycieczkowe, schroniska, ośrodki wczasowe, kolonijne i szkoleniowo-wypoczynkowe oraz domy pracy twórczej, ogólnodostępne domki turystyczne, kempingi, pola biwakowe, ośrodki wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, zakłady uzdrowiskowe i pozostałe obiekty niesklasyfikowane.

Bezpieczeństwo publiczne

Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Transport

Do **dróg krajowych** zalicza się autostrady i drogi ekspresowe, drogi: międzynarodowe, stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych, dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych, alternatywne dla autostrad płatnych, stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich oraz drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Finanse publiczne. Produkt krajowy brutto

Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym.

Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

PKB na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)

Sektory	
Skrót	Pełna nazwa
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska (-)	- zjawisko nie wystąpiło
Znak (x)	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
„W tym”	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy
Kropka (.)	- zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych
Znak (Δ)	- oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji

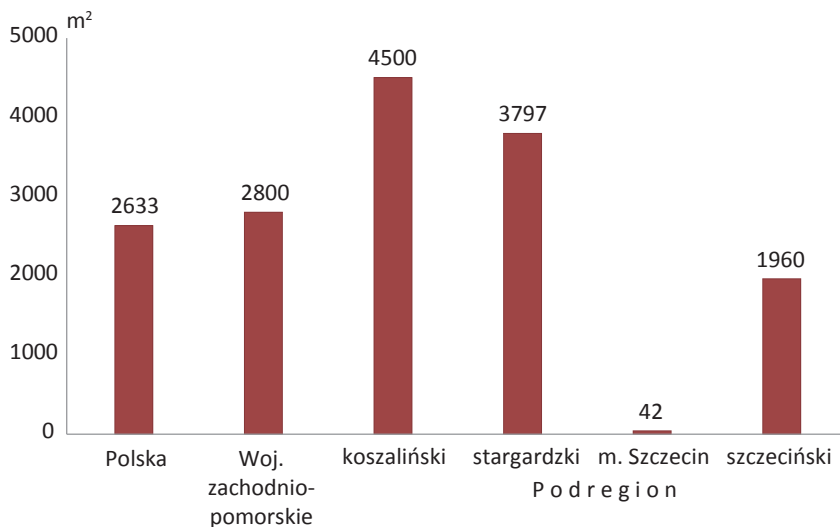
Środowisko naturalne

Powierzchnia ogółem województwa zachodniopomorskiego według ewidencji geodezyjnej w 2011 r. (stan w dniu 31 XII) wynosiła 2,29 mln ha, co stanowiło 7,3% powierzchni kraju. Użytki rolne stanowiły 49,2% powierzchni ogółem województwa (1,13 mln ha), grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 37,2% (0,85 mln ha), grunty zabudowane i zurbanizowane – 4,3% (0,10 mln ha), grunty pod wodami – 5,3% (0,12 mln ha) oraz nieużytki – 3,3% (0,07 mln ha).

Na koniec 2011 r. powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w województwie zachodniopomorskim wynosiła 21,1% powierzchni ogółem, tj. 0,48 mln ha. W kraju wskaźnik ten kształtował się na poziomie 32,5%. Na 1 mieszkańca w województwie zachodniopomorskim przypadało 2,8 tys. m² obszarów prawnie chronionych. Największym udziałem powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej charakteryzował się powiat choszczeński (54,4% powierzchni ogółem powiatu) oraz powiat wałecki (odpowiednio 51,9%). Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej w ogólnej powierzchni utrzymywał się powyżej średniej krajowej w powiatach: myśliborskim (44,1%), drawskim (43,3%) oraz m. Koszalin (37,8%). Najniższym udziałem powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej charakteryzował się powiat pyrzycki (0,1%), białogardzki (0,3%) oraz gryficki (0,6%).

Wykres 1. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona na 1 mieszkańca w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Lasy na koniec 2011 r. stanowiły 35,3% powierzchni ogółem województwa. W kraju wskaźnik ten kształtował się na poziomie 29,0%. Parki spacerowo-wypoczynkowe i lasy gminne stanowiły 25,5% powierzchni województwa (w kraju – 34,0%). Na 1 mieszkańca województwa przypadało 33,5 m² parków spacerowo-wypoczynkowych i lasów gminnych; w m. Szczecin powierzchnia ta wynosiła 64,3 m², a w pozostałych podregionach województwa – poniżej 30 m².

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim odprowadzono do wód powierzchniowych lub do ziemi 1643,8 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych. Z ogółu odprowadzonych ścieków oczyszczenia wymagało 7,1%, tj. 117,1 hm³. Oczyszczaniu poddano 99,3% ścieków wymagających oczyszczenia. Z oczyszczalni ścieków w województwie zachodniopomorskim korzystało 81,7% ludności. Powyżej 90% ludności korzystało z oczysz-

czalni ścieków w powiatach: m. Koszalin (98,4%), m. Świnoujście (96,9%), białogardzkim (95,7%), kołobrzeskim (94,2%) i m. Szczecin (92,5%).

Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza w 2011 r. wyemitowały 43,8 tys. t zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla), co stanowiło 2,6% zanieczyszczeń gazowych w skali kraju oraz 2,9 tys. t zanieczyszczeń pyłowych (5,0% w skali kraju). Ponad połowa emisji zanieczyszczeń gazowych miała miejsce w powiecie gryfińskim (61,6%, tj. 27,0 tys. t). Stopień redukcji zanieczyszczeń pyłowych wynosił w województwie 99,6% (w kraju był na zbliżonym poziomie – 99,7%), natomiast zanieczyszczeń gazowych – 47,9% (w kraju – 60,2%).

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim przedsiębiorstwa przemysłowe wytworzyły 7557,4 tys. t odpadów uciążliwych dla środowiska (bez komunalnych), co stanowiło 6,1% tego rodzaju odpadów w skali kraju. Z ogółu odpadów 50,4% wytworzyły przedsiębiorstwa zlokalizowane w powiecie polickim, 13,5% – w powiecie goleniowskim, 12,2% – w powiecie kamieńskim. Spośród odpadów wytworzonych w 2011 r. odzyskowi poddano 51,1%, unieszkodliwiono – 46,6%, a czasowo magazynowano – 2,3%.

Ludność

Według danych na koniec 2011 r. województwo zachodniopomorskie zamieszkiwało 1,7 mln osób, tj. 4,5% ludności Polski.

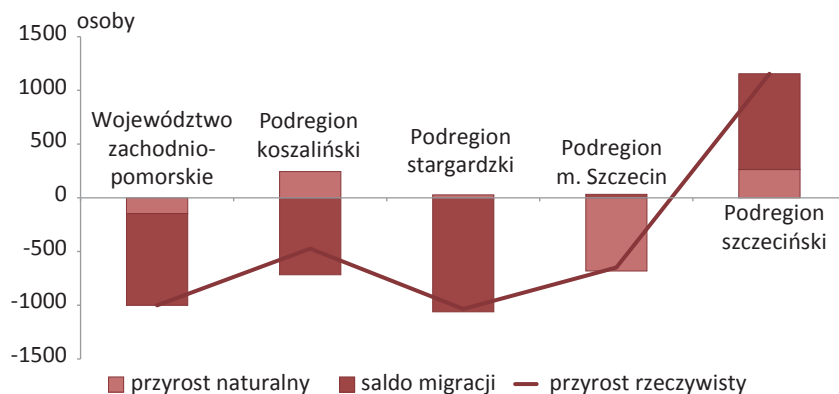
Tabl. 1. Ludność^a według faktycznego miejsca zamieszkania w województwie zachodniopomorskim
Stan w dniu 31 XII

Podregiony	2000	2005	2010	2011	
	w liczbach bezwzględnych				2010=100
Ogółem	1 697 935	1 694 178	1 723 741	1 722 739	99,9
Podregion:					
koszaliński	594 254	593 273	604 906	604 433	99,9
stargardzki	373 756	376 304	381 295	380 260	99,7
m. Szczecin	416 657	411 119	410 245	409 596	99,8
szczeciński	313 268	313 482	327 295	328 450	100,4

^a Dane za lata 2000 i 2005 opracowano z uwzględnieniem wyników NSP 2002, natomiast za lata 2010 i 2011 – NSP 2011.

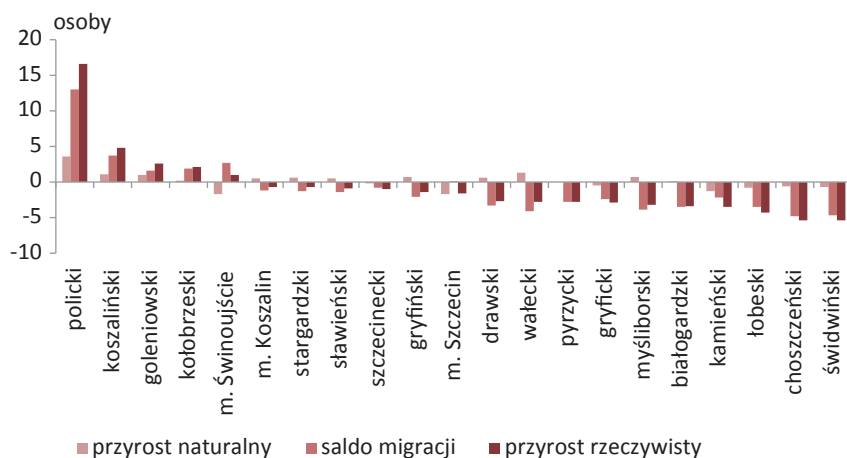
W 2011 r. odnotowano ubytek liczby ludności województwa zachodniopomorskiego w stosunku do roku poprzedniego o 1,0 tys. osób. Zmiany w stanie liczby ludności, tzw. przyrost rzeczywisty, spowodowane są dwoma rodzajami procesów demograficznych – ruchem naturalnym (zobrazowanym przyrostem naturalnym – różnicą między urodzeniami i zgonami) oraz ruchem wędrówkowym (zobrazowanym saldem migracji – różnicą między ludnością napływową a odpływową). Zarówno przyrost naturalny, jak i saldo migracji były w 2011 r. ujemne dla całego województwa. Największy wpływ na przyrost naturalny województwa mają procesy obserwowane w m. Szczecin – jedynym podregionie o przewadze liczby zgonów nad liczbą urodzeń (o 681 osób w 2011 r.). Niekorzystne ogólne saldo migracji jest wynikiem przewagi ludności odpływowej nad napływową w podregionie koszalińskim i stargardzkim (łącznie o 1799 osób w 2011 r.). W podregionie koszalińskim ujemny bilans ruchu wędrówkowego ludności widoczny jest również w m. Koszalin.

Wykres 2. Przyrost rzeczywisty, przyrost naturalny i saldo migracji w województwie zachodniopomorskim w 2011 r.

Liczba ludności w większości powiatów spada. W 2011 r. ujemny przyrost naturalny odnotowano w miastach: Szczecin i Świnoujście oraz powiatach: gryfickim, kamieńskim, łobeskim, choszczeńskim i świdwińskim. Z kolei dodatnim saldem migracji – największym w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2011 r. charakteryzował się powiat policki, następnie (choć na dużo niższym poziomie) powiat koszaliński, goleniowski, kołobrzeski i m. Świnoujście. Wyłącznie w tych powiatach obserwowano dodatni przyrost rzeczywisty liczby ludności, przy czym w m. Świnoujście widoczna była kompensata ujemnego przyrostu naturalnego – saldem migracji.

Wykres 3. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1000 ludności według powiatów w województwie zachodniopomorskim w 2011 r.

Współczynniki urodzeń i zgonów (na 1000 osób) jako miary względne mówiące o natężeniu danego procesu w województwie zachodniopomorskim powoli rosły od 2002 r. do 2008 r., po czym zaczęły maleć, jednak tempo spadku współczynnika urodzeń było około czterokrotnie wyższe niż współczynnika zgonów. W rezultacie w 2011 r. odnotowano wyższą wartość współczynnika zgonów niż współczynnika urodzeń, a w konsekwencji – ujemny przyrost naturalny.

Tabl. 2. Współczynniki urodzeń i zgonów w województwie zachodniopomorskim
Stan w dniu 31 XII

Podregiony	2000		2005		2010		2011	
	urodzenia	zgony	urodzenia	zgony	urodzenia	zgony	urodzenia	zgony
	na 1000 ludności ^a							
Ogółem	10,0	8,9	9,5	9,0	10,1	9,6	9,3	9,4
Podregiony:								
koszaliński	10,5	8,7	9,6	9,0	10,1	9,5	9,5	9,1
stargardzki	10,9	8,8	10,2	8,8	10,7	9,8	9,7	9,6
m. Szczecin	8,1	9,8	8,5	9,8	9,1	10,1	8,4	10,1
szczeciński	10,2	8,1	9,7	8,4	10,4	8,8	9,5	8,7

^a Dane za lata 2000 i 2005 opracowano z uwzględnieniem wyników NSP 2002, natomiast za lata 2010 i 2011 – NSP 2011.

Wzrost współczynnika urodzeń do 2008 r. spowodowany był wchodzącym w okres prokreacji wyżem początku lat 80-tych. W tym samym okresie wzrastała wartość współczynnika dzietności – teoretycznej miary mówiącej, ile przeciętnie dzieci rodziłaby kobieta między 15 a 49 rokiem życia, gdyby przez cały okres rozrodczy panowały warunki reprodukcji charakterystyczne dla badanego okresu. Współczynnik ten w 2008 r. osiągnął wartość 1,381, a w 2011 r. spadł do poziomu 1,215 (najniższa wartość współczynnika dzietności teoretycznej w województwie zachodniopomorskim miała wcześniej miejsce w 2003 r. – 1,220). Fakt, iż miara ta nie rośnie od 2008 r. jest obserwowany w Polsce i innych krajach; w analizach międzynarodowych jest on korelowany z kryzysem gospodarczym.

Zmiany demograficzne zachodzące w zakresie płodności i małżeńskości obrazuje współczynnik urodzeń pozamałżeńskich. W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim udział urodzeń pozamałżeńskich w urodzeniach żywych był najwyższy w kraju i wynosił 38,1% (średnia w kraju – 21,2%). Współczynnik ten jest zazwyczaj wyższy w mieście niż na wsi (w Polsce różnica ta wynosiła 5,7 p.proc.). W województwie zachodniopomorskim odsetek urodzeń pozamałżeńskich na wsi w 2011 r. sięgnął 43,4% urodzeń żywych, w miastach był dużo niższy – 35,2%. Poza województwem zachodniopomorskim większy odsetek urodzeń pozamałżeńskich na wsi niż w mieście odnotowano jedynie w województwie lubuskim, jednak tam różnica ta była nieznaczna.

Migracje, jako złożony proces przemieszczeń ludności towarzyszą rozwojowi ludności na przestrzeni dziejów. W odróżnieniu od procesów reprodukcyjnych odbywają się zarówno w czasie, jak i w przestrzeni. Różnią się także znacznie przyczynami, przebiegiem, czasem trwania, odległościami, skalą, selektywnością oraz organizacją i wywierają niejednokrotnie bardzo różny wpływ na modele ludności. Oprócz tego migracje mogą stanowić ważny czynnik nie tylko rozwoju ilościowego populacji w określonych regionach, ale także mogą stać się podstawowym czynnikiem rozwoju społeczno-ekonomicznego (jakościowego) tego regionu.

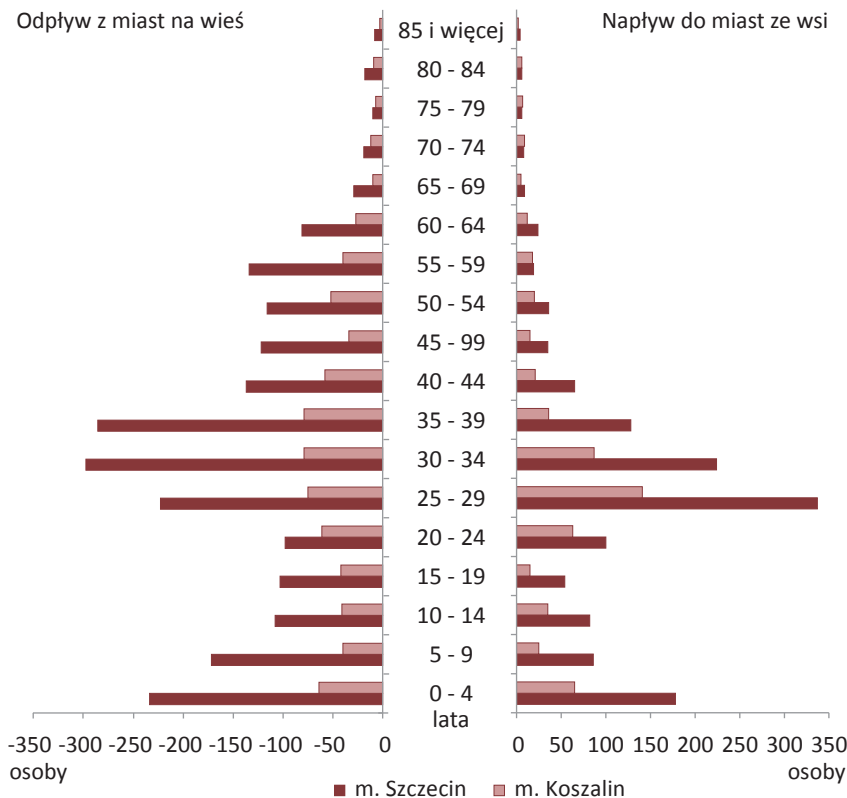
Procesy demograficzne w ruchu wędrownym przyczyniają się bezpośrednio do zmian liczby, ale nie należy zapominać, że mogą bardzo silnie wpływać na zmiany struktur ludności (na przykład według płci i wieku).

Tabl. 3. Migracje wewnętrzne w województwie zachodniopomorskim w 2011 r.

↑ – napływ ↓ – odpływ	Ogółem	Do miast	Na wieś
Ogółem	↑21068 ↓22039	↑11838 ↓12633	↑9230 ↓9406
Z miast	↑12981 ↓13739	↑ 6143 ↓ 6682	↑6838 ↓7057
Ze wsi	↑ 8087 ↓ 8300	↑ 5695 ↓ 5951	↑2392 ↓2349

W 2011 r. saldo migracji wewnętrznych w miastach było ujemne (-1901), a na wsi dodatnie (930). W poszczególnych podregionach województwa saldo migracji na wsi było ujemne, poza podregionem szczecińskim, gdzie wyniosło 1263 osoby. Saldo migracji w największych miastach – Szczecinie i Koszalinie było dodatnie z miastami, a ujemne ze wsią. Ze Szczecina na wsie położone w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. odpłynęło 1916 osób, a z Koszalina – 613. W obu miastach najsilniejszy odpływ na wieś odnotowano w grupach wieku 25-39 lat oraz 0-4 lata.

Wykres 4. Migracje według grup wieku w m. Koszalin i m. Szczecin w 2011 r.

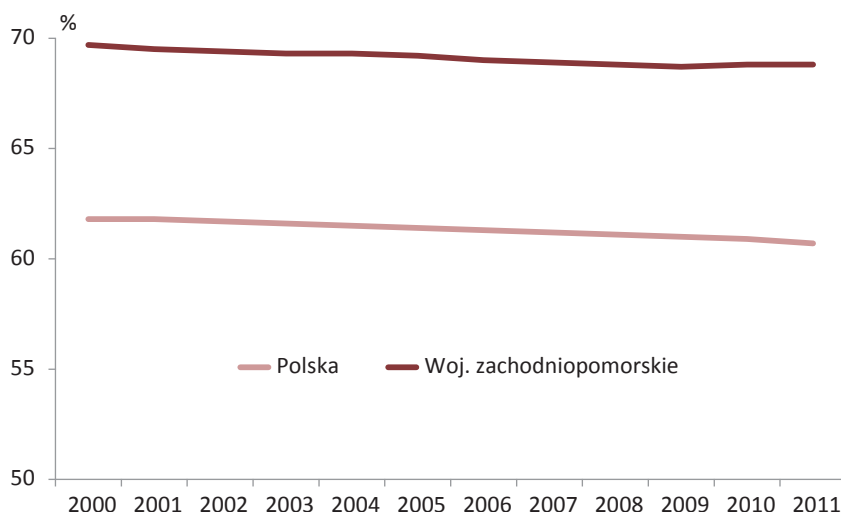
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały w 2011 r. było w kraju ujemne (-4043), natomiast w województwie zachodniopomorskim – dodatnie (8 osób). Saldo to było zróżnicowane w podregionach; z podregionu szczecińskiego i koszalińskiego więcej osób emigrowało niż imigrowało do nich. Spośród 633 osób emigrujących w 2011 r. z terenu województwa zachodniopomorskiego 90,4% przenieśli się do krajów europejskich. W 2010 r. liczba emigrantów była niższa o 68 osób. Najpopularniejszymi kierunkami były Niemcy (39,5% w 2011 r. i 42,1% w 2010 r.¹) i Wielka Brytania (23,9% w 2011 r. i 17,0% w 2010 r.). Zarówno w 2011 r., jak i w roku poprzednim liczba osób przesiedlających się na teren województwa z Wielkiej Brytanii była wyższa od liczby osób wysiedlających się (o 97 osób w 2010 r. i 50 osób w 2011 r.).

Gęstość zaludnienia, tj. liczba osób przypadająca na 1 km² powierzchni województwa, w 2011 r. wynosiła 75 osób (*średnia gęstość zaludnienia kraju wynosiła 123 osoby*). Warto jednak zaznaczyć, że obszar województwa zachodniopomorskiego zamieszany jest nierównomiernie.

1 Na podstawie danych administracyjnych, według stanu w dniu 31 XII 2010 r. na terenie Meklemburgii-Pomorza Przedniego zameldowanych było 3990 osób narodowości polskiej (*Meklemburg-Vorpommern im Spiegel der Statistik*, Ausgabe 2011, Urząd Statystyczny Meklemburgii-Pomorza Przedniego).

Rozmieszczenie ludności bardzo mocno związane jest z procesami urbanizacyjnymi, które pociągają za sobą cały szereg konsekwencji społeczno-gospodarczych. Poziom urbanizacji charakteryzowany jest przez strukturę ludności według miejsca zamieszkania, a jego najprostszą miarą jest udział osób mieszkających na obszarach miejskich w ogólnej liczbie ludności. Na wartość współczynnika urbanizacji mają wpływ trzy podstawowe elementy: przyrost naturalny ludności miejskiej, saldo migracji wieś-miasto oraz zmiany administracyjne polegające na włączaniu obszarów wiejskich do miast. W 2010 r. i 2011 r. odnotowano ujemny przyrost naturalny w miastach województwa zachodniopomorskiego. Saldo migracji wewnątrzwojewódzkich w miastach w latach 2009-2011 wskazywało na coroczny odpływ ludności z miast, nierekompensowany napływem ludności wiejskiej o ponad 1000 osób. W 2010 r. prawa miejskie na terenie województwa zachodniopomorskiego uzyskało Tychowo, a w 2011 r. – Gościno. W efekcie w województwie zachodniopomorskim wartość współczynnika urbanizacji zmalała od 69,7% w 2000 r. do 68,8 % w 2008 r.; od 2008 r. liczba ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności utrzymuje się na podobnym poziomie. W Polsce w okresie 2000-2011 współczynnik ten spadł systematycznie do poziomu 60,7%.

Wykres 5. Współczynnik urbanizacji

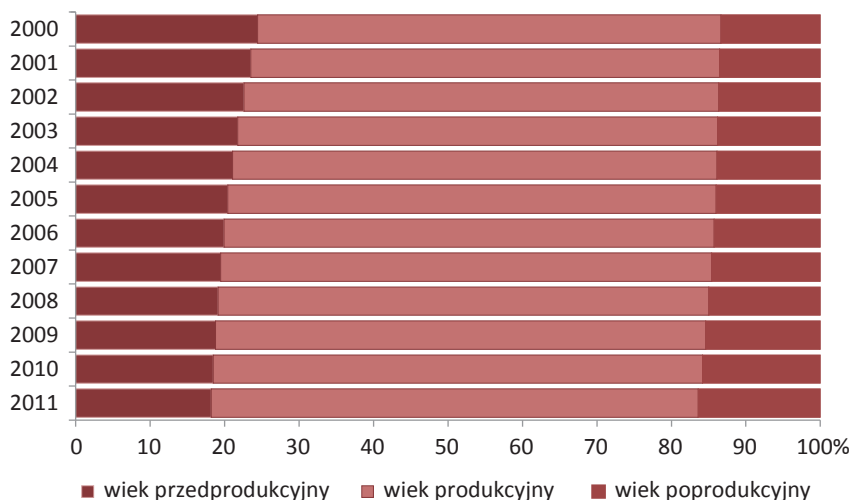
W województwie zachodniopomorskim występuje przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. W 2011 r. na 100 mężczyzn przypadało 105,3 kobiet (w kraju wartość tego miernika kształtowała się na poziomie 106,6). W skali województwa najbardziej sfeminizowane było m. Koszalin (111,5 kobiet na 100 mężczyzn) i m. Szczecin (110,2) oraz powiat kołobrzeski (107,8) i m. Świnoujście (106,8), natomiast najmniej sfeminizowane były powiaty: pyrzycki (99,6 kobiet na 100 mężczyzn), koszaliński (100,3), choszczeński (100,5), gryfiński (100,9).

W strukturze ludności województwa według wieku najbardziej widoczne są wpływy dwóch wyższych demograficznych. Pierwszy – wyż powojenny, który swój szczyt osiągnął w połowie lat 50-tych i drugi – echo wyżu lat 50-tych, czyli roczniki urodzone na przełomie lat 70-tych i 80-tych. Ponieważ proces wygaszania wyżu jest bardzo powolny (kilka stuleci), dlatego też warto wspomnieć o rodzącym się kolejnym wyżu (wyżu początku wieku), który będzie jednak znacznie płytszy (mniej liczny) niż poprzednie. W strukturze ludności występują również niższe demograficzne: niż wojenny oraz dwa ich echa – roczniki lat 60-tych oraz najgłębszy – powojenny niż przełomu wieków. Kształt piramidy sugeruje regresywną strukturę populacji.

W latach 2000-2011 zmianie uległa struktura ludności według ekonomicznych grup wieku. Przy względnie powolnym wzroście udziału ludności w wieku produkcyjnym w latach 2000-2008 (z 62,2% do 65,9%) obserwuje się zatrzymanie wzrostu i spadek odsetka w 2011 r. do poziomu 65,4%. Jednocześnie widoczny jest ciągły wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym (z 13,4% w 2000 r. do 16,4% w 2011 r.) i spadek udziału ludno-

ści w wieku przedprodukcyjnym (z 24,4% do 18,2%). Na skutek zmian w ekonomicznych grupach wieku nieznacznie rośnie od 2008 r. wartość współczynnika obciążenia ekonomicznego. W 2011 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 52,9 osób w wieku nieprodukcyjnym (*w kraju wartość tego miernika wynosiła 55,8*). W podregionie szczecińskim poziom współczynnika był wyraźnie niższy niż w województwie (50,6), ale nawet tam jego poziom rośnie systematycznie od 2008 r.

Wykres 6. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w województwie zachodniopomorskim

Przeciętne trwanie życia można uznać za syntetyczny miernik jakości życia, dostępności opieki medycznej² oraz warunków socjalnych. W *Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015* zakładano realizację celu głównego – podniesieniu poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin – osiągnięcie przez mężczyzn w Polsce w 2010 r. średniej wieku 73,3 lat, a przez kobiety – 80,6 lat. Cel ten został osiągnięty dla kobiet w Polsce; w województwie zachodniopomorskim przeciętna długość trwania życia kobiety była niższa o 0,55 roku od zakładanej. Dla mężczyzn cel strategii nie został osiągnięty – dla Polski przeciętna ta była niższa o 1,20 lat, natomiast dla województwa zachodniopomorskiego – o 1,97 lat. Strategia zakłada wzrost przeciętnej długości trwania życia w 2015 r. do 81,2 lat dla kobiet i 74,5 dla mężczyzn.

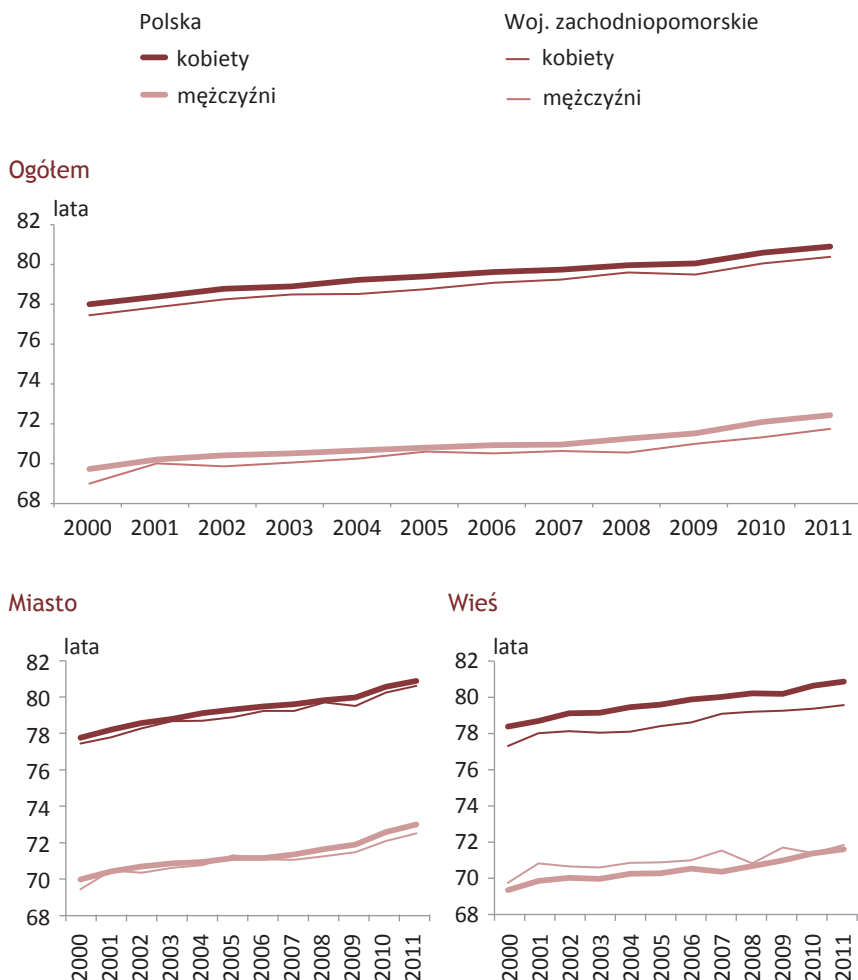
W 2011 r. przeciętne trwanie życia mężczyzn w województwie zachodniopomorskim wynosiło 71,8 lat, a dla kobiet – 80,4 lat. Analizowane wskaźniki dotyczą średniego wieku, jakiego dożyli ci, którzy zmarli w roku, dla którego podane są przeciętne. W Polsce występuje wysoka nadumieralność mężczyzn, obserwowana we wszystkich grupach wieku, analogiczna nadumieralność charakteryzuje województwo zachodniopomorskie. Dysproporcje między przeciętnym trwaniem życia mężczyzn i kobiet wynosiły w województwie zachodniopomorskim 8,1 lat dla miast (*przy jednoczesnym poziomie 7,9 lat dla Polski*) i 9,6 lat dla wsi (*dla Polski – 9,3 lat*).

Obserwowane jest regionalne zróżnicowanie przeciętnego trwania życia. Mężczyźni żyją najdłużej w województwie podkarpackim, najkrócej – w województwie łódzkim. Różnica między średnią długością trwania życia mężczyzn w tych dwóch województwach wynosi 3,7 lata. Dla województwa zachodniopomorskiego wskaźnik ten był o 2,3 lata niższy niż dla województwa podkarpackiego. Zróżnicowanie przeciętnego trwania życia u kobiet jest mniejsze – mieszkanki województwa łódzkiego dożywały w 2011 r. średnio 79,5 lat, zaś podkarpackiego – prawie 82,0 lata. Różnica ta sięgała 2,4 lata, zaś województwo zachodniopomorskie dzieliło od województwa podkarpackiego dystans 1,6 lat.

² W tym rozwój nowych technologii medycznych, nowoczesnych metod diagnostycznych i poprawa kondycji zdrowotnej.

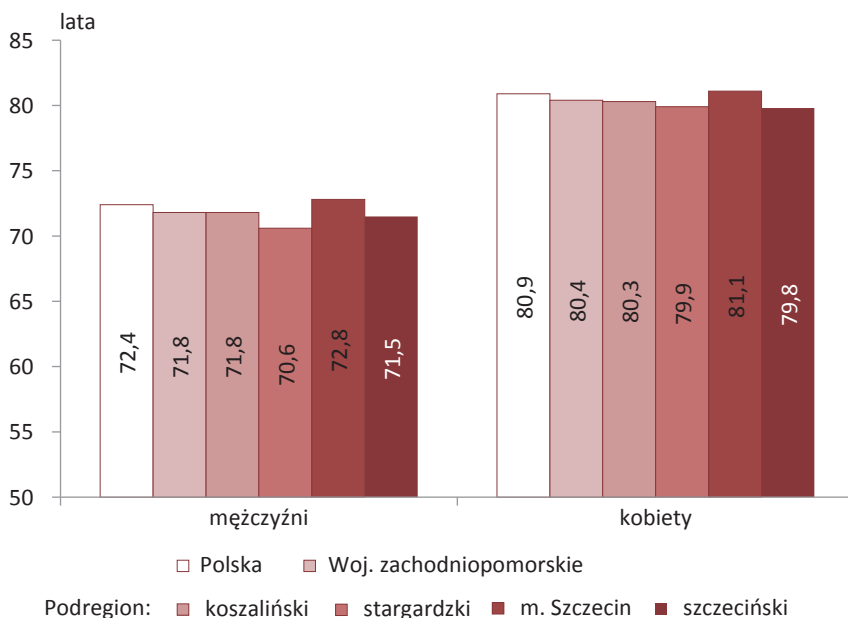

Wykres 7. Przeciętne trwanie życia według płci oraz miejsca zamieszkania

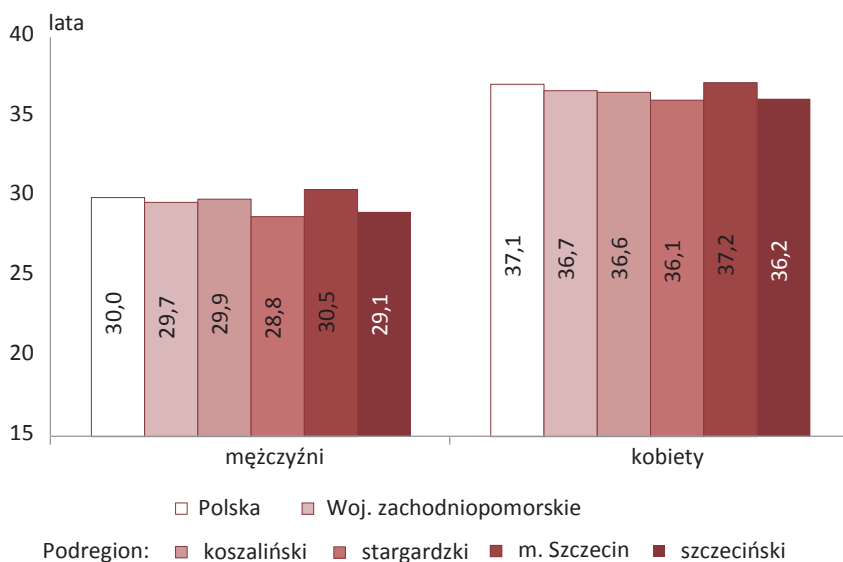
Korzystnie wypada porównanie sytuacji ludności zamieszkującej m. Szczecin, która żyje przeciętnie dłużej niż w Polsce prawie we wszystkich grupach wieku (różnica ta zanika wśród 15 i 30-letnich kobiet). Wyraźnie lepszą kondycję wykazują mężczyźni – ich średnie dalsze trwanie życia we wszystkich grupach wieku jest około pół roku dłuższe niż analogiczne dla Polski. Dla kobiet różnica między m. Szczecin a resztą kraju jest nieznaczna, najsilniejsza wśród noworodków i 60-latek. W porównaniu z przeciętnymi odnotowanymi dla miast w Polsce, omawiane różnice są wśród mężczyzn wyraźnie niższe we wszystkich grupach wieku; w grupie noworodków różnica ta jest dla m. Szczecin niekorzystna (przeciętny noworodek płci męskiej żyje średnio o 0,2 roku krócej niż wskazuje średnia dla miast). W pozostałych podregionach różnice przeciętnego dalszego trwania życia na tle Polski są niekorzystne; w podregionie stargardzkim przekraczają 1 rok w najstarszych grupach wieku, a dla noworodka płci męskiej wynoszą 1,8 lat.

Wykres 8. Przeciętne dalsze trwanie życia noworodków w 2011 r.

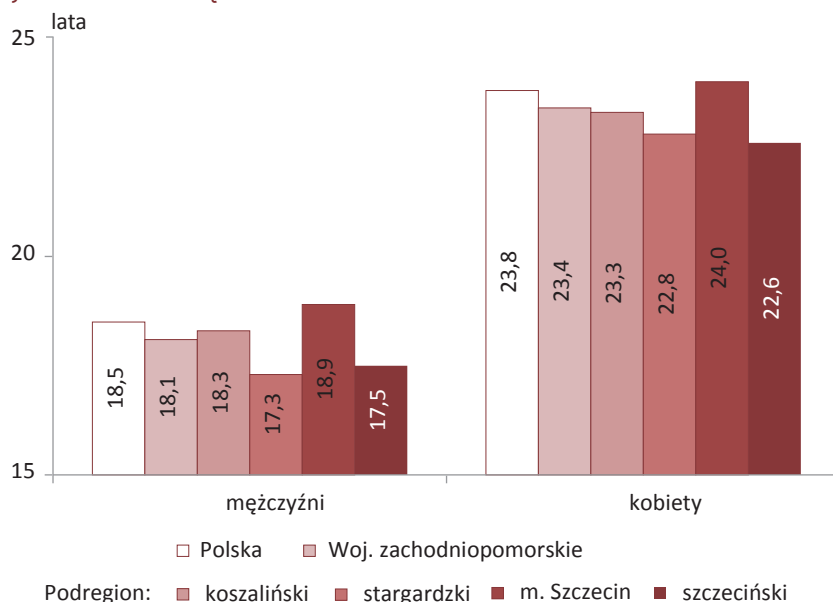

Zaostrzenie różnic przeciętnego dalszego trwania życia między województwem zachodniopomorskim a średnią w Polsce jest widoczne w grupie 45-latków oraz 60-latków. Najlepszą sytuację obserwuje się wśród mieszkańców m. Szczecin, w którym przeciętne dalsze trwanie życia 45-letniego mężczyzny jest o 0,5 roku dłuższe niż analogiczna przeciętna dla Polski; tendencja ta utrzymuje się również wśród 60-letnich mężczyzn, którzy w 2011 r. żyli średnio 0,4 roku dłużej niż przeciętni mieszkańcy Polski. Wśród kobiet zamieszkujących m. Szczecin analogiczne różnice wynoszą 0,1 roku dla 45-latek oraz 0,2 roku dla 60-latek.

Wykres 9. Przeciętne dalsze trwanie życia osób w wieku 45 lat w 2011 r.

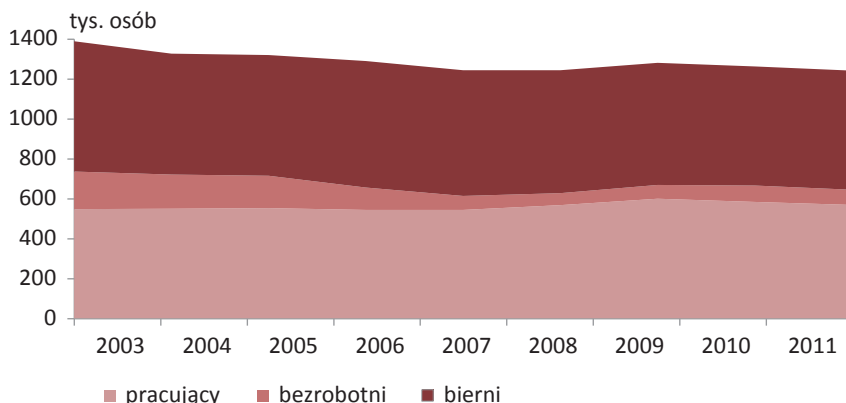
Wykres 10. Przeciętne dalsze trwanie osób w wieku 60 lat w 2011 r.

Aktywność ekonomiczna ludności. Rynek pracy

Wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności wskazują, że w województwie zachodniopomorskim osoby aktywne zawodowo, tj. pracujące lub poszukujące pracy (w tygodniu objętym obserwacją) stanowiły w IV kwartale 2011 r. średnio 51,6% ogólnej liczby ludności w wieku 15 lat i więcej. Wskaźnik ten był najniższy w kraju, gdzie osiągnął poziom 56,3%. W IV kwartale 2011 r. w województwie zachodniopomorskim odnotowano znaczną różnicę w aktywności zawodowej mężczyzn i kobiet – odpowiednio 60,8% i 43,5%, a w kraju – 64,7% i 48,7%. Współczynników aktywności zawodowej w obu grupach płci w województwie zachodniopomorskim był najniższy w kraju.

Wykres 11. Ludność w wieku 15 lat i więcej według typu aktywności ekonomicznej w województwie zachodniopomorskim (przeciętne w roku)

W miastach województwa zachodniopomorskiego współczynnik aktywności zawodowej kształtował się na poziomie 52,9% (w 2010 r. – 54,6%), wobec 48,9% na terenach wiejskich (w 2010 r. – 48,8%). Wśród osób z wykształceniem wyższym wyniósł on 77,0%

(w porównaniu z 2010 r. wzrósł o 0,3 p.proc.) i był on, podobnie jak w województwie kujawsko-pomorskim, najniższy w kraju.

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według rodzaju aktywności ekonomicznej jest zróżnicowana w grupach wieku. W 2011 r. w grupie 25-54 lata ponad 60% osób stanowili pracujący, zaś w pozostałych, skrajnych grupach wieku – 60-80% stanowili bierni zawodowo.

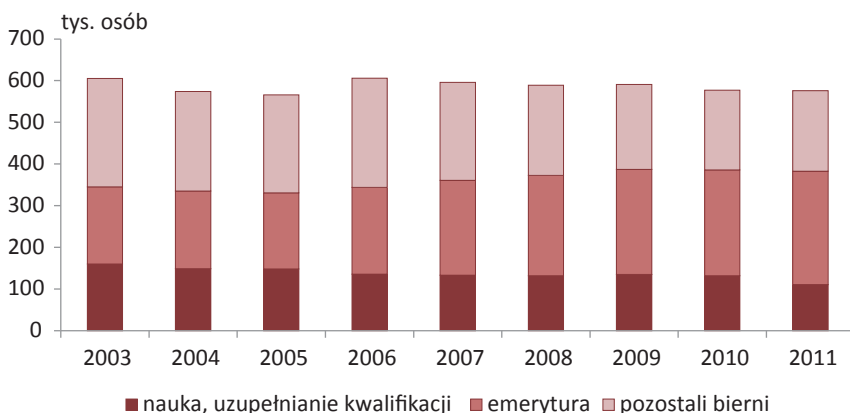
Wykres 12. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według grup wieku i typu aktywności ekonomicznej w województwie zachodniopomorskim (w IV kwartale)

Bierni zawodowo

Spośród biernych zawodowo, tj. osób, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne, 99,0% nie poszukiwało pracy, z czego zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy wskazywało 5,2%. Odsetek zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy należał do najwyższych w kraju; na zbliżonym poziomie utrzymywał się w województwach kujawsko-pomorskim, lubuskim i warmińsko-mazurskim. Jednocześnie odsetek uczących się i uzupełniających naukę wśród biernych zawodowo (18,1%) należał do najniższych w kraju – podobnie jak w województwach śląskim, lubuskim i opolskim.

Wykres 13. Bierni zawodowo w wieku 15 lat i więcej według przyczyn bierności w województwie zachodniopomorskim (przeciętne w roku)

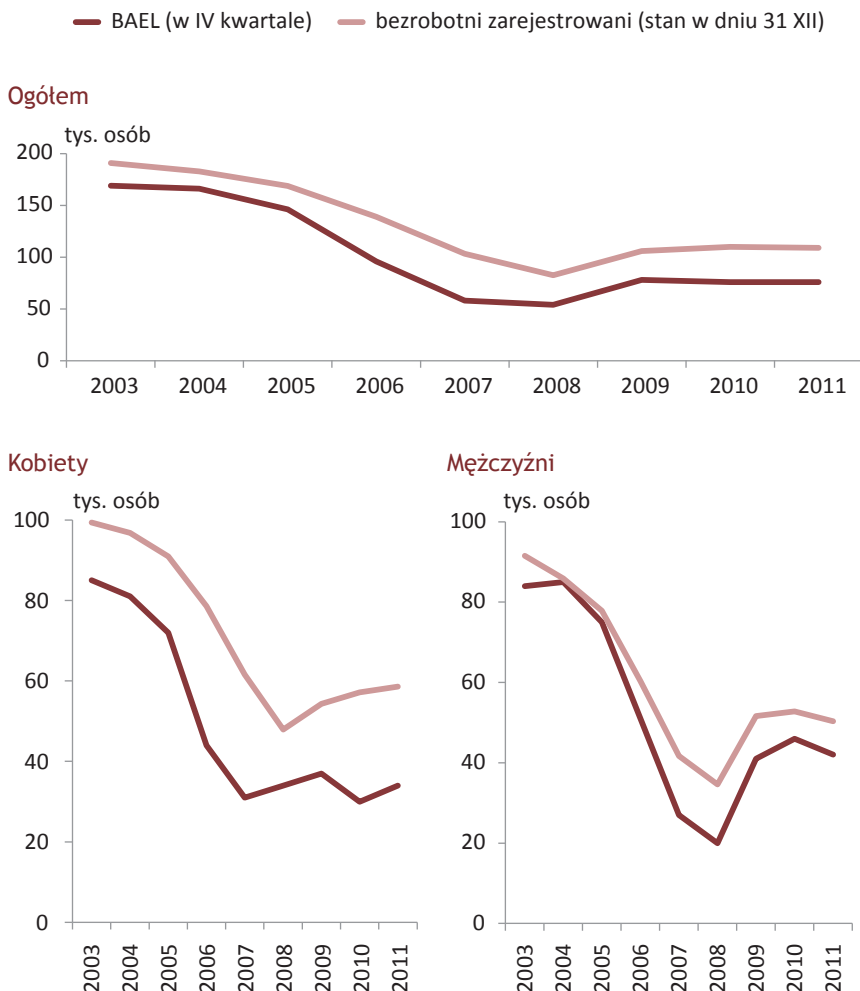
W latach 2003-2011 średnie roczne tempo wzrostu liczby emerytów w grupie osób w wieku 15 lat i więcej wynosiło w województwie zachodniopomorskim 4,9%, natomiast w Polsce – 3,7%. W tym samym okresie liczba osób uczących się i uzupełniających kwalifikacje w analizowanej grupie wieku zmniejszała się przeciętnie z roku na rok o 4,5%, natomiast w Polsce – o 1,7%.

Bezrobotni

Podstawowym miernikiem bezrobocia jest tzw. bezrobocie rejestrowane, określane liczbą osób zarejestrowanych w urzędach pracy. W województwie zachodniopomorskim bezrobocie rejestrowane wyniosło na koniec IV kwartału 2011 r. prawie 109 tys. osób. Statystyka ta jest obserwowana równolegle z szacunkową liczbą osób bezrobotnych w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności, która w IV kwartale wynosiła w województwie zachodniopomorskim 76 tys. osób. Zarówno w Polsce, jak i w województwie obie statystyki wskazywały na spadek liczby osób bezrobotnych w okresie 2003-2008 i jej wzrost od 2008 r.

Rozdźwięk pomiędzy liczbą bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy, a liczbą osób pozostających bez pracy według BAEL ma podłoże metodyczne. W obu badaniach odmienne są definicje populacji (różne przedziały wieku) oraz kryteria kwalifikowania osoby badanej jako bezrobotnej. Różnice pomiędzy statystyką powstały w oparciu o dane administracyjne i tą, która za bezrobotnych uznaje tylko osoby, które pracują według własnej deklaracji mniej niż 2 godziny w tygodniu, nie są stałe w czasie, a w województwie zachodniopomorskim są zróżnicowane w grupach płci. Wśród przyczyn powstałych rozbieżności wymienia się pracę osób oficjalnie zarejestrowanych w tzw. szarej strefie, zmieniające się wzorce aktywności zawodowej (osoby zdolne do pracy nie mogąc jej znaleźć, bądź obawiając się jej utraty, decydują się na długotrwałe zaniechanie pracy, w tym także przejście na rentę lub emeryturę) oraz tzw. ukryte bezrobocie na wsi.

Wykres 14. Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy oraz według BAEL w województwie zachodniopomorskim

Przewaga liczby osób zarejestrowanych w urzędach pracy nad liczbą bezrobotnych według BAEL w latach 2007-2009 sięgała w kraju 30%, przy czym silniej była zarysowana w grupie kobiet. W województwie zachodniopomorskim taka przewaga, utrzymująca się dla kobiet w granicach 40-90%, obserwowana jest od 2006 r., natomiast wśród mężczyzn pogłębiła się w latach 2007-2008 i utrzymuje się na poziomie kilkunastu procent.

Stopa bezrobocia według BAEL (relacja liczby bezrobotnych do ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej) w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2011 r. wyniosła 11,8% (przy poziomie krajowym 9,7%). Stopa bezrobocia rejestrowanego według stanu w dniu 31 XII 2011 r. wynosiła 17,6% (wobec 12,5% w kraju) i należała do najwyższych w Polsce; wyższą odnotowano jedynie w województwie warmińsko-mazurskim (20,1%).

Wśród wskaźników monitorujących *Strategię Rozwoju Kraju* w ramach celu głównego wymienia się obydwie stopy bezrobocia. Dla prezentowanej według BAEL (na podstawie przeciętnych w roku) wskazuje się wartość wskaźnika zakładaną na lata 2010 i 2015. W 2010 r. stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim była o 0,3 p.proc. wyższa niż zakładano w programie. Zaleca się obserwowanie stopy bezrobocia rejestrowanego.

Tabl. 4. Stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim

Stopa bezrobocia	2000		2005		2010		2011	
	w %	pozycja województwa w kraju	w %	pozycja województwa w kraju	w %	pozycja województwa w kraju	w %	pozycja województwa w kraju
Według BAEL (przeciętne w roku)	19,1 ^a	13.	22,7	15.	12,3	16.	11,8	15.
Rejestrowanego (stan w dniu 31 XII)	20,8	14.	25,6	15.	17,8	15.	17,6	15.

^a Wartość nieporównywalna; od 2003 r. zmiany w metodologii uogólniania wyników.

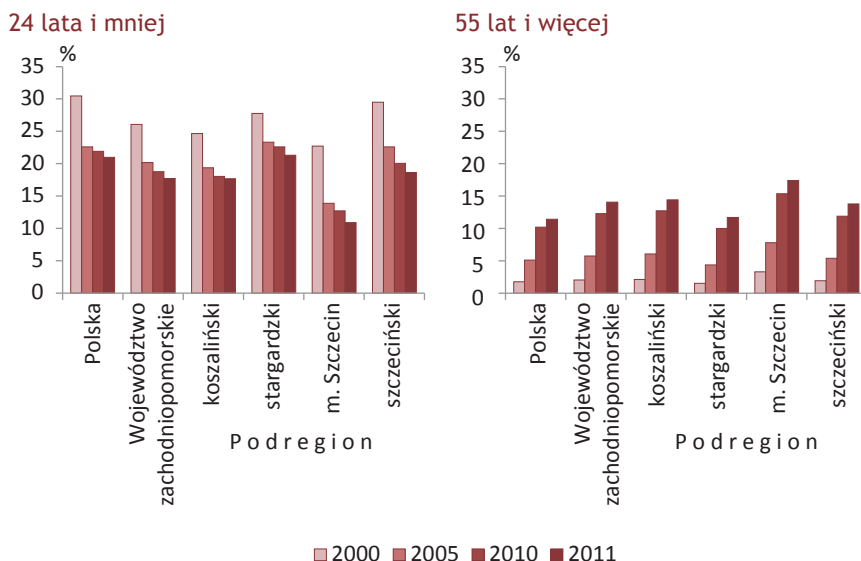
Według stanu na koniec 2011 r. w województwie zachodniopomorskim bardzo duże zróżnicowanie w wysokości wskaźnika bezrobocia rejestrowanego zaobserwowano w podregionach i powiatach. Najniższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano w miastach na prawach powiatu: Szczecinie, Świnoujściu, Koszalinie oraz w powiecie kołobrzeskim (odpowiednio 9,9%, 10,9%, 11,2% oraz 11,9%). Najwyższym wskaźnikiem bezrobocia charakteryzował się powiat białogardzki (28,1%) i pyrzycki (27,7%). Spośród 66 podregionów w kraju (wyodrębnionych w 2005 r.) dwa podregiony: koszaliński i stargardzki mają jedną z najsłabszych pozycji pod względem stopy bezrobocia.

Tabl. 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie zachodniopomorskim według podregionów
Stan w dniu 31 XII

Podregiony	2005		2010		2011	
	w %	pozycja wśród podregionów w kraju	w %	pozycja wśród podregionów w kraju	w %	pozycja wśród podregionów w kraju
Koszaliński	29,5	64.	20,6	61.	20,4	61.
Stargardzki	33,2	66.	22,6	64.	22,6	64.
M. Szczecin	14,1	15.	9,7	15.	9,9	16.
Szczeciński	27,1	57.	19,4	58.	18,1	54.

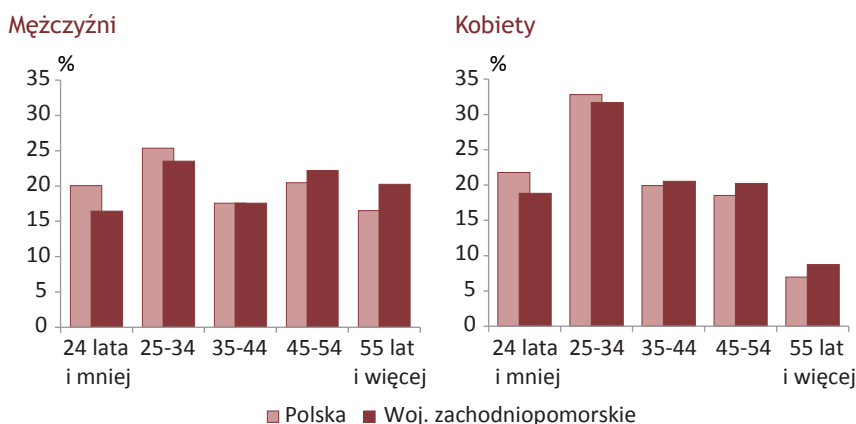
W województwie zachodniopomorskim na koniec 2011 r. największy odsetek wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lat (27,9%), w Polsce odsetek ten był wyższy o 1,4 p.proc. W stosunku do 2000 r. nastąpiły istotne zmiany w strukturze wieku bezrobotnych: wzrósł odsetek bezrobotnych w wieku 55 lat i więcej (z 2,1% do 14,1% w 2011 r. w województwie oraz z 1,8% do 11,4% – w Polsce), a zmalał w wieku 24 lat i mniej (z 26,1% do 17,7% w 2011 r. w województwie oraz z 30,5% do 21,0% – w Polsce). Niekorzystna sytuacja osób w wieku 55 lat i więcej na rynku pracy ma w podregionach województwa (poza stargardzkim) natężenie silniejsze niż w Polsce. Najwyższy odsetek (w tej grupie wieku) bezrobotnych zarejestrowanych w województwie odnotowano w m. Szczecin (17,4%).

Wykres 15. Bezrobotni w wybranych grupach wieku w % ogółu bezrobotnych zarejestrowanych
Stan w dniu 31 XII

W województwie zachodniopomorskim na koniec 2011 r. struktura bezrobotnych według wieku różniła się w grupie mężczyzn i kobiet. Odsetek bezrobotnych mężczyzn w poszczególnych grupach wieku utrzymywał się na zbliżonym poziomie. W porównaniu do kraju był on mniejszy w młodszych grupach wieku – w grupie 24 lata i mniej nawet o 3,6 p.proc. Podobną prawidłowość zaobserwowano wśród kobiet. W zbiorowości bezrobotnych kobiet wyraźnie najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (31,7%), przy czym koncentracja liczby kobiet bezrobotnych w tej grupie wieku była o 1,1 p.proc. niższa niż w Polsce. Przewaga odsetka liczby kobiet w województwie zachodniopomorskim nad analogicznym odsetkiem dla kraju rosła wraz z wiekiem i wyniosła 1,8 p.proc. w grupie wieku 55 lat i więcej (8,7%). W porównaniu do 2000 r. odsetek bezrobotnych kobiet w grupie wieku 55 lat i więcej wzrósł najbardziej spośród analizowanych grup wiekowych zarówno w Polsce, jak i w województwie zachodniopomorskim (odpowiednio dwięciokrotnie i ośmiokrotnie). Podobnie silne było tempo wzrostu odsetka bezrobotnych mężczyzn w tej grupie wieku – wzrost w Polsce ponad pięciokrotny, w województwie zachodniopomorskim – sześciokrotny.

Wykres 16. Struktura bezrobotnych kobiet i mężczyzn według wieku w 2011 r.
Stan w dniu 31 XII

Najliczniejszą grupę bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2011 r. stanowiły osoby o najniższym poziomie wykształcenia – zasadniczym zawodowym (29,9 tys. osób) oraz gimnazjalnym i niższym (37,6 tys. osób). Odsetek bezrobotnych z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym był o 7,0 p.proc. wyższy niż w Polsce; przewaga ta była obserwowana od ponad 10 lat. Odsetek bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym utrzymywał się w ostatnich latach na poziomie zbliżonym do krajowego, chociaż w latach 2000-2005 był on od niego niższy o około 2-3 p.proc. W porównaniu z 2000 r. wzrosła liczba bezrobotnych z wyższym wykształceniem (z 3,4 tys. osób do 9,8 tys. osób), a ich odsetek zwiększył się o 6,7 p.proc. do 9,0%. Odsetek bezrobotnych z wykształceniem wyższym w m. Szczecin i m. Koszalin w 2011 r. osiągnął poziom wyższy niż w województwie i w Polsce – w m. Szczecin odpowiednio o 8,0 i 5,6 p.proc., w m. Koszalin – odpowiednio o 5,1 i 2,7 p.proc.

Tabl. 6. Odsetek bezrobotnych według wybranych poziomów wykształcenia
Stan w dniu 31 XII

Wykształcenie					
a - Polska					
b - Woj. zachodniopomorskie					
Podregion:					
c - koszaliński		2000	2005	2010	2011
d - stargardzki					
e - m. Szczecin					
f - szczeciński					
Wyższe	a	2,6	5,5	10,5	11,4
	b	2,3	4,5	8,1	9,0
	c	2,0	3,3	6,2	7,2
	d	1,6	3,7	6,5	7,3
	e	6,1	9,8	16,8	17,0
	f	1,6	4,0	7,3	8,3
Zasadnicze zawodowe	a	37,0	32,6	28,5	28,0
	b	33,3	30,4	28,2	27,4
	c	28,2	26,3	24,2	22,8
	d	34,5	31,4	29,5	29,0
	e	27,2	24,1	23,2	23,5
	f	33,1	29,9	26,9	25,9
Gimnazjalne i poniżej ^a	a	33,4	32,4	28,2	27,5
	b	40,4	38,5	35,2	34,6
	c	40,4	38,3	36,1	35,5
	d	40,4	38,1	34,8	34,4
	e	39,1	39,7	30,5	29,4
	f	41,5	38,9	37,2	37,0

^a W 2000 r. podstawowe i bez wykształcenia.

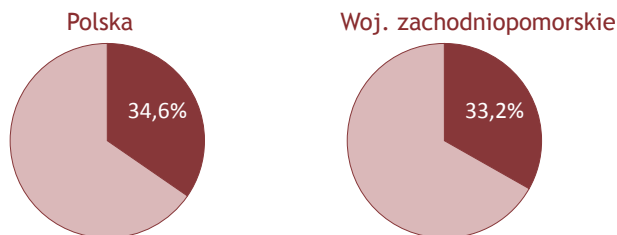
Według stanu na koniec 2011 r. w województwie zachodniopomorskim 36,1 tys. osób, spośród 108,8 tys. zarejestrowanych w urzędach pracy, było bezrobotnych powyżej 12 miesięcy, natomiast 42,8 tys. – łącznie 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat. Wzrost liczby bezrobotnych powyżej 1 roku, zarówno w kraju, jak i województwie zachodniopomorskim, wśród osób zarejestrowanych w urzędach pracy, obserwuje się od 2009 r., natomiast wśród ludności powyżej 15 roku życia (na podstawie BAEL) – od 2008 r. Według wyników BAEL średnioroczna liczba bezrobotnych mężczyzn, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, od 2008 r. podwoiła się, osiągając przeciętny poziom 16 tys. osób. Przyrost ten był silniejszy niż w całym kraju, gdzie w latach 2008-2011 odnotowano wzrost o 65,6%. W tym samym okresie tak silny wzrost liczby mężczyzn bezrobotnych powyżej 1 roku odnotowano w województwie mazowieckim, małopolskim i śląskim. W latach 2008-2011 liczba bezrobotnych kobiet powyżej 1 roku w województwie zachodniopomorskim utrzymywała się na zbliżonym poziomie, podczas gdy w kraju wzrosła ona o 45,7%.

Odsetek bezrobotnych pozostających w rejestrach urzędów pracy powyżej 1 roku najwyższy był w powiatach: pyrzyckim, gryfińskim i polickim, w których przekroczył 40%, natomiast dużo niższy niż przeciętnie w województwie odnotowano w większości powiatów nadmorskich – m. Świnoujściu, powiecie gryfickim i kołobrzeskim.

Jednocześnie w grupie wieku 55-64 lata udział osób bezrobotnych pozostający bez pracy przez okres dłuższy niż 1 rok wynosił na koniec 2011 r. 44,0% i był o 2,7 p.proc. niższy niż w kraju. Wartości dużo wyższe niż średnio w województwie i w kraju zanotowano dla tego odsetka w powiecie gryfińskim (55,9%), pyrzyckim (55,8%) i polickim (53,7%). Tak skrajnie niekorzystna sytuacja osób w wieku 55-64 lat w powiecie pyrzyckim i polickim utrzymuje się od 2008 r., w powiecie gryfińskim zdecydowane pogorszenie nastąpiło w 2011 r.

Wykres 17. Udział bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

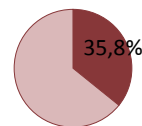
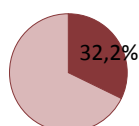
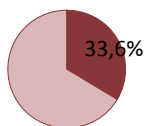
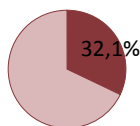
Podregion:

koszaliński

stargardzki

m. Szczecin

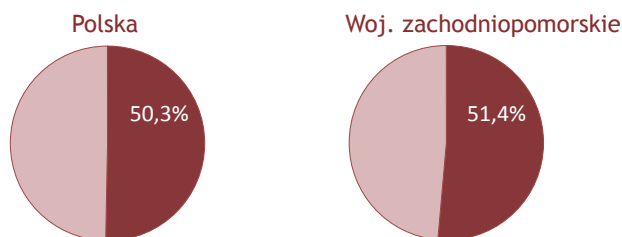
szczeciński

Szczególną sytuację na rynku pracy mają osoby długotrwale bezrobotne łącznie przez okres 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat. Ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych był w 2011 r. w województwie zachodniopomorskim wyższy niż w kraju o 1,1 p.proc. W latach 2007-2010 odsetek długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych utrzymywał się w województwie na poziomie nieznacznie niższym lub zbliżonym jak kraju. Odsetek długotrwale bezrobotnych znacznie przekraczający poziom wskaźnika w województwie odnotowano w powiecie pyrzyckim (60,9%), gryfińskim (57,4%), łobeskim, białogardzkim, choszczeńskim (po 57,0%) oraz drawskim (55,6%).

Wykres 18. Udział długotrwale bezrobotnych (łącznie powyżej 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat) w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

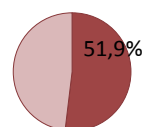
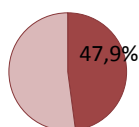
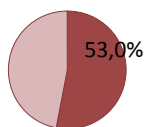
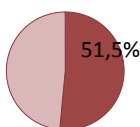
Podregion:

koszaliński

stargardzki

m. Szczecin

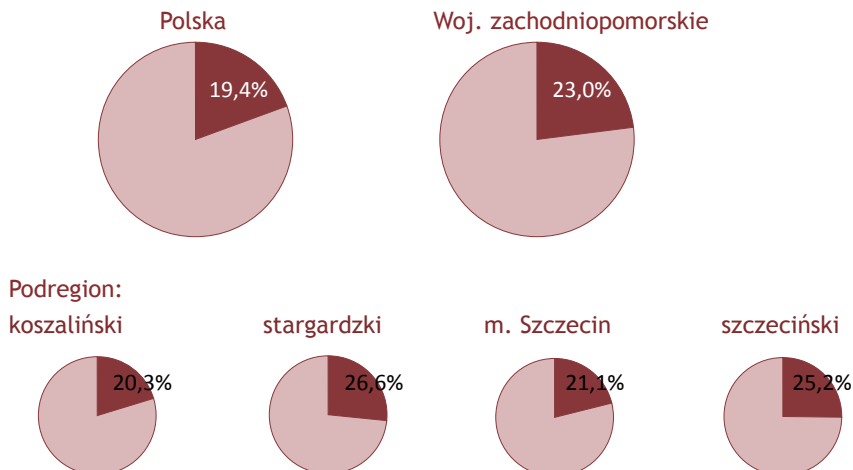
szczeciński

Wśród osób o szczególnej sytuacji na rynku pracy są również kobiety, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka. Na koniec 2011 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych kobiet było ich w województwie 13,5 tys., z czego najwięcej w podregionie koszalińskim – 4,8 tys., stargardzkim – 4,1 tys., szczecińskim – 2,8 tys. i m. Szczecin – 1,8 tys.

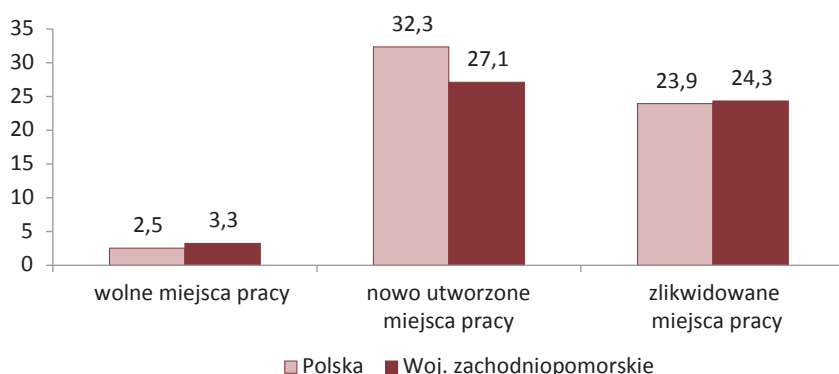
Wykres 19. Udział kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim przyjęto do pracy 59,0 tys. osób, wśród których było 25,1 tys. kobiet (42,5% ogólnej liczby przyjętych). W 2011 r. zwolniono z pracy 56,3 tys. osób, z czego 42,1% stanowiły kobiety. W województwie zachodniopomorskim utworzono 17,5 tys. nowych miejsc pracy (3,0% wszystkich nowo utworzonych miejsc pracy w Polsce). Liczba wolnych miejsc pracy na koniec 2011 r. wyniosła 2,1 tys., a zlikwidowanych w ciągu 2011 r. – 15,7 tys.

Wykres 20. Nowo utworzone, wolne i zlikwidowane miejsca pracy na 1000 aktywnych zawodowo^a w 2011 r.

^a W IV kwartale.

Pracujący

Udział liczby osób pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej w województwie zachodniopomorskim kształtował się w 2011 r. na poziomie 45,8%, co plasowało województwo na ostatniej pozycji w Polsce, gdzie wskaźnik wynosił 50,7%. W *Strategii Rozwoju Kraju* określono poziomy docelowy wskaźnika zatrudnienia w poszcze-

gólnych grupach wieku i płci na 2010 r. Dla osób w wieku 15-64 lata zakładany poziom wskaźnika dla kraju (57,0%) został przekroczony o 2,3 p.proc., a dla województwa był niższy o 3,3 p.proc. od zakładanego. Dla kobiet w tej grupie wieku zakładany poziom wskaźnika dla kraju (51,0%) został przekroczony o 2,0 p.proc., a dla województwa był niższy o 2,7 p.proc. Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 55-64 lata w 2010 r. był w województwie nieznacznie niższy od zakładanego poziomu 31,0%. Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych od dłuższego czasu utrzymuje się w województwie zachodniopomorskim na poziomie najniższym w kraju; w 2010 r. do zakładanej wartości brakowało 3,0 p.proc., w kraju wskaźnik przekroczył o 2,5 p.proc. wartość zakładaną.

Tabl. 7. Wskaźnik zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim (przeciętne w roku)

Wskaźnik zatrudnienia	2000		2005		2010		2011	
	w % ^a	pozycja województwa w kraju	w %	pozycja województwa w kraju	w %	pozycja województwa w kraju	w %	pozycja województwa w kraju
Osoby w wieku 15 lat i więcej	44,9	12.	41,8	15.	46,2	16.	45,8	16.
Osoby w wieku 15-64 lata	52,1	12.	48,5	16.	53,7	16.	54,3	16.
Kobiety w wieku 15-64 lata	45,5	13.	41,9	16.	48,3	16.	47,3	15.
Osoby w wieku 55-64 lata	23,5	12.	27,3	10.	30,6	13.	32,6	14.
Osoby niepełnosprawne w wieku 16-64 lata	14,3	16.	11,3	16.	15,0	16.	15,5	15.

^a Wartości nieporównywalne; od 2003 r. zmiany w metodologii uogólniania wyników.

W 2011 r. niepełny wymiar czasu pracy w odniesieniu do głównego miejsca pracy w województwie zachodniopomorskim zadeklarowało 6,9% pracujących powyżej 15 roku życia (w kraju – 8,0%), przy czym wśród mężczyzn odsetek ten wynosił 4,4%, zaś wśród kobiet – 9,9%.

Główne miejsce pracy w sektorze obejmującym rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo oraz rybactwo w 2011 r. wskazało 7,4% pracujących powyżej 15 roku życia, przy czym w grupie kobiet – tylko 5,5%. W kraju udział pracujących w sektorze rolniczym wyniósł 12,7%, wobec 12,0% – w grupie kobiet. Zgodnie założeniami Strategii Rozwoju Kraju zakładano, iż odsetek pracujących w sektorze rolniczym, jako głównym miejscu zatrudnienia, w 2010 r. wyniesie 15,0%, a w 2015 r. spadnie do 11,0%. Odsetek pracujących w głównym miejscu pracy w przemyśle i budownictwie (sektor przemysłowy) deklarowało w 2011 r. 30,6%, przy czym w grupie kobiet – 17,9%. Odsetek pracujących w sektorze przemysłowym w grupie kobiet w kraju był nieco niższy i wyniósł 16,5%. W sektorze usługowym, jako głównym miejscu pracy, pracowało w województwie zachodniopomorskim 62,0%, wśród kobiet – 76,6%. W kraju analogiczne odsetki były niższe o około 5 p.proc.

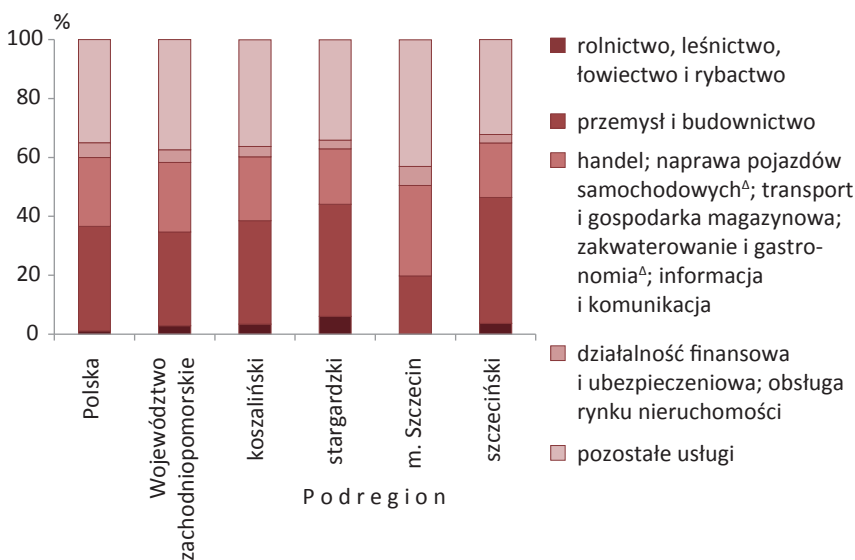
Tabl. 8. Struktura pracujących w sektorach głównego miejsca pracy

Sektory	2000 ^a	2005 ^a	2010	2011
Polska				
Sektor rolniczy	18,8	17,4	12,9	12,7
Sektor przemysłowy	30,8	29,2	30,2	30,6
Sektor usługowy	50,4	53,4	56,9	56,7
Województwo zachodniopomorskie				
Sektor rolniczy	8,5	10,2	7,7	7,4
Sektor przemysłowy	31,0	28,1	30,4	30,6
Sektor usługowy	60,5	61,7	61,9	62,0

^a Wartości nieporównywalne; od 2003 r. zmiany w metodologii uogólniania wyników, do 2008 r. dane szacowane na podstawie poprzednich wersji klasyfikacji PKD.

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim oszacowano pracujących w faktycznym miejscu pracy (w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) na poziomie 326,6 tys. osób³. Ponad połowa z nich (213,3 tys. osób) pracowała w usługach. Odsetek osób pracujących w usługach, istotnie wyższy od wskaźnika wojewódzkiego był w miastach na prawach powiatu (Szczecinie – 80,2%, Świnoujściu – 78,4%, Koszalinie – 69,3%) oraz w powiatach nadmorskich (kołobrzeskim – 72,0%, sławieńskim – 60,1%, gryfickim – 68,2% i kamieńskim – 72,9%). W sektorze przemysłowym (przemysł i budownictwo) w 2011 r. pracowało 103,9 tys. osób, przy czym odsetek pracujących w tym sektorze, istotnie wyższy od wskaźnika wojewódzkiego był w powiatach: polickim (57,7%), goleniowskim (50,8%), łobeskim (47,7%), myśliborskim (46,6%), drawskim (44,7%), wałeckim (41,7%), białogardzkim i pyrzyckim (po 41,2%). W sektorze obejmującym rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo oraz rybactwo odnotowano 2,9% ogółu pracujących, przy czym koncentracja zatrudnienia w sektorze rolniczym, dużo niższa niż w województwie była w miastach na prawach powiatu (nie więcej niż 0,3%) oraz w powiecie polickim (0,7%) i kołobrzeskim (1,3%).

Wykres 21. Struktura pracujących w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób według sektorów działalności w 2011 r.
Stan w dniu 31 XII

Nominalny czas pracy przypadający na 1 zatrudnionego w 2011 r. w województwie zachodniopomorskim wynosił 1909 godzin, z czego 84,1% stanowił czas przepracowany (w godzinach normalnych), a 15,9% – czas nieprzepracowany. Przeciętna liczba godzin nadliczbowych przepracowanych w skali całego roku przez 1 zatrudnionego wynosiła 43. W większości sekcji działalności gospodarczej liczba nadgodzin na 1 zatrudnionego utrzymywała się na niższym poziomie; na wysokość średniej dla województwa największy wpływ miała przeciętna liczby nadgodzin na 1 zatrudnionego w *Edukacji* (82 godziny w skali roku), *Rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie* (69 godzin), *Górnictwie i wydobywaniu* (66 godzin) oraz *Przetwórstwie przemysłowym* (57 godzin).

³ Stan w dniu 31 XII. Bez pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; dla pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe.

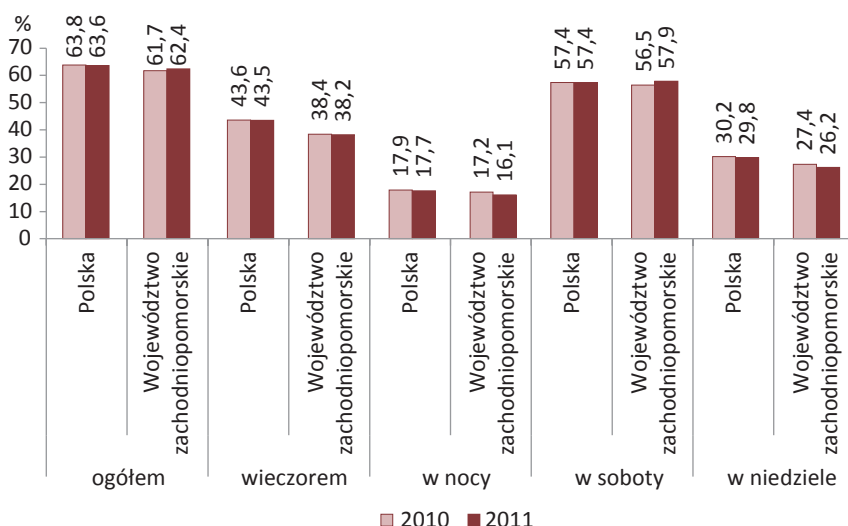
Tabl. 9. Tygodniowy czas pracy na 1 zatrudnionego^a w województwie zachodniopomorskim według sekcji PKD w 2011 r.

Seksje PKD	Ogółem	Przepracowany			Nieprzepracowany
		razem	w godzinach		
			normalnych	nadliczbowych	
Ogółem	37,1	32,1	31,2	0,8	5,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	39,0	35,5	34,2	1,3	4,8
Górnictwo i wydobywanie	38,9	35,2	33,9	1,3	4,9
Przetwórstwo przemysłowe	39,3	34,1	33,0	1,1	6,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	39,3	33,7	33,3	0,4	6,0
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja ^Δ	39,3	34,6	33,9	0,8	5,5
Budownictwo	39,3	34,9	34,3	0,6	5,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	39,6	34,4	33,8	0,6	5,7
Transport i gospodarka magazynowa	39,2	34,6	33,9	0,7	5,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	39,1	34,2	33,8	0,4	5,3
Informacja i komunikacja	39,2	34,5	34,1	0,4	5,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	39,1	32,4	32,3	0,1	6,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	39,2	33,4	33,2	0,2	6,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	39,3	34,0	33,8	0,3	5,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	38,9	33,4	33,1	0,4	5,8
Administracja publiczna i obrona, narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	39,2	32,6	32,4	0,2	6,8
Edukacja	27,1	23,5	21,9	1,6	5,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	37,8	32,1	31,5	0,7	6,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	38,5	32,8	32,7	0,1	5,7
Pozostała działalność usługowa	38,6	34,5	34,2	0,3	4,4

^a W jednostkach gospodarki narodowej poza rolnictwem indywidualnym, bez podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób.

W analizach wykluczenia społecznego bierze się pod uwagę wykluczenie poprzez czas pracy w godzinach nietypowych, uniemożliwiających bądź utrudniających życie rodzinne i kontakty społeczne. W 2011 r. spośród wszystkich pracujących w województwie zachodniopomorskim 62,4% pracowało wieczorem, w nocy, w soboty lub w niedziele (*w Polsce* – 63,6%). Najczęstszą formą nietypowego czasu pracy w województwie zachodniopomorskim była praca w soboty, którą podejmowało 57,9% ogółu pracujących.

Wykres 22. Odsetek pracujących w nietypowym czasie pracy (wieczorem, w nocy, w soboty, w niedziele)

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim 18,8 tys. zatrudnionych pracowało w warunkach zagrożenia, przy czym osób pracujących przy zagrożeniach związanych ze środowiskiem pracy jako przeważającym czynnikiem zagrożenia było 11,0 tys., a przy zagrożeniach czynnikami mechanicznymi – 2,3 tys. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia w województwie zachodniopomorskim stanowili 4,7% zatrudnionych w warunkach zagrożenia w kraju, przy czym dla grupy o przeważających zagrożeniach związanych ze środowiskiem pracy było to 5,0%. Od 2000 r. znacząco maleje liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia w podregionach: szczecińskim i m. Szczecin, wzrasta natomiast w podregionie koszalińskim, najsilniej w powiatach sławieńskim i m. Koszalin.

Dochody i wydatki ludności. Ceny

Wynagrodzenia i świadczenia z ubezpieczeń społecznych

W 2011 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie zachodniopomorskim (w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób) kształtowało się na poziomie 3289,56 zł. Przeciętne wynagrodzenie w województwie było niższe od średniej krajowej płacy o 9,3%, a dysproporcja ta wzrastała od 2002 r. średnio z roku na rok o 0,2 p.proc. Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w 2011 r. województwo zachodniopomorskie plasowało się na 6. pozycji w kraju, za województwami: mazowieckim (4504,66 zł), śląskim (3794,62 zł), pomorskim (3567,49 zł), dolnośląskim (3587,25 zł) i małopolskim (3332,98 zł).

W 2011 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie zachodniopomorskim charakteryzowało się dość dużym zróżnicowaniem na poziomie powiatów. Najwyższą średnią płacę odnotowano w powiatach: m. Szczecin (3761,89 zł), polickim (3721,07 zł) i m. Świnoujście (3598,11 zł), w których przeciętne wynagrodzenie przewyższało średnią w województwie. Dla m. Szczecin i powiatu polickiego średnia ta była wyższa od krajowej odpowiednio o 3,8% i 2,6%. Na ostatnim miejscu plasował się powiat drawski, w którym przeciętne wynagrodzenie brutto wynosiło 2719,38 zł (82,7% średniej płacy w województwie). W żadnym z powiatów podregionów koszalińskiego oraz stargardzkiego nie odnotowano przeciętnego wynagrodzenia ponad średnią wojewódzką.

Tabl. 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie oraz przeciętna emerytura i renta w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie	2005		2010		2011	
	w zł	pozycja województwa w kraju	w zł	pozycja województwa w kraju	w zł	pozycja województwa w kraju
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^a	2307,99	5.	3120,15	8.	3289,56	6.
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto:						
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	1089,53	7.	1536,89	7.	1615,86	7.
rolników indywidualnych	815,88	4.	1032,29	4.	1064,30	4.

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Według faktycznego miejsca pracy.

Poziom wynagrodzeń według sekcji PKD w 2011 r. w województwie zachodniopomorskim charakteryzował się sporym zróżnicowaniem. Najwyższe wynagrodzenia otrzymywali zatrudnieni w sekcjach: *Informacja i komunikacja* (w której średnia płaca była wyższa o 54,6% od przeciętnej wojewódzkiej), *Działalność finansowa i ubezpieczeniowa* (wyższa o 38,1%), *Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne* (wyższa o 25,9%), *Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo* (wyższa o 24,7%), *Działalność profesjonalna naukowa i techniczna oraz Edukacja* (wyższa po 10,1%), *Obsługa rynku nieruchomości* (wyższa o 7,3%). Najniższe natomiast przeciętne wynagrodzenie odnotowano w sekcjach: *Zakwaterowanie i gastronomia* (o 28,1% niższe od średniej płacy w województwie) oraz *Administrowanie i działalność wspierająca* (niższe o 27,3%).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2011 r. wyniosła 1615,86 zł, czyli o 3,2% mniej niż średnia w kraju. W latach 2009-2011 wzrost przeciętnej emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych był wyższy od wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, w 2011 r. – o 0,8 p.proc. ponad inflację, a w 2009 r. – o 5,3 p.proc.

Świadczenia emerytalne i rentowe dla rolników indywidualnych były niższe niż świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. Przeciętna emerytura i renta rolników indywidualnych w 2011 r. wynosiła 1064,30 zł, *wobec 986,24 zł w Polsce*. W latach 2009-2010 wzrost przeciętnej emerytury i renty rolników indywidualnych był wyższy od wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (o 2-2,5 p.proc. ponad inflację), natomiast w 2011 r. wzrost był niższy o 1,2 p.proc. niż inflacja.

Gospodarstwa domowe

W 2011 r. przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym w województwie zachodniopomorskim wynosiła 2,75, podobnie jak w województwach mazowieckim i dolnośląskim. W województwach śląskim i łódzkim liczba ta była jeszcze niższa. Grupa wymienionych województw charakteryzuje się dużo niższą wartością tego wskaźnika niż województwa południowo-wschodniej części kraju. Od 2000 r. przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym w województwie zachodniopomorskim, podobnie jak w kraju, systematycznie maleje. Poza województwem zachodniopomorskim najsilniej widać tę tendencję w warmińsko-mazurskim, lubuskim i małopolskim.

Tabl. 11. Przeciętna liczba osób w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2000		2005		2010		2011	
	Polska	woj. zachodniopomorskie	Polska	woj. zachodniopomorskie	Polska	woj. zachodniopomorskie	Polska	woj. zachodniopomorskie
Ogółem	3,16	3,09	3,08	2,94	2,89	2,7	2,87	2,75
Pracujący	1,09	1,00	1,07	0,95	1,13	0,98	1,13	1,05
Pobierający świadczenia społeczne	0,88	0,79	0,86	0,85	0,82	0,83	0,81	0,77
w tym emerytury i renty	.	.	0,69	0,65	0,70	0,69	0,69	0,63
Pozostający na utrzymaniu	1,16	1,24	1,08	1,08	0,87	0,82	0,86	0,82

W 2011 r. liczba korzystających ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych w województwie zachodniopomorskim wynosiła 367,9 tys. osób, co stanowiło 4,2% ogółu emerytów i rencistów w Polsce. Świadczenia emerytalne i rentowe z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pobierało 337,2 tys. osób, tj. 4,3% wszystkich korzystających ze świadczeń społecznych w kraju. Największą grupę pobierających świadczenia z ZUS stanowili emeryci (67,4%). Renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacano 16,4% świadczeniobiorcom ZUS, a renty rodzinne – 16,2%. W porównaniu do 2000 r. liczba pobierających świadczenia emerytalne i rentowe z ZUS zwiększyła się o 8,7% (w Polsce – o 3,6%), a o 35,0% ubyło korzystających ze świadczeń z KRUS (w Polsce – o 29,7%).

Tabl. 12. Osoby pobierające świadczenia z ubezpieczeń społecznych na 1000 ludności

Wyszczególnienie	2000		2005		2010		2011	
	Polska	woj. zachodniopomorskie	Polska	woj. zachodniopomorskie	Polska	woj. zachodniopomorskie	Polska	woj. zachodniopomorskie
Ogółem	246,1	210,4	240,3	213,3	239,9	217,6	236,7	213,5
Objęte pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	196,7	182,6	197,2	189,6	204,2	199,0	202,3	195,7
pobierające:								
emerytury	93,4	86,3	109,2	102,8	136,4	133,1	135,9	131,9
renty z tytułu niezdolności do pracy	70,0	66,8	52,8	55,0	32,8	34,3	31,4	32,1
renty rodzinne	33,3	29,4	35,2	31,8	35,0	31,6	35,0	31,7
Ronicy indywidualni	49,3	27,8	43,1	23,6	35,7	18,6	34,4	17,8

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim 61,0% ogółu gospodarstw domowych wyposażonych było w komputer z dostępem do Internetu (w kraju – 62,3%), w tym z dostępem szerokopasmowym – 39,0%. Drukarkę posiadało 36,9% gospodarstw domowych, zmywarkę do naczyń – 18,1%, a samochód osobowy – 50,6%.

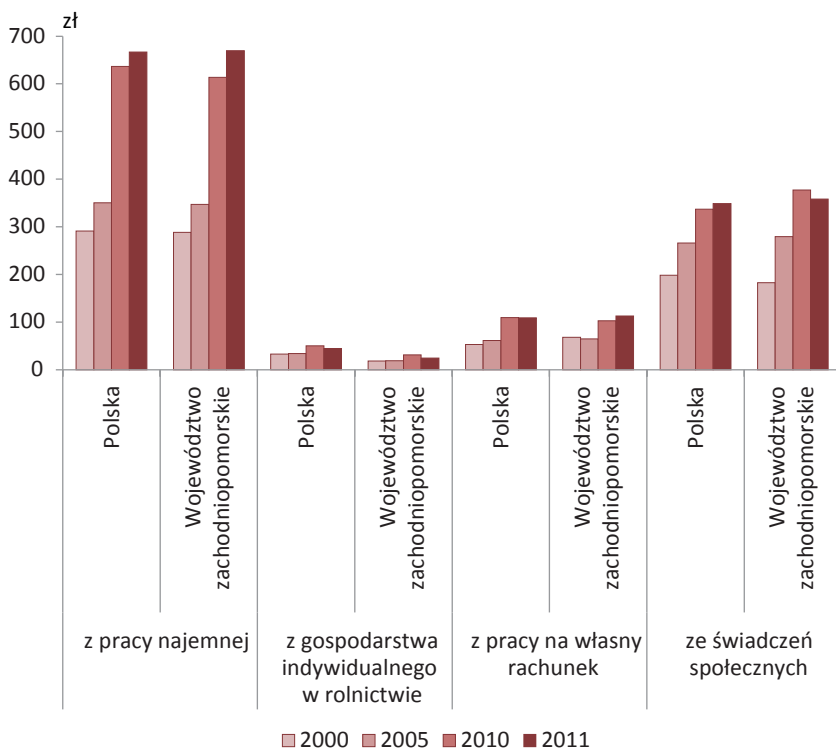
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym w województwie zachodniopomorskim w latach 2000-2011 był zbliżony do poziomu krajowego. W 2011 r. wyniósł on 1231,10 zł i w porównaniu z 2000 r. wzrósł dwukrotnie.

Pod względem poziomu przeciętnego dochodu rozporządzalnego przypadającego na 1 osobę w gospodarstwie w 2011 r. województwo zachodniopomorskie zajmowało 4. pozycję w Polsce, chociaż pod względem przychodów netto – dopiero 8. Ponieważ na przychody netto składa się dochód rozporządzalny i oszczędności, to oznacza, że mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego mają z oszczędności wyraźnie niższe dochody od reszty mieszkańców kraju (o 30,8%) co plasuje mieszkańców zachodniopomorskiego

na ostatnim miejscu wśród województw. Dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym w województwie zachodniopomorskim był wyższy od krajowego o 4,15 zł i niższy o 391,86 zł od uzyskiwanego w województwie mazowieckim (z najwyższą wartością wśród województw). Jednocześnie w województwie mazowieckim przychody z oszczędności były 2,4 razy wyższe niż w województwie zachodniopomorskim.

Przeciętnie ponad połowę (54,3%) dochodów rozporządzalnych w gospodarstwach domowych w województwie zachodniopomorskim stanowiły dochody z pracy najemnej. Ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i świadczeń pomocy społecznej pochodziło 29,1% przeciętnych dochodów rozporządzalnych, z pracy na własny rachunek – 9,2%, a z gospodarstw indywidualnych w rolnictwie – jedynie 2,0%.

Wykres. 23. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym według rodzaju dochodu

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności. W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim przeciętne miesięczne wydatki w przeliczeniu na 1 osobę w gospodarstwie domowym wynosiły 972,04 zł, natomiast przyrost oszczędności na 1 osobę wynosił 259,06 zł. Pod względem wysokości średnich miesięcznych wydatków w 2011 r. województwo zachodniopomorskie uplasowało się na 9. pozycji w kraju, a pod względem środków przeznaczonych na oszczędności – na 3. (za województwem podlaskim i mazowieckim). Przeciętne wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przypadające na 1 osobę w gospodarstwie domowym w 2011 r. w województwie zachodniopomorskim były o 38,54 zł niższe od analogicznych wydatków w kraju i przeznaczone były w 27,4% na żywność i napoje bezalkoholowe (w kraju – w 26,1%), w 27,0% – użytkowanie mieszkania i nośniki energii oraz wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego (w kraju – w 26,7%), w 8,3% na transport (w kraju – w 10,0%), w 7,9% na rekreację i kulturę (w kraju – w 8,4%), w 5,3% na odzież i obuwie (podobnie w kraju), w 3,0% na napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki (w kraju – w 2,8%). Odsetki wydatków na zdrowie i edukację w województwie były niższe niż w kraju; wyniosły odpowiednio 4,3% (wobec 5,2% w kraju) oraz 1,0% (wobec 1,3% w kraju).

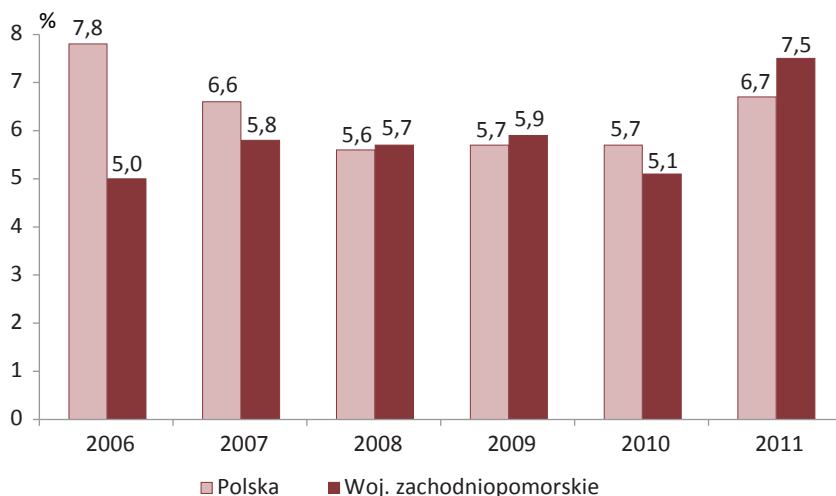
Udział wydatków na żywność w Polsce malał na przestrzeni lat 2000-2011 przeciętnie o 0,53 p.proc. z roku na rok, w województwie zachodniopomorskim w tempie wolniejszym niż w kraju – średnio o 0,33 p.proc. z roku na rok. Rosły natomiast wydatki związane z mieszkaniem – w tym samym okresie średni roczny przyrost odsetka w kraju wynosił 0,18 p.proc, zaś w województwie zachodniopomorskim – 0,66 p.proc. Dość systematycznie rósł w tym okresie odsetek wydatków na kulturę i rekreację; tempo tego wzrostu sięgało nieco ponad 0,13 p.proc z roku na rok, zarówno w województwie jak i w kraju.

Wykres 24. Udział grup wydatków gospodarstw domowych w ogólnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim 7,5% osób w gospodarstwach domowych znajdowało się poniżej minimum egzystencji, wobec 6,7% w skali całego kraju. Minimum egzystencji przyjmowane jest za granicę ubóstwa skrajnego, które w IV kwartale 2011 r. wyznaczone zostało na poziomie 495 zł dla gospodarstwa 1-osobowego oraz 1336 zł dla gospodarstwa 4-osobowego (w skład którego wchodziły 2 osoby dorosłe i 2 dzieci do lat 14). Po okresie spadku w latach 2006-2008, a następnie paroletniej stabilizacji, w 2011 r. odnotowano wzrost poziomu zagrożenia ubóstwem skrajnym w Polsce. W województwie zachodniopomorskim wzrost ten w stosunku do 2010 r. wyniósł 2,4 p. proc. i był silniejszy niż w kraju (2,0 p.proc.).

Wykres 25. Odsetek osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej granicy ubóstwa skrajnego

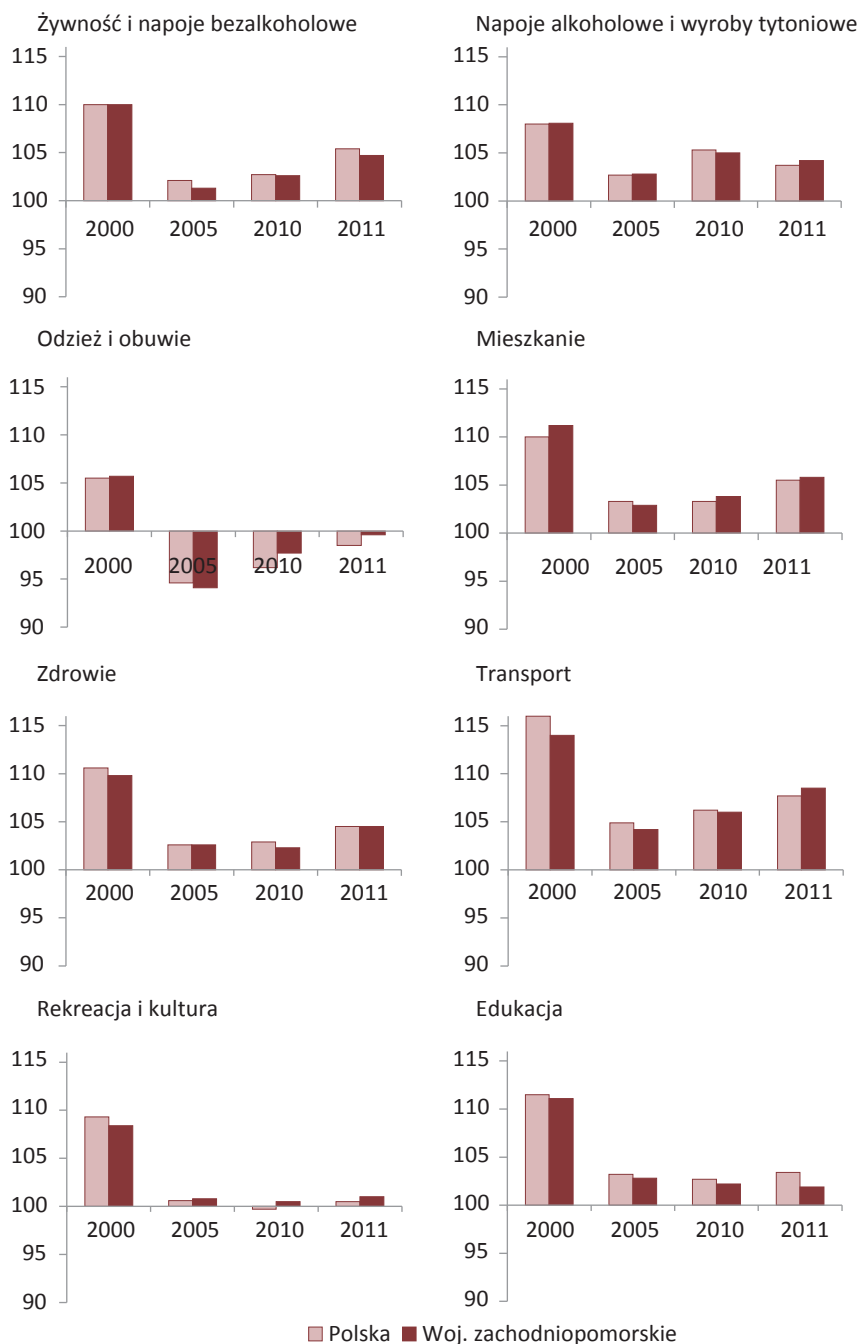

Pod względem odsetka osób w gospodarstwach domowych znajdujących się poniżej minimum egzystencji w 2011 r. województwo zachodniopomorskie znajdowało się na 10. miejscu w kraju. Udział osób w gospodarstwach domowych znajdujących się poniżej minimum egzystencji w województwie zachodniopomorskim był wyższy o 4,3 p.proc. od najniższego w kraju (woj. lubuskie), natomiast niższy o 3,7 p.proc. od najwyższego w kraju (woj. warmińsko-mazurskie).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obserwowany jest w różnym natężeniu w poszczególnych grupach towarów i usług. Wartość wskaźnika cen (*inflacja*) uzależniona jest od cen poszczególnych towarów i usług w tych grupach oraz od udziału tych dóbr w ogólnej konsumpcji gospodarstw domowych. Największe udziały w wydatkach mają wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe oraz na mieszkanie – użytkowanie mieszkania i nośniki energii oraz wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego. W województwie zachodniopomorskim wzrost cen w grupie „mieszkanie” w 2011 r. w stosunku do roku poprzedniego sięgał 5,8%, w latach 2009-2011 wzrost ten był ok. 0,3 p.proc. wyższy od analogicznego w kraju. Ceny towarów z grupy „żywność i napoje bezalkoholowe” wzrosły w województwie w 2011 r. w porównaniu z rokiem poprzednim o 4,7%; ceny tej grupy utrzymują się na poziomie nieznacznie niższym od krajowego. Najsilniejsze wzrosty cen obserwuje się zarówno w województwie jak i w kraju w grupie „transport”, gdzie w 2011 r. dynamika sięgała odpowiednio: 108,5 i 107,7.

Wykres. 26. Wskaźniki cen wybranych grup towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)

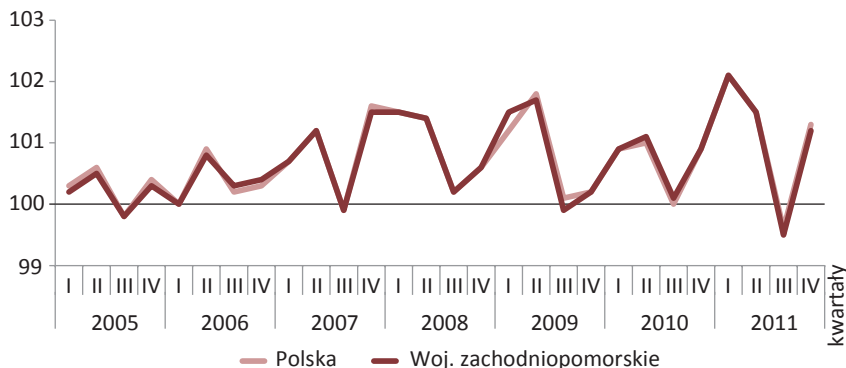
W stosunku do roku poprzedniego ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2011 r. (ważone udziałami wydatków) wzrosły w województwie zachodniopomorskim o 4,3%. W poprzednich latach zmiana cen była mniejsza; w 2010 r. w porównaniu z 2009 r. nastąpił wzrost o 2,7%, natomiast w 2009 r. w stosunku do 2008 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły o 3,7%. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w woje-

wództwie zachodniopomorskim w okresie od 2009 r. do 2011 r. były bardzo zbliżone do zmian obserwowanych w kraju.

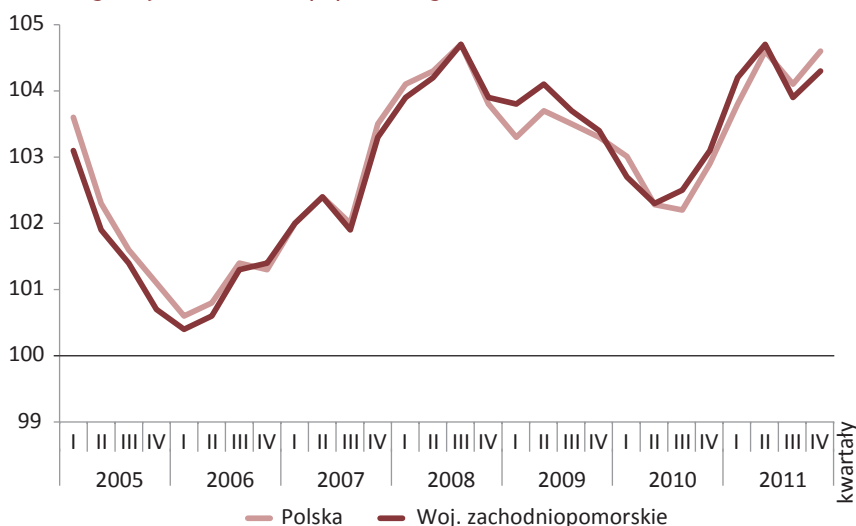
W analizie cen w kwartałach poszczególnych lat widoczny jest spadek dynamiki w III kwartale, zazwyczaj tak samo silny w województwie, jak i w kraju (por. wykres 27A – *kwartał poprzedni = 100*). Jednocześnie od 2006 r. obserwuje się tendencję wzrostową cen towarów i usług konsumpcyjnych (por. wykres 27B – *analogiczny kwartał roku poprzedniego = 100*).

Wykres 27. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

A. Kwartał poprzedni = 100

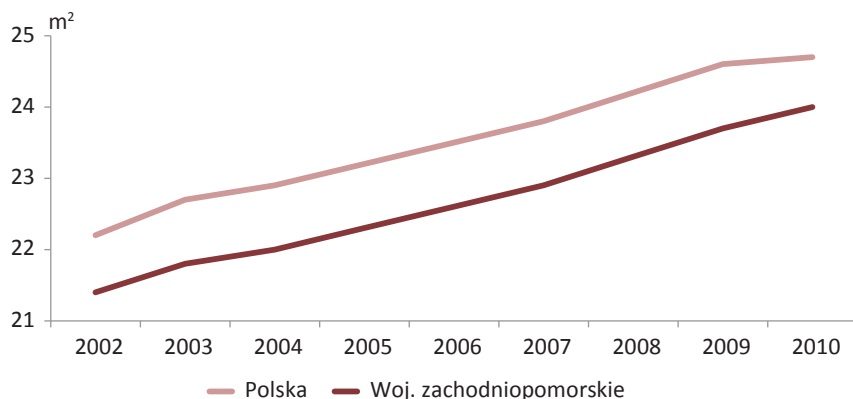
B. Analogiczny kwartał roku poprzedniego = 100

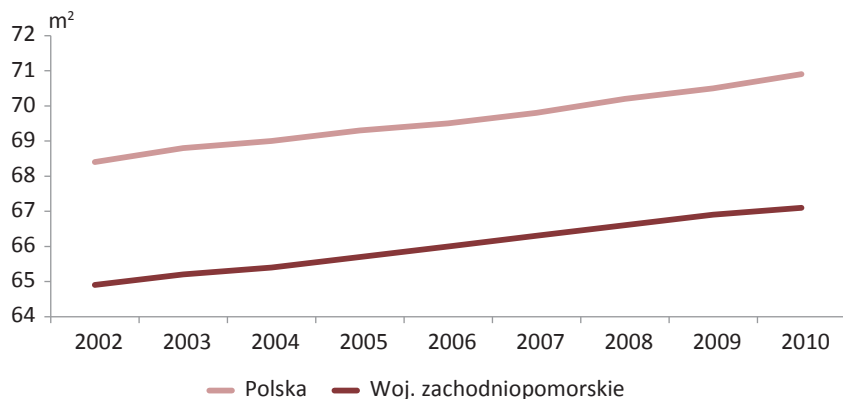
Zasoby mieszkaniowe

Na koniec grudnia 2010 r. zasoby mieszkaniowe w Polsce stanowiło 13,4 mln mieszkań, w których znajdowało się 49,8 mln izb o powierzchni użytkowej 951,2 mln m². Według bilansu zasobów mieszkaniowych, w 2010 r. w województwie zachodniopomorskim było 604,1 tys. mieszkań, w których znajdowało się 2,2 mln izb o łącznej powierzchni użytkowej 40,6 mln m². Zasoby mieszkaniowe województwa zachodniopomorskiego stanowiły 4,5% zasobów mieszkaniowych w Polsce (liczba ludności województwa stanowiła 4,5% ludności kraju).

Wykres. 28. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę

Wykres. 29. Przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkanie

Przeciętne mieszkanie w województwie zachodniopomorskim w 2010 r. zajmowało powierzchnię użytkową wynoszącą 67,1 m² (w Polsce – 70,9 m²). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania na terenach wiejskich w 2010 r. wynosiła 80,2 m² i przewyższała o 17,8 m² przeciętną powierzchnię mieszkania w mieście. Pod względem liczby mieszkań województwo zachodniopomorskie plasowało się na 11. pozycji wśród województw, zaś pod względem przeciętnej powierzchni użytkowej przypadającej na 1 osobę – na pozycji 13. W Polsce na 1 osobę zamieszkałą przypadało średnio 24,7 m², natomiast w województwie zachodniopomorskim – 24,0 m². W województwach mazowieckim, opolskim i podlaskim wskaźnik ten przekraczał 26,0 m²/1 osobę.

W 2010 r. w siedmiu powiatach (koszalińskim, polickim, sławieńskim, kamieńskim, kołobrzeskim, gryfickim oraz goleniowskim) przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkanie przekraczała średnią krajową. Pod względem powierzchni przypadającej na 1 mieszkańca, powyżej średniej krajowej plasowały się powiaty: kołobrzeski, kamieński, policki, m. Świnoujście oraz koszaliński. Podobnie jak w całej Polsce, większą powierzchnię na 1 mieszkańca obserwuje się na obrzeżach obszarów metropolitalnych – np. w aglomeracji warszawskiej (powiat warszawski zachodni – 36,3 m², powiat piaseczyński – 32,7 m²), wrocławskiej (powiat wrocławski – 31,3 m²), łódzkiej (powiat łódzki wschodni 30,1 m²) i trójmiejskiej (m. Sopot 29,6 m²). W województwie zachodniopomorskim analizowany wskaźnik osiąga wysokie wartości w pasie nadmorskim, gdzie powierzchnia mieszkań przypadająca na 1 osobę przewyższała średnią w województwie: w powiecie kołobrzeskim – 28,4 m², kamieńskim – 27,4 m², m. Świnoujście – 26,3 m², koszalińskim – 25,0 m², sławieńskim – 24,4 m². Z kolei powiaty pyrzycki (20,7 m²) i chosz-

czeński (20,8 m²) znalazły się wśród 30 powiatów w kraju o najmniejszej powierzchni mieszkań przypadającej na 1 osobę.

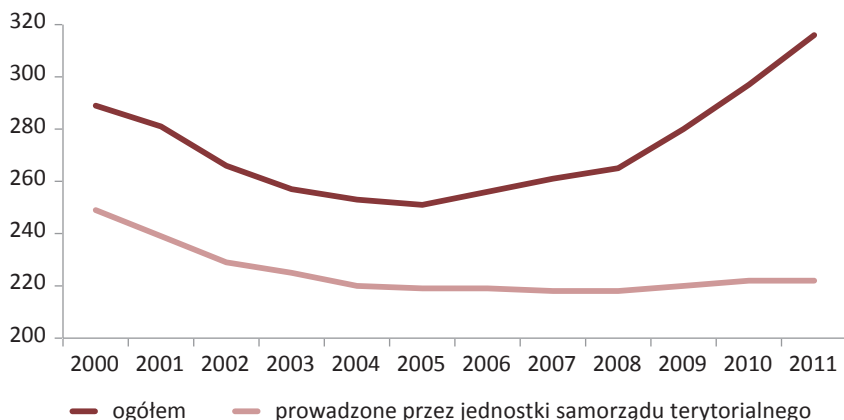
Parametry opisujące wyposażenie mieszkań w województwie zachodniopomorskim są korzystniejsze niż dla Polski. W 2010 r. w miastach 99,7% mieszkań było podłączonych do wodociągu, 93,5% posiadało łazienkę, 87,6% – centralne ogrzewanie, 95,8% – ustęp, 81,1% – gaz z sieci. Odsetek mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej na wsi wyniósł 96,5%, odsetek mieszkań wyposażonych w łazienkę – 85,8%, w centralne ogrzewanie – 68,7%, a w gaz z sieci – 17,6%.

Wyniki Spisu Powszechnego 2011 wskazują, iż liczba mieszkań (stan w dniu 31 III 2011 r.) w województwie zachodniopomorskim wynosiła 614,4 tys., z czego w miastach – 452,5 tys., a na wsi – 161,9 tys. W latach 2002–2011 przybyło 53,7 tys. mieszkań. Przeciętna liczba izb w mieszkaniu utrzymywała się od 2002 r. na prawie niezmiennym poziomie i w 2011 r. wynosiła 3,72 izb (w Polsce – 3,76). Na jedno mieszkanie przypadało 2,79 osób i wskaźnik ten w latach 2002–2011 zmalał o 0,24 osoby.

Edukacja i wychowanie

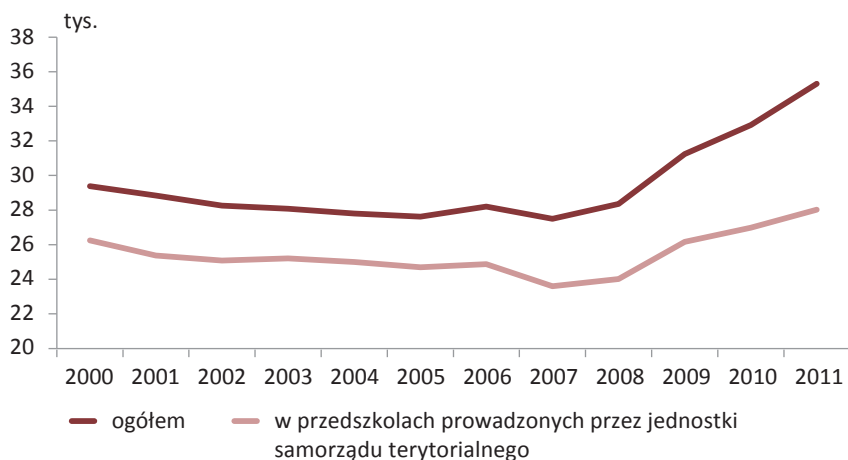
W polskim systemie oświaty pierwszym etapem kształcenia jest wychowanie przedszkolne. Prowadzone jest ono w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz (od 2008 r.) w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. W roku szkolnym 2011/12 funkcjonowało 790 placówek wychowania przedszkolnego, w tym 316 przedszkoli i 362 oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych. W stosunku do 2009 r. liczba placówek zwiększyła się o 11,9%, przy wzroście liczby miejsc w przedszkolach o 16,3%. Jednocześnie liczba placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego wzrosła o 2,1%.

Wykres. 30. Przedszkola^a w województwie zachodniopomorskim

a łącznie ze specjalnymi.

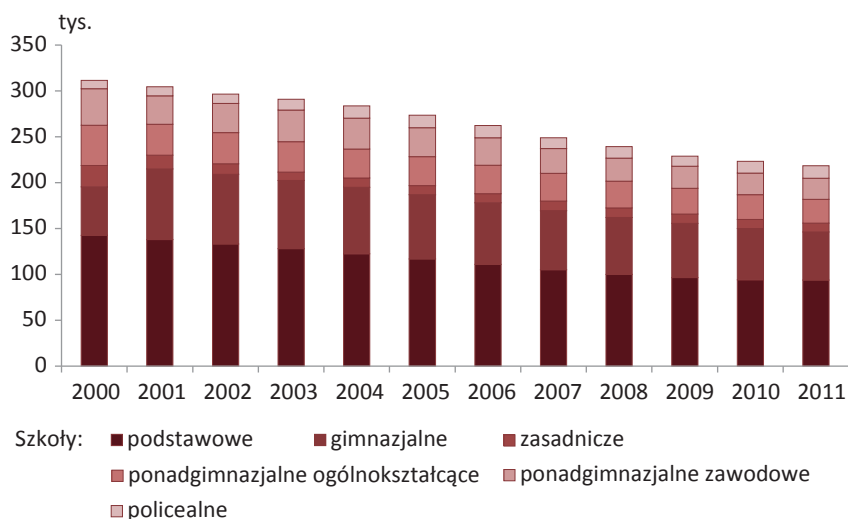

Wykres. 31. Miejsca w przedszkolach^a w województwie zachodniopomorskim^a łącznie ze specjalnymi.

W 2011 r. wychowaniem przedszkolnym objęto 65,7% dzieci w wieku 3-5 lat (w kraju – 69,2%). W miastach do placówek uczęszczało 824 na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat, a na wsi tylko 353 dzieci. W kraju wskaźniki te kształtowały się na poziomie 840 i 493. W 2011 r. w Polsce największy udział dzieci w wieku 3-5 lat uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym odnotowano w województwie opolskim (78,9%) i mazowieckim (74,4%), najmniejszy – w warmińsko-mazurskim (60,0%) i kujawsko-pomorskim (60,4%). W powiatach województwa zachodniopomorskiego największym udziałem dzieci uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym charakteryzowały się miasta: Koszalin (83,2%), Szczecin (82,1%) i Świnoujście (80,3%), najmniejszym – powiaty: świdwiński (50,1%) i pyrzycki (50,0%).

Na 100 miejsc w przedszkolach w mieście przypadało 99 dzieci, a na wsi 93. Wskaźnik ten spadł poniżej 100 dopiero w roku szkolnym 2010/2011 dla miast i 2009/2010 dla wsi.

Uczniowie w szkołach według typów szkół

Wykres. 32. Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży w województwie zachodniopomorskim
Stan w dniu 30 IX

W związku z malejącą liczbą dzieci w wieku 7-12 lat, systematycznie maleje liczba szkół podstawowych (w tym niepublicznych o uprawnieniach szkół podstawowych). W 2011 r. funkcjonowało 507 szkół podstawowych, czyli o 20,9% mniej niż w 2000 r. Analogiczny spadek dla kraju sięgał 17,9%. Jednocześnie liczba uczniów w szkołach podstawowych w województwie zmalała o 34,1%, a w kraju o 32,1%. Malejąca liczba dzieci w wieku gimnazjalnym (13-15 lat) nie wpływała, tak jak w przypadku szkół podstawowych, na likwidację placówek tego typu – w 2011 r. funkcjonowało 307 gimnazjów, czyli o 14,1% więcej niż w 2000 r. (w kraju wzrost ten sięgał 16,5%). Od 2001 r. liczba uczniów w gimnazjach systematycznie spada – przeciętnie w roku o 3,5%.

W województwie zachodniopomorskim wartość współczynnika skolaryzacji netto⁴ w grupie wieku 7-12 lat (dla poziomu szkoły podstawowej) systematycznie spada – w 2011 r. wynosiła ona 92,39% (o 2,89 p.proc. mniej niż w kraju). W Polsce najwyższy poziom współczynnika odnotowano dla województwa mazowieckiego (98,45%), a najniższy – dla województwa podlaskiego (92,28%). W powiatach województwa zachodniopomorskiego najwyższym współczynnikiem skolaryzacji charakteryzowało się m. Koszalin (102,93%) i m. Szczecin (98,08%). Tak wysokie wartości wynikają z uczestnictwa w kształceniu podstawowym dzieci spoza terenu miast. W przypadku m. Koszalin – głównie z powiatu koszalińskiego (tu współczynnik wynosił 82,10%), a m. Szczecin – z powiatu polickiego (74,02%). Odływ uczniów z powiatu polickiego następuje częściowo w kierunku Meklemburgii-Pomorza Przedniego. Brak jest badań intensywności tego zjawiska, co można tłumaczyć brakiem spójności systemów oświaty. W 2011 r. w Meklemburgii-Pomorzu Przednim w klasach I-IV uczyło się 116 Polaków⁵.

Analogicznie przedstawia się kształtowanie współczynnika skolaryzacji netto w grupie wieku 13-15 lat (dla poziomu gimnazjum) – w 2011 r. wynosił on 89,40% (o 3,93 p.proc. mniej niż w kraju). W Polsce najwyższy poziom tego wskaźnika odnotowano dla województwa mazowieckiego (96,06%) i wielkopolskiego (95,04%), a najniższy – dla województwa zachodniopomorskiego. W powiatach województwa zachodniopomorskiego najwyższym współczynnikiem skolaryzacji netto charakteryzowało się m. Koszalin (104,99%) i m. Szczecin (98,59%). Wysokie wartości tego wskaźnika wynikają, podobnie jak w poprzedniej grupie wieku, z uczestnictwa w kształceniu gimnazjalnym dzieci spoza terenu miast; w przypadku m. Koszalin – głównie z powiatu koszalińskiego (tu współczynnik wynosił 70,73%), a w przypadku m. Szczecin – z powiatu polickiego (67,54%).

Systematycznie maleje liczba szkół ponadgimnazjalnych. Liczba liceów w 2011 r. wynosiła 122, czyli o 4 mniej niż w roku poprzednim, a liczba szkół ponadgimnazjalnych zawodowych – 261 (o 1 mniej).

Z roku na rok wzrasta liczba komputerów we wszystkich typach szkół. Rośnie też liczba komputerów z dostępem do Internetu, w tym komputerów przeznaczonych na użytek uczniów. W 2011 r. większość szkół podstawowych (94,1%), gimnazjów (78,2%) i liceów ogólnokształcących (78,7%) posiadało komputery w swoich placówkach.

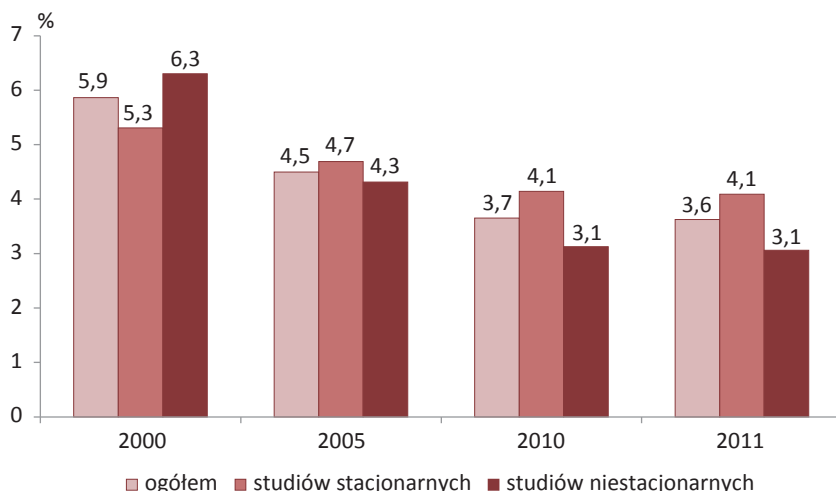
W latach 2009-2011 w województwie zachodniopomorskim funkcjonowały 22 szkoły wyższe, w tym 13 szkół niepublicznych. Przy stałej liczbie szkół wyższych systematycznie maleje liczba studentów (według siedziby jednostki macierzystej) – w 2011 r. studiowało 63917 osób (61,8% na studiach stacjonarnych), tj. o 31,2% mniej niż w 2000 r. i o 4,9% mniej niż w roku poprzednim. Liczba osób studiujących na terenie województwa zachodniopomorskiego (według siedziby wydziałów⁶) w 2011 r. wynosiła 67535. W województwie zachodniopomorskim studiuje 3,9% studentów w kraju.

4 Współczynnik skolaryzacji netto mierzy relację liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

5 Allgemein bildende Schulen in Mecklenburg-Vorpommern. Statistisches Amt Mecklenburg-Vorpommern, Statistischer Bericht B113 2011 00.

6 Według faktycznej lokalizacji uczelni/ filii.

Wykres. 33. Udział studentów^a w szkołach wyższych województwa zachodniopomorskiego w ogólnej liczbie studentów w Polsce
Stan w dniu 31 X

^a Według siedziby jednostki macierzystej.

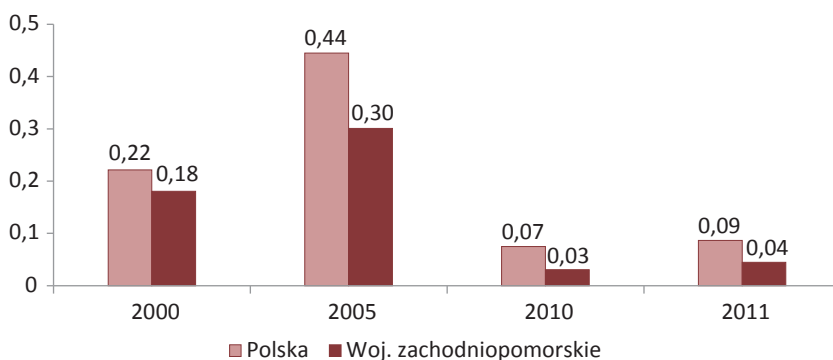
Ochrona zdrowia i opieka społeczna

W 2011 r., zgodnie z rejestrami prowadzonymi przez izby lekarskie, pielęgniarek i położnych oraz farmaceutyczne, prawo do wykonywania zawodu w województwie zachodniopomorskim posiadało 5974 lekarzy, 1934 lekarzy dentystów, 10806 pielęgniarek, 1376 położnych, 9214 farmaceutów oraz 478 diagnostów. Jednocześnie w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz zarejestrowanych praktykach pracowało 4004 lekarzy, 888 lekarzy dentystów, 854 farmaceutów, 7383 pielęgniarek, 892 położnych, 353 diagnostów oraz dodatkowo 976 fizjoterapeutów i rehabilitantów i 575 ratowników medycznych. W 2011 r. na 1 lekarza w województwie zachodniopomorskim przypadało 430,3 osób; wskaźnik ten poprawił się w porównaniu z 2009 r., a jego wartość spadła o 7,9%. Znamienne jest silne zróżnicowanie tego wskaźnika w podregionach i powiatach. Wartości niższe od średniej w województwie przyjmuje on w powiatach: m. Szczecin (202,7), m. Koszalin (292,1), gryfickim (401,5) i kołobrzeskim (401,7). W powiecie koszalińskim wskaźnik osiągnął wartość skrajną – 2628,7. Na 1 lekarza stomatologa w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. przypadało 1940,0 osób; wartość tego wskaźnika malała od 2000 r., osiągając poziom o 28,1% niższy.

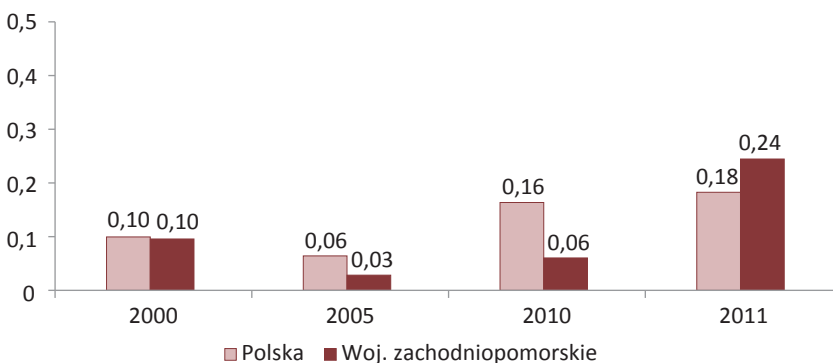
W 2011 r. w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej udzielono 12,8 mln porad⁷. Liczba porad udzielonych w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej przypadająca na 1 mieszkańca osiągnęła poziom 7,4, w tym liczba porad lekarskich – 6,5, a stomatologicznych – 1,0. Liczba porad przypadających na 1 mieszkańca może być traktowana jako syntetyczna miara m.in. dostępności do lekarzy, kwalifikacji lekarzy (w tym rzadko lub nierównomiernie występujących specjalizacji), dostępności specjalistycznej infrastruktury medycznej oraz ewentualnego wzrostu zachorowalności/wypadkowości w danym regionie. W 2011 r. liczba porad lekarskich udzielonych w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej przypadająca na 1 mieszkańca była o 4,6% niższa niż w średnio w kraju, ale liczba porad stomatologicznych na 1 mieszkańca należała do najwyższych w kraju (razem z województwami łódzkim i podlaskim); w województwie lubuskim była ona jeszcze wyższa i wynosiła 1,2.

⁷ W praktykach lekarskich (indywidualnych i grupowych) realizujących świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych.

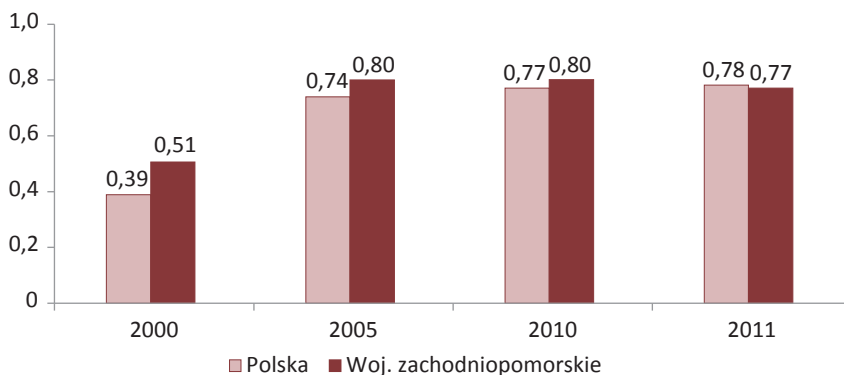
Wykres 34. Porady udzielone przez specjalistów chorób wewnętrznych na 1 mieszkańca

Wykres 35. Specjalistyczne porady udzielone przez pediatrów na 1 dziecko

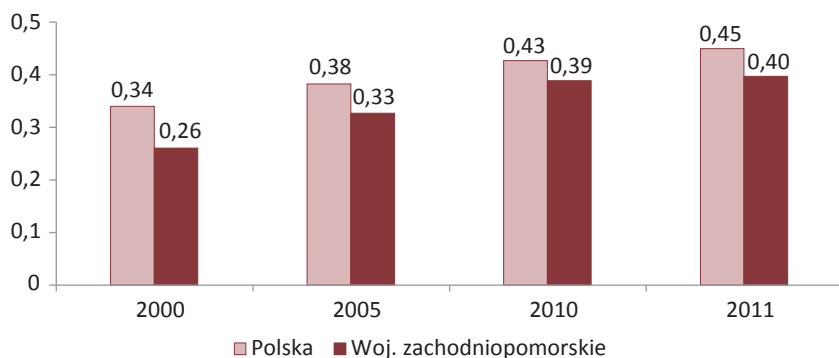

Wykres 36. Specjalistyczne porady udzielone przez ginekologów-położników na 1 kobietę^a

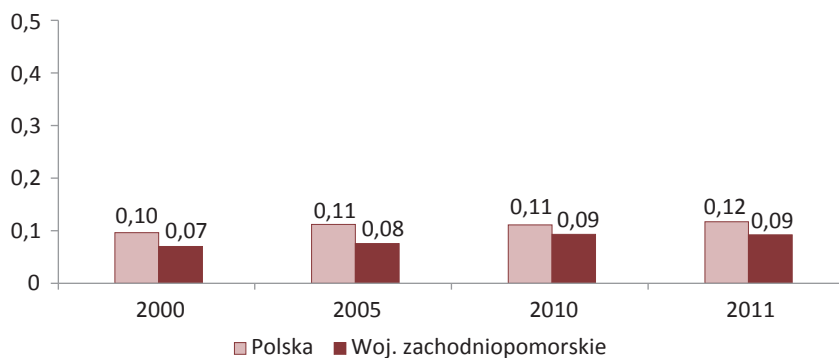

^a W wieku 15 lat i więcej.

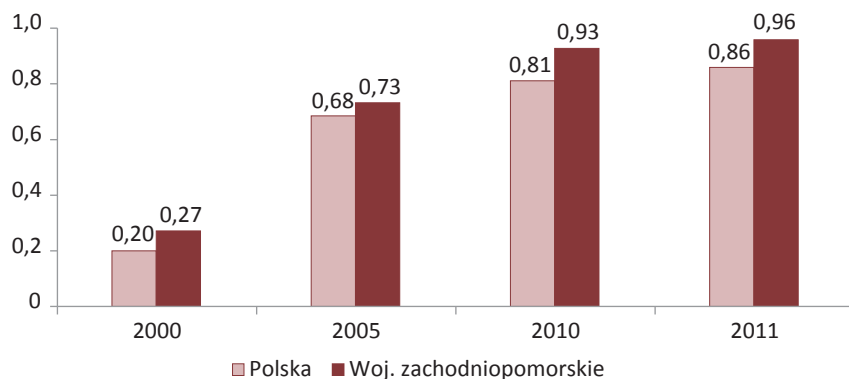
Wykres 37. Specjalistyczne porady chirurgiczne na 1 mieszkańca

Wykres 38. Porady udzielone przez specjalistów zdrowia psychicznego na 1 mieszkańca

Wykres 39. Specjalistyczne porady stomatologiczne na 1 mieszkańca

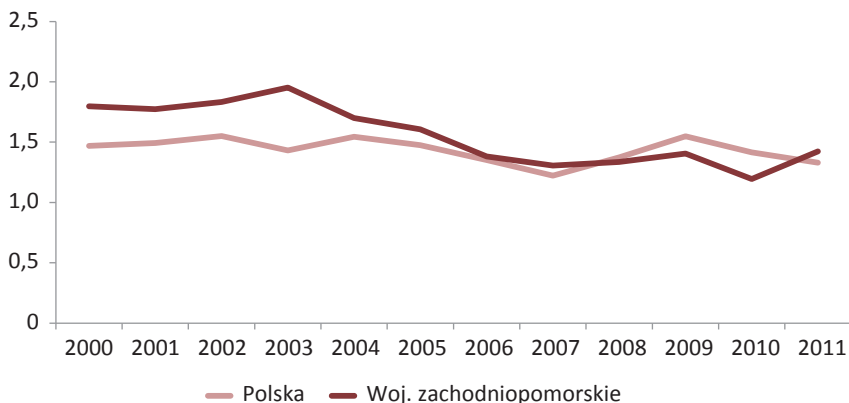

W 2011 r. odnotowano w województwie zachodniopomorskim 245 usiłowanych i dokonanych zamachów samobójczych (w kraju – 5124); wskaźnik na 10 tys. mieszkańców wyniósł 1,42. W 2011 r. najmniejsze wartości wskaźnika⁸ odnotowano w województwach: podkarpackim, dolnośląskim i wielkopolskim, zaś najwyższe – w warmińsko-mazurskim, podlaskim i łódzkim, gdzie liczba zamachów na 10 tys. mieszkańców przekroczyła 1,7.

⁸ Wskaźnik częstości zamachów samobójczych uznawany jest za miernik kondycji społeczeństwa.

Pomimo, że liczba udzielonych porad dotyczących zdrowia psychicznego przypadająca na 1 mieszkańca w województwie zachodniopomorskim należała do najniższych w kraju, to liczba zamachów samobójczych przypadająca na 10 tys. ludności kształtowała się powyżej wskaźnika ogólnopolskiego wynoszącego 1,3.

Wykres 40. Zamachy samobójcze^a na 10 tys. mieszkańców

^a Usiłowane i dokonane.

W 2011 r. liczba ludności przypadająca na 1 zespół wyjazdowy ratownictwa medycznego w województwie zachodniopomorskim wynosiła 20,0 tys. osób. W powiecie koszalińskim i polickim wskaźnik ten przekraczał 32 tys. osób. W 2011 r. w skali całego województwa niepowodzenie akcji ratunkowych przeprowadzonych przez zespoły wyjazdowe, rejestrowane jako liczba osób ze stwierdzonym zgonem, przed podjęciem lub w trakcie akcji reanimacyjnej, oszacować można na poziomie 2,2% (3207 osób zmarłych wobec 144294 osób, którym udzielono pomocy). Dla Polski wskaźnik niepowodzenia akcji można oszacować na poziomie 2,5%.

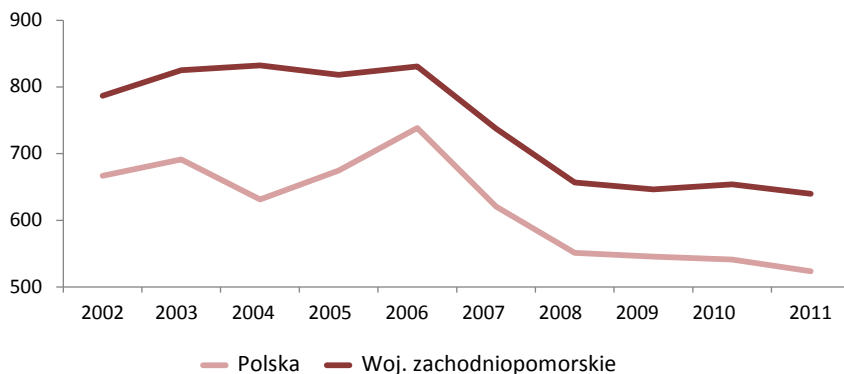
Systemy pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych są elementami polityki społecznej państwa i od 2004 r. tworzą odrębne systemy wsparcia. W 2011 r. w Polsce przyznano świadczenia społeczne dla 2,0 mln osób, w tym dla 110,2 tys. osób w województwie zachodniopomorskim. W kraju 84,1% tych osób skorzystało z pomocy pieniężnej, zaś 49,3%⁹ – z niepieniężnej. W województwie zachodniopomorskim świadczenia pieniężne otrzymało 94,5% beneficjentów, natomiast niepieniężne – 47,5%. Kwota udzielonych świadczeń pomocy społecznej w 2011 r. wynosiła 222,6 mln zł, co stanowiło 6,1% kwoty świadczeń w kraju.

Województwo zachodniopomorskie charakteryzuje wysoki odsetek gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie gospodarstw domowych oraz wysoki odsetek ludności w gospodarstwach domowych korzystających z takiej pomocy. W 2011 r. odsetek takich gospodarstw domowych w województwie zachodniopomorskim wynosił 10,1%¹⁰ (w kraju – 8,1%), przy czym wśród gospodarstw domowych w mieście – 8,2% (w kraju – 6,8%), a na wsi – 15,4% (w kraju – 10,6%). Odsetek osób objętych pomocą społeczną w województwie wynosił 9,7% i był najwyższy w podregionie koszalińskim i stargardzkim (odpowiednio 11,7% i 12,0%); w trzech powiatach przekraczał wartość 15% – świdwińskim (18,6%), drawskim (15,6%) i łobeskim (15,1%).

⁹ W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

¹⁰ Liczba gospodarstw domowych przyjęta za prognozę GUS na lata 2003-2030.

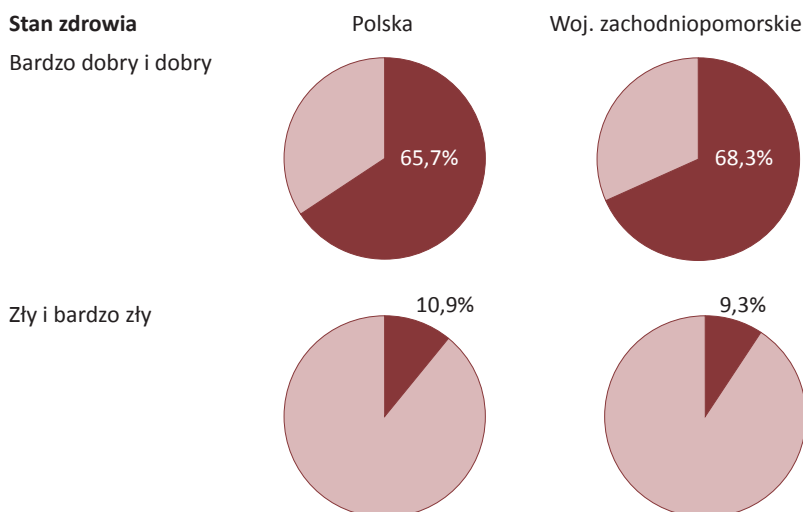
Wykres 41. Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności

Stan zdrowia. Niepełnosprawność

Opis stanu zdrowia ludności jest możliwy dzięki okresowym badaniom stanu zdrowia prowadzonym przez GUS. Ostatnia edycja zrealizowana została w ramach Europejskiego Ankietowego Badania Zdrowia (EHIS)¹¹ na przełomie listopada i grudnia 2009 r. Respondentom zadano pytanie o ocenę ogólnego stanu zdrowia, przy czym poproszono, aby przy tej ocenie nie brano pod uwagę krótkotrwałych lub tymczasowych problemów zdrowotnych (np. przeziębienia, grypy, chorób wieku dziecięcego). Stan zdrowia dzieci do lat 14-tu ocenili ich rodzice bądź opiekunowie prawni. W województwie zachodniopomorskim ocena ta w 2009 r. wypadła lepiej niż w kraju. W stosunku do wyników podobnego badania przeprowadzonego w 2004 r. odsetek oceniających swój stan zdrowia jako zły lub bardzo zły zmalał zarówno w województwie, jak i w kraju o ok. 2 p.proc., a odsetek oceniających stan zdrowia jako dobry i bardzo dobry wzrósł w województwie o 5,2 p.proc. (w kraju – o 4,7 p.proc.). Ocena ta należy w województwie zachodniopomorskim, podobnie jak w pomorskim i wielkopolskim, do najkorzystniejszych w kraju.

Wykres 42. Odsetek osób według samooceny stanu zdrowia w 2009 r.

¹¹ Badanie EHIS realizowane na terenie Polski było współfinansowane przez UE w celu realizacji zadań określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady w/s statystyk Wspólnoty w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa w pracy Nr 1338/2008. Wyniki badania zostały uogólnione na ludność Polski zamieszkałą w gospodarstwach domowych według stanu w dniu 31 grudnia 2009 r.

Ocena zdrowia jest zróżnicowana w grupach wieku i według miejsca zamieszkania. W 2009 r. odsetek osób oceniających swoje zdrowie poniżej oceny dobrej wynosił w województwie zachodniopomorskim 8,7% wśród dzieci do 14 lat, 7,8% – w grupie wieku 15-29 lat, 22,9% – w grupie 30-49 lat, 56,8% – w grupie 50-69 lat, 83,1% w grupie 70 lat i więcej. W miastach odsetek oceniających swoje zdrowie poniżej oceny dobrej wynosił 32,2%, zaś na wsi – 30,6%. Analogiczny odsetek dla mężczyzn wynosił 27,6%, a dla kobiet – 33,0%.

Czynniki ryzyka wśród ludności w wieku 15 lat i więcej, takie jak nadwaga czy nadmierne spożywanie alkoholu (według deklaracji respondenta) obserwowano w województwie zachodniopomorskim rzadziej niż w kraju. Odsetek osób z nadwagą wynosił 36,3% (*w kraju – 36,4%*), otyłych – 15,1% (*w kraju – 15,8%*), pijących alkohol codziennie – 1,5% (*w kraju – 2,4%*). Jednocześnie odsetek palących tytoń był w województwie wyższy od średniej krajowej – 33,4% (*w kraju – 29,1%*). Największe różnice widoczne są w młodszych grupach wieku – 15-29 oraz 30-49 lat, w których w województwie zachodniopomorskim odnotowano odsetki palaczy większe niż w kraju odpowiednio o 4,4 p.proc. oraz 7,5 p.proc.

Tabl. 13. Ludność w wieku 15 lat i więcej obciążona czynnikami ryzyka w województwie zachodniopomorskim w 2009 r.

Czynniki ryzyka	Ogółem	Grupy wieku			
		15-29	30-49	50-69	70 lat i więcej
w tys. osób					
Nadwaga	461,2	53,6	179,0	169,4	59,2
Otyłość	193,6	15,3	46,1	107,4	23,8
Palenie tytoniu	424,1	97,3	180,7	134,8	11,3
Picie alkoholu codziennie	19,3	-	7,9	9,3	2,1
w %					
Nadwaga	36,3	16,5	43,6	42,2	44,2
Otyłość	15,1	4,7	11,2	26,8	17,8
Palenie tytoniu	33,4	29,9	44,0	33,6	8,4
Picie alkoholu codziennie	1,5	x	1,9	2,3	1,6

Jednym z istotnych aspektów zdrowotnych poruszonych w badaniu EHIS było występowanie chorób i dolegliwości przewlekłych. Deklarowane, w trakcie przeprowadzonego w 2009 r. badania, przez rodziców lub opiekunów dzieci (w wieku 0-14 lat) i przez samych respondentów (w wieku 15 lat i więcej) długotrwałe problemy zdrowotne mogły być następstwem choroby przewlekłej, złego samopoczucia lub niepełnosprawności. Długotrwałe problemy zdrowotne nie odnosiły się do tymczasowych problemów zdrowotnych, ale trwałe lub respondent przewidywał, że będą trwałe przez 6 miesięcy lub dłużej. Choroby i dolegliwości przewlekłe, które zostały wskazane przez respondentów, były stwierdzone przez lekarza i występowały w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie.

Tabl. 14. Ludność z problemami zdrowotnymi w województwie zachodniopomorskim w 2009 r.

Problemy zdrowotne	Ogółem	Grupy wieku				
		0-14	15-29	30-49	50-69	70 lat i więcej
w tys. osób						
Długotrwałe problemy zdrowotne	712,6	41,0	76,7	169,5	290,2	135,2
Choroby przewlekłe	846,8	75,5	96,5	204,0	333,8	137,0
Niepełnosprawność biologiczna według UE	357,6	16,2	34,9	77,3	134,2	95,0
Niepełnosprawność według kryterium NSP	226,3	12,5	15,7	42,2	97,7	58,1

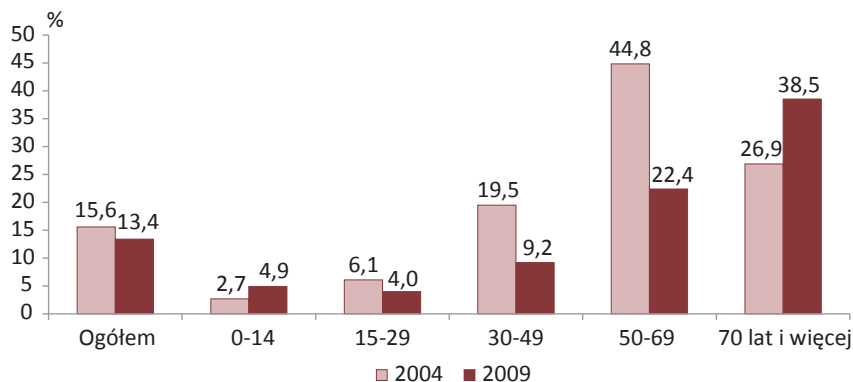
Tabl. 14. Ludność z problemami zdrowotnymi w województwie zachodniopomorskim w 2009 r. (dok.)

Problemy zdrowotne	Ogółem	Grupy wieku				
		0-14	15-29	30-49	50-69	70 lat i więcej
w %						
Długotrwałe problemy zdrowotne	42,3	16,2	19,8	37,0	66,7	89,5
Choroby przewlekłe	50,2	29,8	24,9	44,5	76,7	90,7
Niepełnosprawność biologiczna według UE	21,2	6,4	9,0	16,9	30,8	62,9
Niepełnosprawność według kryterium NSP	13,4	4,9	4,0	9,2	22,4	38,5

Najczęstszą dolegliwością przewlekłą ludności województwa zachodniopomorskiego były w 2009 r. bóle pleców (w grupach wieku do 49 lat) i podwyższone ciśnienie krwi (w grupie wieku 50 lat i więcej). Wśród mężczyzn odnotowano częste przypadki silnych bólów głowy i alergii, a od 50 roku życia – choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy oraz choroby prostaty. W grupie kobiet odnotowano częste przypadki alergii i chorób tarczycy.

W 2009 r. oszacowano odsetek osób niepełnosprawnych w województwie zachodniopomorskim na poziomie 13,4%. Niepełnosprawność, według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), to ograniczenie lub brak zdolności do wykonywania czynności w sposób lub w zakresie uważanym za normalny dla człowieka, wynikające z uszkodzenia i upośledzenia funkcji organizmu. Wspomniany odsetek uwzględnia definicję osoby niepełnosprawnej stosowaną w ramach Narodowego Spisu Powszechnego, w tym osób prawnie i/lub biologicznie niepełnosprawnych. Pojęcie niepełnosprawności prawnej ujmuję te osoby, które w trakcie przeprowadzenia badania posiadały aktualne orzeczenie ustalające niepełnosprawność, niezdolność do pracy lub inwalidztwo wydane przez Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności lub Zakład Ubezpieczeń Społecznych, czy też aktualne orzeczenie ustalające niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym lub inwalidztwo. Niepełnosprawność biologiczna według kryterium NSP ujmuję te osoby, które oświadczyły, że z powodów zdrowotnych miały poważnie ograniczoną zdolność wykonywania czynności, jakie ludzie zwykle wykonują, a która trwała co najmniej 6 miesięcy. Szacunki dotyczące osób niepełnosprawnych w badaniu EHIS 2009 uwzględniały również unijne sposoby mierzenia tego zjawiska. Szersze kryterium unijne ujmuję jako osoby niepełnosprawne biologicznie również osoby, u których wymieniona powyżej zdolność wykonywania czynności była ograniczona, ale niezbyt poważnie. Według tego kryterium w 2009 r. odsetek osób niepełnosprawnych w województwie zachodniopomorskim wynosił 21,2%.

Wykres 43. Odsetek osób niepełnosprawnych (według kryterium NSP) w województwie zachodniopomorskim według grup wieku

W ramach badania stanu zdrowia ludności Polski przeprowadzonego przez GUS w 2009 r. dane o zbiorowości osób niepełnosprawnych prezentowane są w podziale na osoby niepełnosprawne prawnie (w tym prawnie i biologicznie oraz tylko prawnie) i osoby niepełnosprawne tylko biologicznie.

Tabl. 15. Liczba osób niepełnosprawnych w województwie zachodniopomorskim w 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy wieku				
		0-14	15-29	30-49	50-69	70 lat i więcej
	w tys. osób					
Niepełnosprawni	226,3	12,5	15,7	42,2	97,7	58,1
Niepełnosprawni prawnie ^a	181,9	11,8	13,9	34,1	83,7	38,4
Niepełnosprawni biologicznie ^a	111,4	3,3	9,8	20,0	36,6	41,8

^a Tylko dla osób o ustalonej sprawności.

Największy udział osób niepełnosprawnych w województwie zachodniopomorskim występował w najstarszych grupach wieku (38,5% ludności w grupie wieku 70 lat i więcej), przy czym wśród nich największy odsetek osób wśród grup wieku deklarował niepełnosprawność wyłącznie biologiczną (34,1%).

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 14, poz. 92), aby zostać zakwalifikowanym do osób niepełnosprawnych prawnie konieczne jest posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, które wydaje powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności.

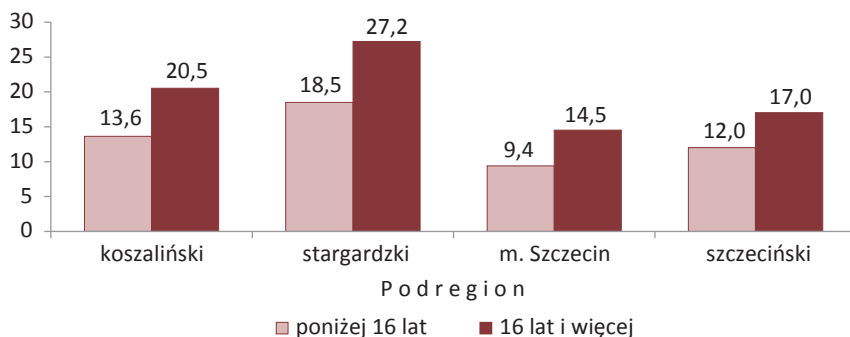
Istnieją trzy stopnie określające niepełnosprawność: znaczny, umiarkowany i lekki (por. uwagi metodyczne). Dzieci do 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych bez określania stopnia niepełnosprawności. Zaliczenie do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wyklucza zatrudnienia danej osoby na otwartym rynku pracy (poza zakładami pracy chronionej). Pracodawca chcący zatrudnić osoby o takim stopniu niepełnosprawności musi przystosować stanowisko pracy do potrzeby osoby niepełnosprawnej i uzyskać pozytywną ocenę Państwowej Inspekcji Pracy.

Lekarz orzecznik ustala przewidywany okres niezdolności do pracy, biorąc pod uwagę charakter i stopień naruszenia sprawności organizmu oraz rokowania odzyskania zdolności do pracy. Jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy, lekarz orzecznik orzeka o trwałej niezdolności do pracy.

W województwie zachodniopomorskim w 2011 r. liczba osób w wieku poniżej 16 roku życia, które otrzymały orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności, na 1000 osób w danej grupie wieku wynosiła 13,57, natomiast osób w wieku 16 lat i więcej – 19,87.

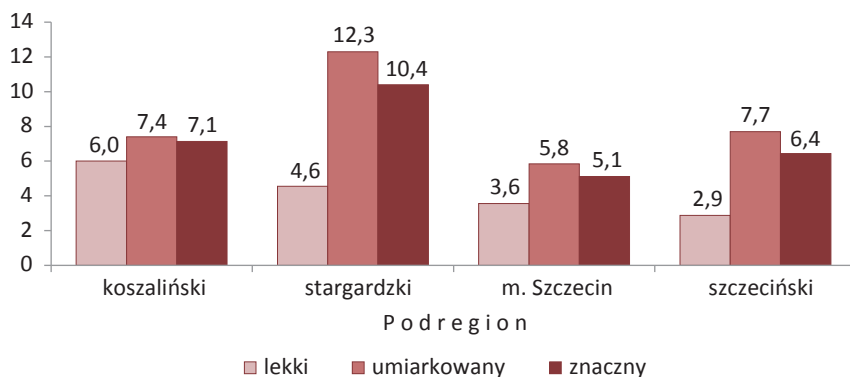
W grupie osób do 16 roku życia największą liczbę orzeczeń o niepełnosprawności na 1000 osób w tej grupie wieku wydano w powiecie gryfickim (41,23), najmniejszą zaś – w powiecie m. Koszalin (6,97). W grupie osób w wieku 16 lat i więcej największą liczbę orzeczeń na 1000 osób w tej grupie wieku wydano w powiecie gryfickim (34,19), najmniejszą – w m. Świnoujście (11,72).

Wykres 44. Osoby, które otrzymały orzeczenie o niepełnosprawności w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. w grupach wieku (na 1000 osób w grupie)

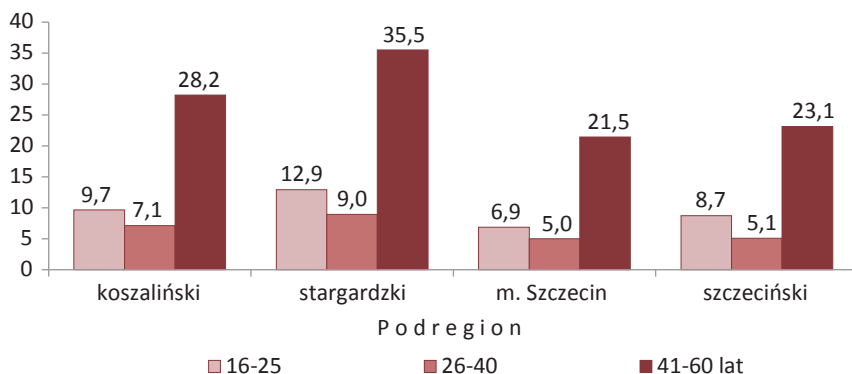
Najwięcej orzeczeń wydanych osobom w wieku 16 lat i więcej zaświadczało o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (8,14 na 1000 osób). Największą liczbę orzeczeń o znacznym stopniu niepełnosprawności wydano w powiecie pyrzyckim (13,25 na 1000 osób) i stargardzkim (11,31 na 1000 osób), najmniejszą w powiecie – m.Świnoujście (4,61 na 1000 osób).

Wykres 45. Osoby w wieku 16 lat i więcej, które otrzymały orzeczenie o niepełnosprawności w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. według stopnia niepełnosprawności (na 1000 osób w grupie)

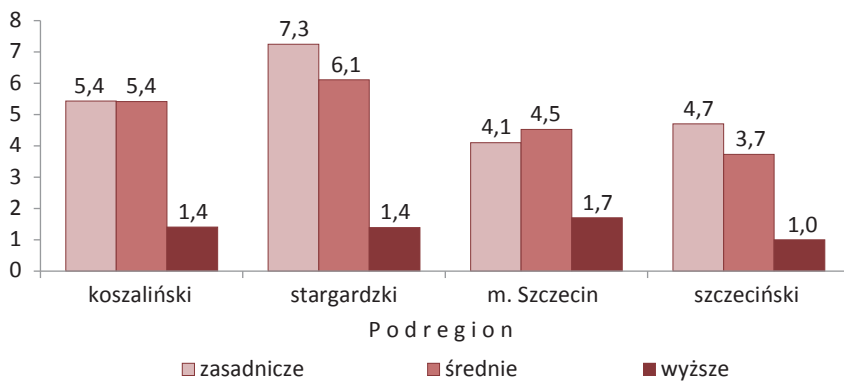
Zdecydowanie największą liczbę orzeczeń o niepełnosprawności we wszystkich powiatach województwa zachodniopomorskiego wydano osobom w starszych grupach wieku produkcyjnego (41-60 lat) – 27,29 na 1000 osób powyżej 16 roku życia, najwięcej w powiecie gryfickim (43,18), najmniej – w m. Świnoujście (14,69).

Wykres 46. Osoby w wieku 16 lat i więcej, które otrzymały orzeczenie o niepełnosprawności w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. w grupach wieku (na 1000 osób w grupie)

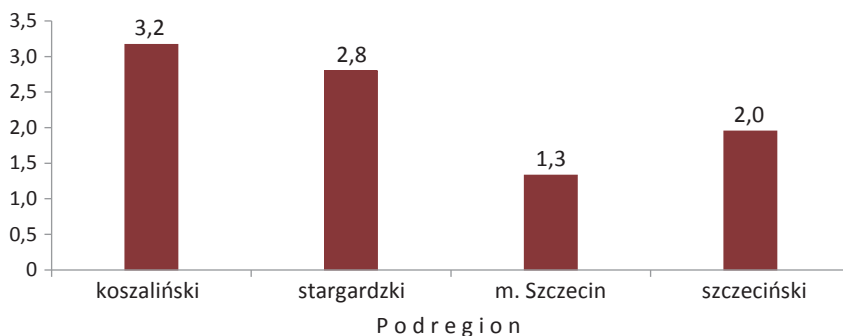
Uwzględniając posiadane wykształcenie najwięcej orzeczeń otrzymały we wszystkich powiatach osoby z wykształceniem zasadniczym i średnim.

Wykres 47. Osoby w wieku 16 lat i więcej, które otrzymały orzeczenie o niepełnosprawności w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. według wykształcenia (na 1000 osób w grupie)

W województwie zachodniopomorskim w 2011 r. liczba osób, które uzyskały orzeczenie o niepełnosprawności i posiadały zatrudnienie wynosiła 2,41 osób na 1000 osób w grupie wieku 16 lat i więcej. Najwyższe wartości tego miernika odnotowano w powiecie waleckim (7,57), najniższe zaś – w m. Świnoujście (0,81).

Wykres 48. Osoby w wieku 16 lat i więcej, które otrzymały orzeczenie o niepełnosprawności posiadające zatrudnienie w 2011 r. w województwie zachodniopomorskim (na 1000 osób)

Kultura

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego (JST) na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. wynosiły 308,1 mln zł, co stanowiło 4,6% analogicznych wydatków JST¹² w Polsce. Wydatki JST przypadające na 1 mieszkańca wynosiły w 2011 r. w województwie zachodniopomorskim 178,79 zł, podczas gdy dla Polski analogiczne wydatki wynosiły – 175,33 zł. Wydatki te przypadające na 1 mieszkańca były w 2011 r. wyższe niż średnio w kraju w województwach: podlaskim (214,91 zł), pomorskim (211,93 zł), dolnośląskim (210,19 zł), lubuskim (197,67 zł) oraz mazowieckim (193,77 zł).

Wydatki publiczne na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego koncentrowały się w Polsce w 2011 r. w następujących grupach klasyfikacji budżetowej:

- muzea – 25,2% wydatków budżetu państwa oraz 10,8% wydatków budżetów JST;
- ochrona i konserwacja zabytków (łącznie z inną działalnością na rzecz ochrony zabytków) – 15,5% wydatków budżetu państwa oraz 6,9% wydatków budżetów JST;
- centra kultury i sztuki – 11,2% wydatków budżetu państwa oraz 4,2% wydatków budżetów JST;
- teatry – 10,6% wydatków budżetu państwa oraz 10,4% wydatków budżetów JST;
- biblioteki – 5,9% wydatków budżetu państwa oraz 17,5% wydatków budżetów JST;
- domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby – 0,5% wydatków budżetu państwa oraz 28,8% wydatków budżetów JST.

12 Wydatki publiczne, tj. wydatki budżetu państwa i samorządu terytorialnego na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w 2011 r. wynosiły 483,4 mln zł. Udział wydatków z budżetów JST w wydatkach publicznych stanowił 82,4%.

Tabl. 16. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego (łącznie z transferami między jednostkami) na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego według rozdziałów klasyfikacji budżetowej

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym				
		muzea, ochrona i konser- wacja zabytków	biblioteki	domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	teatry	filhar- monie, orkiestry i chóry
w tys. zł						
Polska	6754600	1196678	1178633	1942462	704003	277905
Woj. zachodniopomorskie	308068	30490	53834	117005	37829	33277
w odsetkach						
Polska	100,0	17,7	17,4	28,8	10,4	4,1
Woj. zachodniopomorskie	100,0	9,9	17,5	38,0	12,3	10,8
Polska=100						
Woj. zachodniopomorskie	4,6	2,5	4,6	6,0	5,4	12,0

W skali kraju województwo zachodniopomorskie wyróżnia się jednym z największych wydatków na działalność filharmonii, orkiestr i chórów (33,3 mln zł), obok województwa śląskiego (42,7 mln zł) i dolnośląskiego (31,2 mln zł).

W 2011 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonowało 25 muzeów i oddziałów muzealnych (3,2% muzeów w Polsce); na 1 muzeum przypadało 68910 osób. Liczba zwiedzających muzea i wystawy w 2011 r. na 1000 ludności wynosiła w województwie zachodniopomorskim 252,0 (w Polsce – 646,8). Spośród 22 muzeów w województwie zachodniopomorskim funkcjonowało 8 muzeów regionalnych, 6 – historycznych, po 2 – przyrodnicze, techniki i nauki, interdyscyplinarne i niesklasyfikowane, po 1 – artystycznym, archeologicznym i geologicznym. Według stanu w dniu 31 XII 2011 r. zgromadzono w nich 224418 jednostek inwentarzowych muzealiów (1,5% zasobów krajowych), najwięcej z nich należało do grupy muzealiów z archeologii (34,4%), etnografii (17,6%) i numizmatyki (16,0%).

W rejestrze zabytków znajdowało się 3347 obiektów nieruchomych, wyszczególnionych w grupach rodzajowych w tabl. 17. Wśród tych obiektów na liście uznanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za Pomniki Historii znajduje się jedynie zespół katedralny w Kamieniu Pomorskim oraz zespół kościoła p.w. Najświętszej Marii Panny Królowej Świata w Stargardzie Szczecińskim, łącznie z średniowiecznymi murami obronnymi miasta. Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego zebrał informacje dotyczące nieruchomych obiektów sakralnych o charakterze zabytkowym, będących własnością parafii, z których znaczna część została wpisana do rejestrów zabytków prowadzonych przez wojewódzkich konserwatorów. Według stanu w dniu 31 XII 2011 r. w województwie zachodniopomorskim było 1396 parafialnych zabytków kościelnych (z czego 766 wpisanych do rejestru), spośród których 872 udostępniono dla zwiedzających.

Tabl. 17. Obiekty nieruchomości wpisane do rejestru zabytków^a
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym							
		obiekty sakralne	budowle użyteczności publicznej	zamki, pałace, dwory	zieleni (parki, ogrody, aleje)	zabudowania folwarczne i budynki gospodarcze	domy mieszkalne	budownictwo przemysłowe	cmentarze
liczba obiektów									
Polska	65 750	12 410	4 321	5 224	7 046	7 382	17 689	2 207	4 277
Woj. zachodniopomorskie	3347	853	258	288	712	265	355	118	245
w odsetkach									
Polska	100,0	18,9	6,6	7,9	10,7	11,2	26,9	3,4	6,5
Woj. zachodniopomorskie	100,0	25,5	7,7	8,6	21,3	7,9	10,6	3,5	7,3
Polska=100									
Woj. zachodniopomorskie	5,1	6,9	6,0	5,5	10,1	3,6	2,0	5,3	5,7

^a Na podstawie decyzji wojewódzkich konserwatorów zabytków.

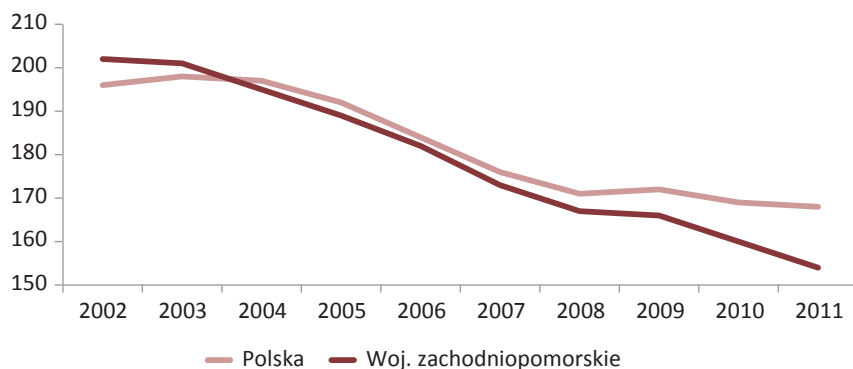
Źródło: dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

W 2011 r. w Polsce działało 9659 bibliotek publicznych i punktów bibliotecznych. Od kilkunastu lat systematycznie zmniejsza się liczba bibliotek publicznych i prowadzonych przez nie punktów bibliotecznych. Oferta bibliotek rozszerza się jednocześnie o zbiory specjalne (np. płyty CD, DVD, dostęp do Internetu) oraz różnorodne formy działalności (koncerty, wystawy, konkursy, spotkania z autorami, wyświetlanie filmów itd.). Liczba bibliotek i filii w województwie zachodniopomorskim od 2000 r. zmalała o 22, osiągając w 2011 r. liczbę 475 (375 bibliotek i 100 punktów bibliotecznych). Tendencję malejącą wykazują również wskaźniki: księgozbiór bibliotek na 1000 ludności (4066 woluminów w 2011 r.) oraz liczba czytelników bibliotek publicznych na 1000 ludności (154 osoby w 2011 r.).

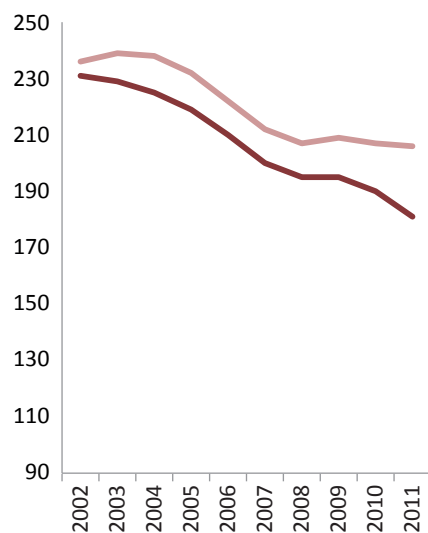
Struktura wielkości bibliotek w województwie zachodniopomorskim jest zbliżona do struktury ogólnopolskiej – przeważają biblioteki o księgozbiorach 10001-50000 woluminów, które stanowią około połowę wszystkich bibliotek. W województwie zachodniopomorskim w 2011 r. zgromadzonych było 7004,5 tys. woluminów księgozbioru, co stanowiło 5,3% zbiorów ogólnopolskich. Jednocześnie liczba pozostałych zbiorów nieelektronicznych osiągnęła 646125 jednostek inwentarzowych (13,5% zbiorów ogólnopolskich), w tym 4289 stanowiły rękopisy (7,0% zbiorów krajowych), 7675 – mikroformy (16,3% zbiorów krajowych) oraz 248457 – materiały audiowizualne (9,9% zbiorów krajowych).

Wykres 49. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności

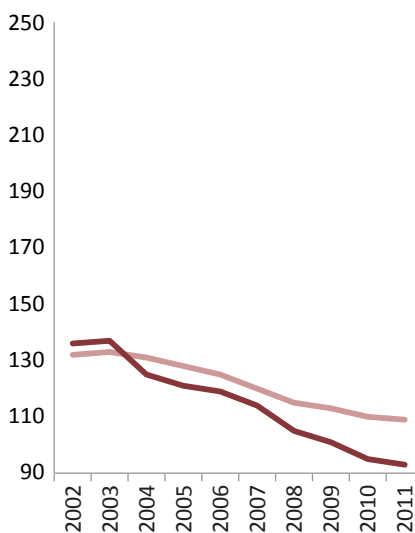
Ogółem

Miasto

Wieś

— Polska — Woj. zachodniopomorskie

W 2011 r. teatry, instytucje muzyczne i rozrywkowe województwa zachodniopomorskiego zorganizowały 1857 przedstawień i koncertów, w których uczestniczyło 334 tys. osób. Na terenie województwa w 2011 r. swoją siedzibę miało 5 teatrów dramatycznych, 1 muzyczny, 1 lalkowy oraz 2 filharmonie i 1 orkiestra. Teatry dramatyczne w 2011 r. przedstawiły 18 widowisk premierowych, 6 – lalkowych, 8 – muzycznych. Liczba przedstawień i koncertów przypadających na 1 filharmonię należała do najniższych w kraju (przeciętnie 82 koncerty w województwie wobec 565 w kraju), przy jednocześnie wysokim wskaźniku liczby słuchaczy na 1 koncercie (przeciętnie 397 wobec 180 w kraju).

Od kilku lat w Polsce odnotowuje się niewielki spadek liczby kin, przy jednocześnie wzroście liczby sal projekcyjnych, miejsc na widowni oraz liczby widzów. Podobne tendencje zarysowują się od 2003 r. w województwie zachodniopomorskim. W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim były 22 kina stałe, z czego 2 na wsi. Dysponowały one 8730 miejscami na widowni; na 1000 ludności przypadało 5,1 miejsc na widowni w kinach stałych (w mieście – 7,1, na wsi – 0,6). W powiatach: łobeskim, myśliborskim, pyrzyckim, polickim i w m. Świnoujście w 2011 r. nie było kin stałych. Liczba seansów w kinach województwa zachodniopomorskiego wynosiła 49869 (z czego 1,1% na wsi).

W kinach na wsi odbyło się średnio 265 seansów w ciągu roku, co plasuje ich aktywność na drugim miejscu w kraju (po województwie mazowieckim, w którym średnio w 1 kinie wiejskim odbyło się 9898 seansów). Na 1 seans kinowy w 2011 r. przypadało w województwie zachodniopomorskim przeciętnie 30 widzów (11 na wsi). Przeciętna liczba widzów na 1000 ludności w województwie zachodniopomorskim wynosiła 872 osoby, stanowiąc 84,7% średniej krajowej, w tym na 1000 ludności w miastach – 1260 widzów (wobec 1675 w kraju), na wsi – 11 (wobec 30 w kraju).

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego na kulturę koncentrują się w głównej mierze na dotacjach do aktywnych form uczestnictwa w kulturze. Ważną rolę w kreowaniu aktywnych form uczestnictwa odgrywają placówki upowszechniające i popularyzujące kulturę: domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice. W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim funkcjonowało 286 placówek tego typu (w tym na wsi – 197). Zorganizowały one 10405 imprez, przy czym dominowały występy zespołów amatorskich (1656 imprez).

W roku szkolnym 2011/2012 w Polsce działały 462 szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży niedające uprawnień zawodowych, z czego 22 – w województwie zachodniopomorskim. Z ogólnej liczby 36,9 tys. osób uczniów tych szkół, 4,5% kształciło się w województwie zachodniopomorskim. W 288 szkołach artystycznych w Polsce dających uprawnienia zawodowe uczyło się 22,6 tys. osób, z czego w 15 szkołach zlokalizowanych w województwie zachodniopomorskim – 4,6% wszystkich uczniów. Kształcenie artystyczne na poziomie policealnym podejmowało w analizowanym roku szkolnym 3,9 tys. osób w 55 szkołach, z czego 2,3% w 2 szkołach na terenie województwa zachodniopomorskiego. W 2011 r. w województwie kształciło się 473 studentów wyższych szkół artystycznych (2,8% studentów uczelni artystycznych w kraju).

Turystyka

W 2011 r.¹³ w Polsce zarejestrowanych było 7039 obiektów zbiorowego zakwaterowania, z czego 845 – na terenie województwa zachodniopomorskiego. Zagęszczenie obiektów noclegowych wyższe niż średnio w kraju (2,3 *obiekty na 100 km²*) odnotowano w województwach: małopolskim (5,8), pomorskim (4,2), śląskim (4,1) i zachodniopomorskim (3,7), gdzie łącznie zlokalizowanych było 42,7% zasobów bazy noclegowej w Polsce. Infrastruktura turystyczna województwa zachodniopomorskiego nie ma jednak obiektów o najwyższym standardzie. Struktura miejsc noclegowych w hotelach na terenie wymienionych czterech województw wskazuje na słabą pozycję województwa zachodniopomorskiego w tym względzie. W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim znajdowały się 93 hotele, wśród których zaledwie 1 oznaczony był najwyższą 5-gwiazdkową kategorią, 14 oznaczonych było 4 gwiazdkami, natomiast najwięcej (37) było hoteli średniej klasy (3 gwiazdki), w których mieściło się 38,8% miejsc hotelowych.

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim na przyjęcie gości przygotowano 106676 miejsc noclegowych. Ich koncentracja była największa spośród wszystkich województw. Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania skupiały się głównie w pasie nadmorskim, tj. powiatach: kołobrzeskim (21,9 tys. miejsc), kamieńskim (18,7 tys.), gryfickim (17,5 tys.), sławieńskim (11,7 tys.) i koszalińskim (12,1 tys.). Miasto Świnoujście oferowało 7,8 tys. miejsc noclegowych, a m. Szczecin – 6,4 tys.

W ciągu roku w województwie zachodniopomorskim odnotowano najwięcej noclegów udzielonych w obiektach zbiorowego zakwaterowania (9928,0 tys., tj. niemal co piąty nocleg w kraju).

W 2011 r. większość turystów korzystających z noclegów w Polsce (prawie 15,5 mln) nocowała w obiektach hotelowych (hotelach, motelach, pensjonatach i innych obiektach hotelowych), podczas gdy w pozostałych obiektach (m.in. domach wycieczkowych, schroniskach, kempingach) odnotowano 6,0 mln turystów. W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim odsetek turystów korzystających z obiektów hotelowych w ogólnej liczbie turystów (45,1%), jak również odsetek noclegów udzielonych w hotelach w ogólnej liczbie noclegów udzielonych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (23,2%) był najniższy w kraju. Liczba miejsc noclegowych przypadających na 1000 mieszkańców

13 Według stanu w dniu 31 VII.

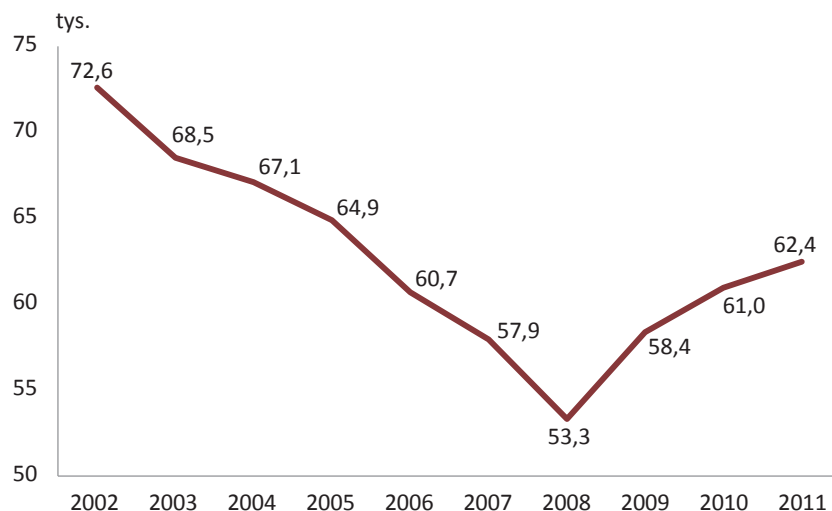
w województwie zachodniopomorskim była czterokrotnie wyższa od średniej krajowej (63 wobec 16), w województwie pomorskim (drugim co do wielkości tego wskaźnika w kraju) liczba ta wynosiła 35. W województwie zachodniopomorskim turyści zatrzymywali się w obiektach noclegowych przeciętnie na okres dwa razy dłuższy niż średnio w kraju (5,3 noclegów wobec 2,7), a w województwie pomorskim na 3,4 noclegu. Ruch turystyczny obu województw ma charakter typowo sezonowy – wzrasta w maju i maleje we wrześniu. Latem przebywa w tych województwach prawie dwukrotnie więcej turystów niż w pozostałych porach roku.

Łączna długość szlaków turystycznych¹⁴ w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. wynosiła 6728,2 km, co stanowiło 9,3% długości szlaków w Polsce. Szlaki piesze nizinne zajmowały 3554,7 km (9,4% krajowych szlaków nizinnych), rowerowe – 2662,6 km (15,6% krajowych szlaków rowerowych), konne – 375,8 km (10,6% krajowych szlaków konnych), kajakowe – 122,0 km (11,0% krajowych szlaków kajakowych).

Bezpieczeństwo publiczne. Transport

W latach 2009-2011 odwróciła się korzystna tendencja zmniejszania się rozmiarów przestępczości w województwie zachodniopomorskim z lat 2002-2008. W 2011 r. policja odnotowała 62,5 tys. przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, tj. o 17,2% więcej niż w 2008 r., a o 14,0% mniej niż w 2002 r. Decydujący wpływ na wzrost liczby przestępstw stwierdzonych miało zwiększenie się liczby przestępstw przeciwko mieniu. W okresie 2008-2011 liczba przestępstw stwierdzonych przeciwko mieniu wzrosła o 4,7 tys. (o 17,1%). Podobne odwrócenie korzystnego trendu odnotowała Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie w zakresie liczby przestępstw przeciwko rodzinie i opiece oraz w zakresie liczby przestępstw przeciwko wolności i obywatelności. Liczba przestępstw drogowych utrzymuje się od kilku lat na poziomie około 10 tys. przestępstw rocznie, z niewielką tendencją spadkową.

Wykres 50. Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w województwie zachodniopomorskim

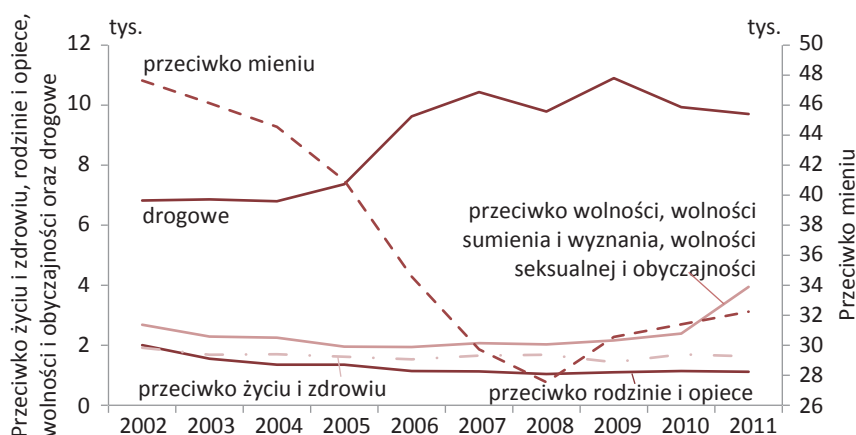

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie.

¹⁴ Długość szlaków turystycznych wytyczonych i znajdujących się pod opieką oddziałów PTTK łącznie z będącymi poza ewidencją Komisji ZG PTTK.

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim przestępstwa o charakterze kryminalnym stanowiły 70,3% ogółu przestępstw stwierdzonych, przestępstwa drogowe – 15,5%, a przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu – 2,6% (w kraju odpowiednio 68,5%, 14,2% i 2,7%). W województwie zachodniopomorskim wyższy odsetek przestępstw o charakterze kryminalnym w Polsce odnotowano w powiatach: m. Szczecin (78,1% ogółu stwierdzonych przestępstw), polickim (77,1%), stargardzkim (74,1%), choszczeńskim (73,5%), myśliborskim (72,7%), świdwińskim (72,3%), gryfickim (72,0%), gryfińskim (70,7%) oraz koszalińskim łącznie z m. Koszalin (68,8%). Największą liczbę przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu odnotowano w m. Szczecin (361 przestępstw stwierdzonych) oraz w powiecie koszalińskim łącznie z m. Koszalin (199). Wysoki odsetek przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu zanotowano w powiatach: choszczeńskim i gryfińskim (po 3,7% ogółu przestępstw stwierdzonych), myśliborskim (3,6%) oraz w m. Świnoujście (3,5%). Największą liczbę przestępstw drogowych zarejestrowano w m. Szczecin (1215) oraz w powiecie koszalińskim łącznie z m. Koszalin (1017).

Wykres 51. Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie.

Przestępstwa stwierdzone na 10 tys. ludności w 2011 r. osiągnęły w województwie zachodniopomorskim poziom powyżej średniej ogólnopolskiej. Województwo zachodniopomorskie plasowało się pod względem tej zmiennej na 4. pozycji wśród województw (363 przestępstwa na 10 tys. ludności wobec 301 w kraju). Wyższe poziomy zanotowano w pozostałych województwach ściany zachodniej Polski (lubuskim – 401 przestępstw na 10 tys. ludności i dolnośląskim – 389) oraz w województwie śląskim (372).

Na obszarze województwa zachodniopomorskiego nasilenie przestępczości jest wyraźne w powiatach podregionu stargardzkiego – gryfickim (421 przestępstw na 10 tys. ludności), choszczeńskim (405), stargardzkim (394) i łobeskim (378) oraz w powiecie kamieńskim (366) i w m. Szczecin (437).

Wzrasta wykrywalność sprawców przestępstw stwierdzonych. W województwie zachodniopomorskim wskaźnik ten zwiększył się z 66,3% w 2008 r. do 71,1% w 2011 r. (w kraju odpowiednio z 65,9% do 68,7%). Ze względu na poziom wykrywalności sprawców przestępstw województwo zachodniopomorskie w 2011 r. zajmowało 8. lokatę w Polsce (najwyższą skuteczność odnotowano w województwach: świętokrzyskim (79,9%), lubuskim (77,7%) i wielkopolskim (75,2%). W województwie zachodniopomorskim najniższa skuteczność ścigania dotyczyła przestępstw przeciwko mieniu, gdzie wskaźnik wykrywalności w 2011 r. osiągnął 49,5% (wobec 41,1% w 2008 r.).

Transport

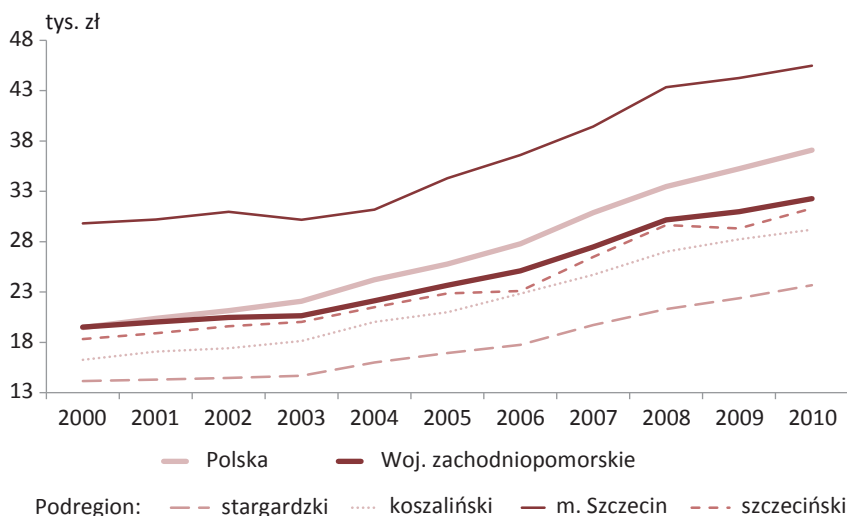
Łączna długość dróg ekspresowych i autostrad w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. wynosiła 161,1 km. Drogi publiczne o twardej nawierzchni miały łączną długość 13550,6 km (w tym 90,7% stanowiły drogi o nawierzchni ulepszonej), a ich zagęszczenie wynoszące 59,2 km/100 km² należało do najniższych w kraju, gdzie notowano 89,7 km/100 km².

W 2011 r. w województwie zachodniopomorskim liczba samochodów osobowych zarejestrowanych przypadająca na 1000 mieszkańców wyniosła 438, a najwyższym wskaźnikiem charakteryzował się powiat myśliborski (499) i gryfiński (495).

Produkt Krajowy Brutto

W województwie zachodniopomorskim w 2010 r. produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca wynosił 32268 zł, co stanowiło 87,0% przeciętnej wartości PKB przypadającej na 1 mieszkańca Polski. Relacja tych wielkości zmieniała się niekorzystnie dla województwa poczynając od 2001 r. – w 2000 r. PKB przypadające na 1 mieszkańca w województwie zachodniopomorskim było o 0,3% wyższe od ogólnopolskiego.

Wykres 52. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca

Wartość dodana brutto w 2010 r. wynosiła 48130 mln zł, stanowiąc 3,9% wartości dodanej brutto w Polsce. Największy wpływ na jej poziom miały do 2008 r. gospodarstwa domowe oraz małe firmy (o liczbie pracujących do 9 osób); od 2009 r. sektor przedsiębiorstw i sektor gospodarstw domowych mają zbliżone udziały. W 2010 r. w województwie zachodniopomorskim sektor przedsiębiorstw wytwarzał 39,6%, a sektor gospodarstw domowych – 39,4% wartości dodanej brutto.

Biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności 31,7% wartości dodanej brutto przypadało łącznie na *handel; naprawę pojazdów samochodowych; transport i gospodarkę magazynową; zakwaterowanie i gastronomię oraz informację i komunikację*, natomiast 26,5% – na pozostałe usługi¹⁵. W ujęciu terytorialnym wspomniane dwa odsetki kształtowały się następująco: m. Szczecin – 35,5% i 29,7%, podregion koszaliński – 30,2% i 26,6%, podregion stargardzki – 27,8% i 25,9%, natomiast podregion szczeciński – 30,6% i 21,2%, przy jednoczesnym znaczącym udziale przemysłu – 27,7%.

¹⁵ Działalność profesjonalną, naukową i techniczną, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierającą, administrację publiczną i obronę narodową, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukację, opiekę zdrowotną i pomoc społeczną, działalność związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją, pozostałą działalnością usługową, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby, organizacje i zespoły eksterytorialne.

Produktywność mierzona wartością dodaną brutto przypadającą na 1 pracującego w województwie zachodniopomorskim w 2010 r. wynosiła 91905 zł, co plasowało województwo zachodniopomorskie na 4. pozycji w kraju za: mazowieckim (121703 zł na 1 pracującego), dolnośląskim (104236 zł na 1 pracującego) oraz śląskim (97964 zł na 1 pracującego). Pomimo to niepokojącym sygnałem jest słabsza od innych regionów dynamika PKB w regionie północno-zachodnim, gdzie w latach 2000-2008 oraz 2010 r. wzrost PKB w cenach stałych utrzymywał się na poziomie niższym od wzrostu PKB krajowego. W 2009 r. wzrost był w województwie zachodniopomorskim o 0,6 p.proc. wyższy niż w kraju, natomiast w 2010 r. – o 0,6 p.proc. niższy. Widoczne jest osłabienie pozycji poszczególnych podregionów województwa, w tym spadek pozycji m. Szczecin, w którym PKB na 1 mieszkańca w 2000 r. było wyższe od średniej krajowej o ponad 50%, a w 2010 r. – nieco ponad 20%.

Tabl. 18. Produkt krajowy brutto i wartość dodana brutto w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie	2000		2005		2010	
	w zł	pozycja województwa w kraju	w zł	pozycja województwa w kraju	w zł	pozycja województwa w kraju
PKB na 1 mieszkańca	19514	5.	23669	7.	32268	7.
WDB na 1 pracującego	45541	5.	70660	5.	91905	4.

Tabl. 19. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w podregionach województwa zachodniopomorskiego

Podregiony	2000		2005		2010	
	w zł	pozycja wśród podregionów w kraju	w zł	pozycja wśród podregionów w kraju	w zł	pozycja wśród podregionów w kraju
Koszaliński	16279	30.	20990	32.	29180	36.
Stargardzki	14156	46.	16943	54.	23679	57.
M. Szczecin	29826	4.	34298	9.	45466	11.
Szczeciński	18337	19.	22867	24.	31294	26.

TABLICE

TABL. 1. ŚRODOWISKO NATURALNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Powierzchnia ogólna (stan w dniu 31 XII) w ha	2289248	2289248	2289248
w tym w %:			
użytki rolne	49,5	49,3	49,2
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	37,0	37,1	37,2
grunty zabudowane i zurbanizowane	4,2	4,2	4,3
w tym:			
tereny mieszkaniowe	11,1	11,3	11,3
tereny przemysłowe	7,7	7,8	7,7
tereny rekreacyjne	6,5	6,5	6,3
tereny komunikacyjne	58,5	58,0	58,0
grunty pod wodami	5,2	5,3	5,3
nieużytki	3,3	3,3	3,3
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi w hm ³	1436,6	1567,6	1643,8
odprowadzone bezpośrednio z zakładów przemysłowych	1370,1	1495,0	1570,1
odprowadzone siecią kanalizacyjną	66,2	72,6	73,7
w tym ścieki wymagające oczyszczania w hm ³	180,0	115,0	117,1
oczyszczane	169,7	114,4	116,3
w tym:			
biologicznie	12,9	11,3	11,1
z podwyższonym usuwaniem biogenów	45,4	63,0	64,3
nieoczyszczane	10,2	0,6	0,8
odprowadzone bezpośrednio z zakładów przemysłowych	0,8	0,6	0,8
odprowadzone siecią kanalizacyjną	9,4	-	-
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	77,0	79,7	80,3
Emisja zanieczyszczeń powietrza ^a w tys. t:			
pyłowych	3,7	3,3	2,9
gazowych (bez dwutlenku węgla)	33,8	41,6	43,8
Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń ^a w %:			
pyłowych	99,4	99,5	99,6
gazowych (bez dwutlenku węgla)	40,0	46,7	47,9
Odpady ^b wytworzone w ciągu roku w tys. t	4734,1	5976,6	7557,4
z ogółem w %:			
poddane odzyskowi	48,1	35,2	51,1
unieszkodliwione	50,0	60,7	46,6
magazynowane czasowo	1,8	4,1	2,3
Odpady ^b dotychczas składowane (nagromadzone) w tys. t (stan w końcu roku)	111166,1	113378,6	115853,8
Odpady komunalne stałe zebrane ^c w ciągu roku w tys. t	501930,5	480820,6	481912,5
miasta	416963,4	397019,5	393021,5
wieś	84967,2	83801,1	88891,0
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII)	37	35	31
miasta	5	6	6
wieś	32	29	25
Dzikię wysypiska (stan w dniu 31 XII)	297	230	219

^a Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. ^b Z wyłączeniem komunalnych. ^c Bez wyselekcjonowanych; dane szacunkowe.

TABL. 1. ŚRODOWISKO NATURALNE (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII) w ha	482095,2	482419,0	482445,9
w % powierzchni województwa	21,1	21,1	21,1
na 1 mieszkańca w m ²	2756	2849	2800
parki narodowe ^{de}	13528,5	13530,5	13529,9
rezerваты przyrody ^d	12423,8	12676,4	12838,9
parki krajobrazowe ^{df}	116165,9	116165,9	116157,2
obszary chronionego krajobrazu	324551,6	324439,6	324287,8
stanowiska dokumentacyjne	9,6	49,2	57,0
użytki ekologiczne	6285,7	6406,5	6424,2
zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	9130,1	9150,9	9150,9
Pomniki przyrody (stan w dniu 31 XII)	2681	2730	2834
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej (stan w dniu 31 XII) w ha:			
parki spacerowo-wypoczynkowe	1393,1	1378,1	1390,0
zieleńce	565,0	609,7	616,5
zieleń uliczna	682,9	776,3	783,7
tereny zieleni osiedlowej	948,2	954,1	1052,3
Lesistość w % (stan w dniu 31 XII)	35,1	35,2	35,3

d Bez otuliny. e Bez strefy morskiej. f Bez powierzchni rezerwatów.

TABL. 2. PODSTAWOWE DANE DEMOGRAFICZNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Ludność (stan w dniu 31 XII)	1693198	1723741	1722739
mężczyźni	821446	840182	839291
kobiety	871752	883559	883448
miasta	1162611	1188637	1185967
wieś	530587	535104	536772
Kobiety na 100 mężczyzn	106,1	105,2	105,3
Ludność w miastach w % ogółu ludności	68,6	69,0	68,8
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	74	75	75
Ludność w wieku:			
przedprodukcyjnym	317914	319058	313319
produkcyjnym	1114593	1134079	1127066
mobilnym	674681	684997	684813
niemobilnym	439912	449082	442253
poprodukcyjnym	260691	270604	282354
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	51,9	52,2	52,9
miasta	51,1	51,9	52,9
wieś	53,7	52,9	52,8
Małżeństwa	11048	9521	8612
Rozwody	3804	3314	3657
Urodzenia żywe	17848	17340	16002
w tym pozamałżeńskie	6775	6493	6092
Współczynnik dzietności kobiet	1,359	1,323	1,226
Zgony	16371	16529	16149
w tym zgony niemowląt	120	91	97

TABL. 2. PODSTAWOWE DANE DEMOGRAFICZNE (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Zgony według wybranych przyczyn:			
nowotwory	4285	4468	.
choroby układu krążenia	7253	7405	.
w tym:			
choroba niedokrwienna serca	2246	2076	.
choroba naczyń mózgowych	1278	1290	.
miażdżyca	779	749	.
choroby układu oddechowego	793	711	.
choroby układu trawienego	728	740	.
urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	1251	1129	.
Zamachy samobójcze ^a	238	206	245
Przyrost naturalny	1477	811	147
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia:			
w momencie urodzenia:			
mężczyźni	71,0	71,3	71,8
kobiety	79,5	80,1	80,4
w wieku 60 lat:			
mężczyźni	17,5	17,5	18,1
kobiety	23,0	23,1	23,4
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-843	-937	-855
Saldo migracji wewnętrznych	-990	-1111	-971
w miastach	-2228	-2416	-1901
na wsi	1238	1305	930
Saldo migracji wewnątrzwojewódzkich w miastach	-1296	-1503	-1160

^a Usiłowane i dokonane. Dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie.

TABL. 3. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA^a LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
LUDNOŚĆ w tys.	1285	1258	1253
mężczyźni	605	593	586
kobiety	685	665	667
Aktywni zawodowo w tys.	659	665	646
mężczyźni	360	370	356
kobiety	299	295	290
pracujący w tys.	581	589	570
mężczyźni	319	324	314
kobiety	262	265	256
bezrobotni w tys.	78	76	76
mężczyźni	41	46	42
kobiety	37	30	34
Bierni zawodowo w tys.	626	593	607
mężczyźni	246	224	230
kobiety	381	370	377
w tym osoby nieposzukujące pracy w tys.	622	589	601
według wybranych przyczyn:			
zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy	31	23	31
nauka, uzupełnianie kwalifikacji	143	127	109

^a Według BAEL; w IV kwartale.

TABL. 3. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA^a LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu	28	33	41
choroba, niepełnosprawność	104	99	93
emerytura	264	258	272
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	51,3	52,9	51,6
mężczyźni	59,5	62,4	60,8
kobiety	44,0	44,4	43,5
miasta	51,7	54,6	52,9
wieś	50,0	48,8	48,9
w wieku 55 lat i więcej	18,1	20,3	20,8
z wyższym wykształceniem	76,0	76,7	77,0
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	45,2	46,8	45,5
mężczyźni	52,7	54,6	53,6
kobiety	38,5	39,8	38,4
miasta	46,0	49,0	47,5
wieś	43,4	41,8	41,5
w wieku 55 lat i więcej	16,4	17,9	18,5
z wyższym wykształceniem	72,4	73,0	73,2
STOPA BEZROBOCIA w %	11,8	11,4	11,8
mężczyźni	11,4	12,4	11,8
kobiety	12,4	10,2	11,7
miasta	11,1	10,3	10,2
wieś	13,2	14,4	15,2
w wieku 55 lat i więcej	9,3	10,3	10,6
z wyższym wykształceniem	4,8	4,8	5,0

^a Według BAEL; w IV kwartale.

TABL. 4. RYNEK PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII)	322006	329610	326577
w tym kobiety	166259	169593	168519
w %:			
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2,7	2,8	2,9
przemysł i budownictwo	31,4	31,6	31,8
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja	23,6	23,3	23,6
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a	4,4	4,2	4,3
pozostałe usługi	37,9	38,1	37,4
Przyjęcia do pracy	54873	57656	59034
w tym kobiety	25187	24377	25050
Współczynnik przyjęć w %	19,6	21,3	21,8
sektor publiczny	13,9	13,5	11,1
sektor prywatny	24,1	27,6	30,1
Zwolnienia z pracy	64208	55171	56312
w tym kobiety	26332	23786	23691

^a Według faktycznego miejsca pracy; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i do 2010 r. gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych; dane nie obejmują pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego oraz fundacji stowarzyszeń i innych organizacji.

TABL. 4. RYNEK PRACY (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Współczynnik zwolnień w %	22,9	20,4	20,8
sektor publiczny	16,1	14,2	12,7
sektor prywatny	28,2	25,4	27,1
Miejsca pracy:			
wolne (stan w dniu 31 XII)	2309	2150	2118
nowo utworzone (w ciągu roku)	19216	20833	17487
zlikwidowane (w ciągu roku)	21107	17170	15698
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII)	105905	109964	108904
w tym kobiety	54299	57185	58572
według wieku:			
poniżej 25 lat	20816	20634	19296
25 – 34	30036	30916	30389
35 – 44	19518	20491	20880
45 – 54	24574	24419	23027
55 lat i więcej	10961	13504	15312
według poziomu wykształcenia:			
wyższe	7557	8894	9754
policealne i średnie zawodowe	19357	19733	20123
średnie ogólnokształcące	11153	11699	11526
zasadnicze zawodowe	30061	30969	29874
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	37777	38669	37627
według czasu pozostawiania bez pracy:			
3 miesiące i mniej	40081	40380	32823
3 – 6	21453	20041	18966
6 – 12	21064	20578	21008
12 – 24	13247	19105	21856
24 miesiące i więcej	10060	9860	14251
Z ogólnej liczby bezrobotnych w % (stan w dniu 31 XII):			
długotrwale bezrobotni	40,4	45,9	51,4
mieszkający na wsi	42,2	41,4	41,3
dotychczas niepracujący	20,1	19,2	18,4
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1,8	2,1	2,0
niepełnosprawni	3,6	3,9	4,2
bez prawa do zasiłku	77,5	81,1	81,6
Korzystający z aktywnych form pomocy (w ciągu roku):			
prace interwencyjne	2554	2737	1751
roboty publiczne	4373	6957	2349
szkolenia	20602	25890	7781
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,1	17,8	17,6
Oferty pracy	711	1125	836
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	149	98	130
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^b w zł	3021,51	3120,15	3289,56
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3357,73	3720,64	4101,68
przemysł	2871,88	2893,72	3054,85
budownictwo	2738,06	2667,72	2831,69
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	2516,15	2555,57	2662,94

b Według faktycznego miejsca pracy; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i do 2010 r. gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych; dane nie obejmują osób pracujących za granicą, pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego oraz fundacji stowarzyszeń i innych organizacji.

TABL. 4. RYNEK PRACY (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
transport i gospodarka magazynowa	3105,17	3174,61	3221,52
zakwaterowanie i gastronomia ^A	2127,33	2173,36	2364,70
informacja i komunikacja	4570,55	4723,07	5086,80
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4259,60	4465,09	4543,52
obsługa rynku nieruchomości ^A	3193,43	3356,02	3529,65
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3201,90	3362,33	3623,38
administrowanie i działalność wspierająca ^A	2023,80	2288,27	2391,84
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3797,87	3899,06	4142,51
edukacja	3218,44	3428,97	3621,09
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2945,50	3088,04	3179,04
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2633,01	2775,18	2899,79
pozostała działalność usługowa	2214,12	2240,73	2569,75
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	24287	23324	24151
w tym kobiety	5739	5955	6019
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości			
zagrożenia związane:			
ze środowiskiem pracy	90,2	84,6	84,3
z uciążliwością pracy	38,2	34,5	36,9
z czynnikami mechanicznymi	14,9	19,4	20,5
Poszkodowani w wypadkach	4057	4135	4204
w tym:			
śmiertelnych	12	20	18
ciężkich	40	26	17
łżejszych	4005	4089	4169
w sekcji:			
przemysł	44,1	42,5	40,7
budownictwo	6,9	6,8	6,4
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	10,8	11,7	12,9
transport, gospodarka magazynowa	7,8	6,9	7,7
Liczba dni niezdolności do pracy w tys.	156,1	154,1	153,9
na 1 poszkodowanego	38,5	37,3	36,6
Liczba emerytów i rencistów	376467	375129	367868
w tym objętych pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	342948	343034	337180
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł	1443,33	1536,89	1615,86
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych			
emerytura	1552,30	1646,50	1728,38
renta z tytułu niezdolności do pracy	1154,24	1231,74	1293,44
renta rodzinna	1324,25	1406,57	1474,39
rolników indywidualnych	985,87	1032,29	1064,30
emerytura	1036,50	1085,93	1119,71

TABL. 5. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,74	2,70	2,75
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym w zł	1139,67	1186,91	1231,10

TABL. 5. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
w tym w %:			
z pracy najemnej	50,6	51,7	54,4
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	2,6	2,6	2,0
z pracy na własny rachunek	10,1	8,6	9,2
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i świadczeń pozostałych	31,4	31,8	29,1
Przeciętny miesięczny dochód do dyspozycji na 1 osobę w gospodarstwie domowym w zł	1104,08	1137,56	1192,35
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwie domowym w zł	940,20	964,94	972,04
w tym:			
żywność i napoje bezalkoholowe	246,69	253,67	255,36
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	27,91	28,94	28,03
odzież i obuwie	47,42	44,45	49,16
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	192,68	199,25	208,45
wyposażenie mieszkania lub domu i prowadzenie gospodarstwa domowego	45,13	49,13	43,48
zdrowie (w tym art. farmaceutyczne)	43,32	42,63	40,34
transport	71,18	68,25	77,30
łączność	45,37	45,06	43,34
rekreacja i kultura	73,01	75,56	73,63
edukacja ^a	9,04	8,56	8,98
restauracje i hotele	20,87	21,54	24,47
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwie domowym:			
pieczywo i produkty zbożowe w kg	6,86	6,78	6,35
mięso w kg (w tym produkty mięsne i inne produkty zawierające mięso)	5,85	5,89	5,68
ryby ^b w kg	0,47	0,46	0,41
mleko ^c , napoje mleczne i jogurty w l	4,16	4,45	4,24
Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer z dostępem do Internetu w % ogółu gospodarstw domowych	55,3	57,4	61,0

^a łącznie z wychowaniem przedszkolnym. ^b Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych. ^c Bez zagęszczonego i w proszku.

TABL. 6. ŚREDNIE CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
	w zł		
Chleb pszenno-żytni za 0,5 kg	1,91	1,99	2,33
Mięso wołowe z kością (rostbief) za 1 kg	19,76	20,89	22,14
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) za 1 kg	14,95	13,34	13,73
Kurczęta patroszone za 1 kg	6,91	6,23	7,03
Szynka wieprzowa gotowana za 1 kg	23,63	24,04	23,25
Filety z morszczuka mrożone za 1 kg	16,52	17,17	18,69
Ser dojrzewający „Gouda” za 1 kg	16,05	17,03	19,12
Jabłka za 1 kg	2,27	2,57	3,66
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej za 1 m ³	2,62	2,85	3,14
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) za 1 kW·h	0,55	0,58	0,62
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych za 1 m ² p.u.	3,98	4,28	4,72
Benzyna silnikowa Etylina 95 za 1 l	4,20	4,62	5,15
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)	103,7	102,7	104,3

TABL. 7. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
STAN W DNIU 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Sieć rozdzielcza w km:			
wodociągowa	8940,8	9661,8	10340,2
ludność korzystająca z wodociągu w % ogółu ludności	93,3	93,3	93,4
kanalizacyjna	5222,7	5578,8	6573,2
ludność korzystająca z kanalizacji w % ogółu ludności	74,5	74,8	76,0
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm ³	59,3	58,2	57,4
miasta	43,3	42,5	41,4
na 1 mieszkańca w m ³	37,2	35,7	34,9
wieś	16,0	15,7	16,0
Odbiorcy energii elektrycznej w tys.:			
miasta	455,2	458,7	464,6
wieś	156,5	158,1	160,4
Zużycie energii elektrycznej (w ciągu roku):			
w GW·h	1185,8	1207,5	1208,9
miasta	841,6	863,2	850,1
wieś	344,2	344,3	358,9
w kW·h:			
miasta: na 1 mieszkańca	723,5	740,3	716,0
na 1 odbiorcę ^a	1848,9	1881,7	1829,8
wieś: na 1 odbiorcę ^a	2199,7	2178,1	2237,8
Sieć gazowa w km	6338,5	6361,7	6448,7
miasta	2956,1	2949,4	3016,7
wieś	3382,4	3412,3	3432,0
Ludność korzystająca z gazu w % ogółu ludności	60,7	60,9	60,8
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku) w hm ³	241,5	269,0	229,8
na 1 mieszkańca w m ³	142,6	158,9	133,4
Sieć ciepła w km	1131,5	1135,3	1164,0
miasta	1077,7	1074,7	1096,0
wieś	53,8	60,9	68,0
Mieszkania w tys.	599,4	604,1	614,4 ^b
miasta	439,5	443,8	452,5 ^b
wieś	159,9	160,3	161,9 ^b
Izby w tys.	2212,2	2231,9	.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	40084,3	40555,4	.
Przeciętna:			
liczba izb w mieszkaniu	3,69	3,69	3,74 ^b
powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	66,9	67,1	66,4 ^b
liczba osób na 1 mieszkanie	2,82	2,80	2,80 ^b

^a Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku. ^b Dane z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Stan w dniu 31 III 2011 r.

TABL. 7. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (cd.)
STAN W DNIU 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Mieszkania według stosunków własnościowych ^c w tys.:			
spółdzielni mieszkaniowych	125,9	.	108,5
gmin (komunalna)	64,1	.	58,9
zakońców pracy	3,9	.	4,6
Skarbu Państwa	5,7	.	4,8
współnot mieszkaniowych – mieszkania osób fizycznych ^d	132,5	.	83,0
towarzystw budownictwa społecznego	9,0	.	10,4
Mieszkania wyposażone w instalacje w % ogółu mieszkań:			
Miasta:			
wodociąg	99,7	99,7	99,9 ^b
ustęp	95,9	95,8	99,7 ^b
łazienka	93,4	93,4	99,3 ^b
gaz z sieci	81,5	81,1	84,6 ^b
centralne ogrzewanie	87,6	87,6	88,2 ^b
Wieś:			
wodociąg	96,5	96,5	97,8 ^b
ustęp	84,3	84,5	96,8 ^b
łazienka	85,6	85,6	94,5 ^b
gaz z sieci	17,2	17,6	15,1 ^b
centralne ogrzewanie	68,2	68,7	70,3 ^b
Mieszkania oddane do użytkowania (w ciągu roku)	7738	6135	5966
miasta	5592	3977	3915
wieś	2146	2158	2051
spółdzielcze	488	245	242
komunalne (gminne)	364	179	228
zakładowe	4	2	6
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3704	2483	2472
spółeczne czynszowe	198	543	119
indywidualne	2980	2683	2899
miasta	1489	1235	1351
wieś	1491	1448	1548
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania (w ciągu roku) w m ²	91,1	97,2	96,9
miasta	77,7	83,1	83,9
wieś	126,0	123,3	121,6
spółdzielcze	60,9	63,7	54,8
komunalne (gminne)	39,1	37,2	45,2
zakładowe	147,0	143,0	131,0

b Dane z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Stan w dniu 31 III 2011 r. c Dane podano na podstawie badania cyklicznego, przeprowadzanego co 2 lata. d Bez mieszkań stanowiących własność osób fizycznych niewchodzących w skład wspólnot mieszkaniowych oraz innych podmiotów (m.in. instytucji budujących mieszkania na sprzedaż lub wynajem, stowarzyszeń, fundacji, samorządów zawodowych i gospodarczych).

TABL. 7. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)
STAN W DNIU 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	62,7	62,0	62,3
społeczne czynszowe	50,2	51,7	50,2
indywidualne	140,3	146,1	135,7
miasta	126,6	140,7	129,1
wieś	154,0	150,6	141,4

TABL. 8. EDUKACJA I WYCHOWANIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Przedszkola	280	297	316
specjalne	5	6	7
na wsi	47	49	52
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	366	374	362
Zespoły wychowania przedszkolnego	1	2	2
Punkty przedszkolne	59	105	110
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	639	652	677
miasta	806	820	839
wieś	341	352	354
Szkoły (bez szkół dla dorosłych):			
podstawowe	512	513	507
w tym specjalne	43	43	43
gimnazja	303	306	307
w tym specjalne	49	51	50
licea ogólnokształcące ^a	130	126	122
w tym specjalne	4	4	4
zasadnicze szkoły zawodowe, technika i licea profilowane ^b	273	262	261
w tym specjalne	42	43	46
Współczynnik skolaryzacji netto w % w grupie wieku:			
7 – 12 lat	94,72	92,93	92,39
13 – 15	91,78	90,22	89,40
16 – 18:			
zasadnicze zawodowe	13,61	13,00	12,97
licea ogólnokształcące	42,54	42,20	42,27
średnie szkoły zawodowe i ogólnozawodowe	27,63	27,07	26,91
19 – 21 lat	5,90	6,39	6,81
Liczba uczniów na 1 szkołę (bez szkół dla dorosłych):			
podstawową	188	183	185
miasta	303	297	299
wieś	98	93	93
gimnazjum	195	182	171
miasta	235	218	204
wieś	118	111	103

^a łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^b łącznie z technikami uzupełniającymi, specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy, ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi oraz szkołami policealnymi.

TABL. 8. EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
liceum ogólnokształcące ^a	215	215	214
zasadniczą zawodową, technikum i liceum profilowane ^b	132	134	130
Liczba uczniów na 1 oddział w szkole (bez szkół dla dorosłych):			
podstawowej	19	18	18
miasta	21	20	21
wieś	15	14	15
gimnazjum	21	21	21
miasta	22	22	22
wieś	19	19	19
liceum ogólnokształcącym	26	25	25
zasadniczej zawodowej, technikum i liceum profilowanym	20	20	20
Komputery przeznaczone na użytek uczniów w szkołach:			
podstawowych	8722	8864	8970
w tym z dostępem do Internetu	7710	7966	8156
gimnazjach	4903	4956	5013
w tym z dostępem do Internetu	4703	4811	4883
liceach ogólnokształcących	3723	3734	3617
w tym z dostępem do Internetu	3685	3686	3592
zasadniczych zawodowych, technikach i liceach profilowanych	5038	4861	5155
w tym z dostępem do Internetu	4821	4656	5028
Szkoły wyższe	22	22	22
w tym niepubliczne	13	13	14
Studenci ^c	76166	71768	67535
w tym na studiach stacjonarnych	40385	39868	39899
Absolwenci ^c	17229	19738	18754
w tym studiów stacjonarnych	8048	10039	9484
Studenci otrzymujący stypendia ^d (stan w dniu 30 X)	16752	15027	13154
Doktoranci otrzymujący stypendia ^d (stan w dniu 30 X)	426	379	435
Słuchacze studiów doktoranckich ^d	1071	1115	1218
Słuchacze studiów podyplomowych ^d	6458	6052	6907

^a łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^b łącznie z technikami uzupełniającymi, specjalnymi szkołami przyspabiającymi do pracy, ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi oraz szkołami policealnymi. ^c Dane łącznie z cudzoziemcami; bez resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; wg faktycznej lokalizacji uczelni/filii. ^d Dane łącznie z cudzoziemcami, wg siedziby szkoły macierzystej łącznie z filiami i zamiejscowymi jednostkami organizacyjnymi.

TABL. 9. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Pracownicy medyczni ^{ab} (stan w dniu 31 XII):			
lekarze	3623	3756	4004
lekarze dentyści	828	872	888
farmaceuci ^c	735	805	854
pielęgniarki	7231	7370	7383
Liczba ludności na:			
1 lekarza	467,3	458,9	430,3
1 lekarza dentystę	2044,9	1976,8	1940,0
1 farmaceutę	2303,7	2141,3	2017,3
1 pielęgniarkę	234,2	233,9	233,3
Szpitalne ogólne (stan w dniu 31 XII)	31	31	33
łóżka ^d (stan w dniu 31 XII)	7952	7786	7746
Liczba ludności na 1 łóżko	212,9	221,4	222,4
Leczeni w szpitalach ogólnych	312255	299926	310234
na 10 tys. ludności	1844,1	1739,5	1800,5
Ambulatoryjne zakłady opieki zdrowotnej, bez praktyk lekarskich (stan w dniu 31 XII)	765	781	884
Liczba ludności na 1 ambulatoryjny zakład opieki zdrowotnej	2213	2207	1949
miasta	1791	1787	1573
wieś	4574	4613	4129
Praktyki lekarskie (stan w dniu 31 XII)	391	393	387
miasta	351	354	346
wieś	40	39	41
Porady udzielone	12668920	12565714	12773963
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na			
1 mieszkańca	7,5	7,3	7,4
lekarskie	6,5	6,4	6,5
dentystyczne	1,0	0,9	1,0
Zespoły ratownictwa medycznego (stan w dniu 31 XII)	86 ^e	83	86
Liczba ludności na 1 zespół ratownictwa medycznego	19688	20768	20032
Szpitalne oddziały ratunkowe (stan w dniu 31 XII)	6	8	10
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (stan w dniu 31 XII) ^f	451	527	532
w tym na wsi	64	80	68
Liczba ludności na 1 aptekę i punkt apteczny	3754	3271	3238
miasta	3004	2659	2556
wieś	8290	6689	7894
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia na 100 tys. ludności:			
odra	x	x	0,1
grypa	2542,5	719,2	1276,3
włośnica	0,24	x	x
salmonellozy	27,5	22,1	19,8
zapalenie mózgu i opon mózgowych (wirusowe + bakteryjne)	3,7	5,3	6,0
wirusowe zapalenie wątroby typu C	3,3	2,8	3,8
gruźlica	17,0	15,1	16,9
Osoby niepełnosprawne ^g do 16 roku życia	3843	4385	3724
na 1000 ludności do 16 roku życia	13,87	15,74	13,57

a łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich, Pielęgniarskich. b Pracujący bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. c Bez techników farmacji. d łącznie z miejscami/łóżkami dla noworodków i liczbą inkubatorów. e łącznie z 4 neonatologicznymi zespołami wyjazdowymi. f Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, sanatoriach. g Dane obejmują osoby, które otrzymały orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności.

TABL. 9. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Osoby niepełnosprawne ^g w wieku 16 lat i więcej	25716	29323	28785
na 1000 ludności w wieku 16 lat i więcej	18,16	20,28	19,87
Żłobki ^h (stan w dniu 31 XII)	24	25	29
Miejsca w żłobkach ^h na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	49,6	49,8	60,5
Dzieci przebywające w żłobkach ^h na 1000 dzieci w wieku do lat 3	32,8	32,6	38,6
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej (stan w dniu 31 XII)	68	63	70
miejsca	5225	5167	5263
liczba ludności na 1 miejsce w stacjonarnej placówce pomocy społecznej	324	334	327
osoby oczekujące na umieszczenie	404	761	753

g Dane obejmują osoby, które otrzymały orzeczenia o niepełnosprawności wydane przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności.

h łącznie z oddziałami żłobkowymi.

TABL. 10. KULTURA, TURYSTYKA I SPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Placówki biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	472	470	475
w tym na wsi	278	310	314
Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną	3587,3	3602,3	3626,8
Czytelnicy	280921	276443	265080
w tym na wsi	53564	50918	50087
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII):			
w woluminach	7121956	7060411	7004492
w tym na wsi	2306905	2187145	2114145
na 1000 ludności	4206,2	4096,0	4065,9
na 1 czytelnika	25,4	25,5	26,4
Wypożyczenia księgozbioru:			
w woluminach	4999039	4856124	4766093
w tym na wsi	1162302	1081530	1034241
na 1000 ludności	2952,3	2816,5	2766,0
na 1 czytelnika	17,8	17,6	18,0
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	25	27	25
Liczba ludności na 1 muzeum	67727,9	63842,3	68909,6
Zwiedzający muzea i wystawy	431785	445441	434148
na 1000 ludności	255,0	258,3	252,0
Teatry i instytucje muzyczne (stan w dniu 31 XII)	12	12	10
Liczba ludności na 1 teatr i instytucję muzyczną	141099,8	143682,4	172273,9
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	260,3	230,3	239,0
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	21	21	22
Liczba ludności na 1 kino stałe	80628,5	82082,9	78306,3
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	815,2	909,6	868,3
Instytucje kultury ^a (domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice) (stan w dniu 31 XII)	321	.	286
Liczba ludności na 1 instytucję kultury (dom lub ośrodek kultury, klub, świetlicę)	5274,8	.	6023,6
Uczestnicy imprez ^a (w ciągu roku)	2000726	.	1549367
na 1000 ludności	1181,6	.	899,2

^a Badane w cyklu dwuletnim.

TABL. 10. KULTURA, TURYSTYKA I SPORT (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Abonenci telewizji kablowej (stan w dniu 31 XII) w tys.	260947	284655	286127
na 1000 ludności	154	168	166
Obiekty turystyczne zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	839	816	845
w tym hotele	87	92	93
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	109506	106483	106676
w tym w hotelach	10389	11534	11247
Korzystający z noclegów	1772654	1746810	1863559
w tym w hotelach	570330	609155	650163
Udzielone noclegi	9766489	9445058	9928007
w tym w hotelach	1372050	1496558	1646262
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	46,1	44,3	44,6
w tym w hotelach	37,1	36,7	40,6
Kluby sportowe ^a (stan w dniu 31 XII)	.	701	.
Liczba ludności na 1 klub sportowy w tys.	.	2,5	.
Ćwiczący w klubach sportowych	.	46835	.
na 1000 ludności	.	27	.

^a Badane w cyklu dwuletnim.

TABL. 11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	58358	60957	62463
o charakterze kryminalnym	39012	41673	43930
o charakterze gospodarczym	5758	6050	5649
drogowe	10900	9932	9706
inne	2688	3302	3178
w tym:			
przeciwko życiu i zdrowiu	1435	1699	1633
w tym:			
zabójstwo	41	46	37
uszczerbek na zdrowiu	780	903	881
udział w bójce lub pobiciu	526	630	610
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	10961	9993	9756
przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	1885	2053	2237
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	275	337	1707
w tym zgwałcenie	68	71	77
przeciwko rodzinie i opiece	1099	1141	1117
przeciwko mieniu	30558	31394	32239
w tym:			
kradzież rzeczy	10569	11382	11753
w tym kradzież samochodu	622	518	555
kradzież z włamaniem	8956	9155	9027

TABL. 11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze	1162	1143	1154
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	68,6	70,7	71,1

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie.

TABL. 12. TRANSPORT DROGOWY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (stan w dniu 31 XII) w km	13566	13548	13551
w tym o nawierzchni ulepszonej	12260	12322	12293
krajowe	1141	1148	1137
wojewódzkie	2115	2115	2114
powiatowe	7182	7112	7090
gminne	3127	3173	3210
Pojazdy samochodowe zarejestrowane ^a (stan w dniu 31 XII)	895472	937571	992523
w tym:			
samochody osobowe	678431	710603	753857
autobusy	4318	4457	4678
samochody ciężarowe (łącznie z ciężarowo-osobowymi)	105440	111860	117921
ciągniki	51614	53263	55870
w tym siodłowe	7116	7894	9153
motocykle	49727	51143	53441
Wypadki drogowe	1818	1485	1544
na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^a	20,3	15,8	15,6
Ofiary wypadków drogowych	2443	1953	2055
śmiertelne	206	151	170
ranni	2237	1802	1885
Transport krajowy:			
przewozy ładunków w tys. ton	2209,7	2175,9	2969,4
przewozy pasażerów w tys. osób (bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej)	26324,8	24520,7	20907,0
Transport międzynarodowy:			
przewozy ładunków w tys. ton	5381,1	4070,7	4833,6
przewozy pasażerów w tys. osób	144,3	134,7	131,8
Linie komunikacyjne (stan w dniu 31 XII) w km	1598	1617	1627
w tym na wsi	200	210	213
Autobusy komunikacji miejskiej (stan w dniu 31 XII)	456	466	451
Tramwaje (stan w dniu 31 XII)	218	228	224

^a Według Centralnej Ewidencji Pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

TABL. 13. FINANSE PUBLICZNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego w mln zł	7193,7	7190,5	7665,5
na 1 mieszkańca w zł	4248	4170	4449
gminy ^a	3256,0	3459,6	3694,8
na 1 mieszkańca w zł	2859	2975	3179
miasta na prawach powiatu	1807,8	1831,3	2001,5
na 1 mieszkańca w zł	3260	3262	3569
powiaty	1054,8	1163,8	1225,8
na 1 mieszkańca w zł	926	1001	1055
województwo	1075,1	735,8	743,4
na 1 mieszkańca w zł	635	427	432
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w mln zł	7646,9	7985,2	8379,6
na 1 mieszkańca w zł	4516	4631	4863
gminy ^b	3486,4	3854,4	3916,7
na 1 mieszkańca w zł	3062	3315	3370
miasta na prawach powiatu	1971,7	2079,1	2311,5
na 1 mieszkańca w zł	3556	3703	4122
powiaty	1097,4	1265,6	1298,9
na 1 mieszkańca w zł	964	1088	1118
województwo	1091,4	786,1	852,5
na 1 mieszkańca w zł	645	456	495
Produkt krajowy brutto w mln zł	52389	54647	.
na 1 mieszkańca ^c w zł	30939	32268	.

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^c Na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia ^a w km ²						Ludność korzystająca ^b z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
	ogółem	w tym w %					
		użytki rolne	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	grunty zabudowane i zurbanizowane	grunty pod wodami	nieużytki	
WOJEWÓDZTWO	22892	49,2	37,2	4,3	5,3	3,3	80,3
Podregion koszaliński	10401	45,4	43,6	3,7	3,5	2,7	80,9
powiaty							
białogardzki	845	50,3	43,2	3,8	0,5	2,1	93,4
drawski	1764	33,6	50,0	2,9	5,9	3,7	71,2
kołobrzeski	725	66,4	23,4	5,7	1,0	2,7	91,7
koszaliński	1653	46,3	44,7	3,1	2,6	2,3	71,0
ślawieński	1043	59,1	29,6	3,8	4,6	1,9	62,7
szczecinecki	1765	40,3	46,8	3,5	5,1	3,9	73,6
świdwiński	1093	55,6	37,2	3,4	1,1	2,4	83,3
wałecki	1415	34,7	56,7	3,0	3,4	1,8	72,0
m. Koszalin	98	34,6	36,9	25,1	1,3	1,1	97,0
Podregion stargardzki	6839	59,3	30,1	4,1	3,0	3,2	72,8
powiaty							
choszczeński	1328	50,8	39,4	3,0	2,8	3,8	77,5
gryficki	1017	66,9	22,5	5,0	1,4	3,6	72,9
łobeski	1065	58,2	33,1	3,4	2,4	2,6	53,2
myśliborski	1182	45,9	43,4	3,9	3,2	3,0	68,7
pyrzycki	726	81,0	6,8	4,0	5,0	3,1	67,8
stargardzki	1520	62,4	25,9	4,9	3,7	2,8	80,9
Podregion m. Szczecin	301	21,6	19,1	30,5	23,9	2,6	91,3
powiat							
m. Szczecin	301	21,6	19,1	30,5	23,9	2,6	91,3
Podregion szczeciński	5351	45,3	34,7	4,3	10,6	4,6	74,0
powiaty							
goleniowski	1616	47,7	38,9	3,6	6,7	2,6	67,8
gryfiński	1869	50,3	35,3	4,0	3,6	6,5	64,5
kamieński	1003	47,9	28,8	3,8	16,0	3,1	66,6
policki	665	32,3	35,7	6,1	19,7	4,9	85,2
m. Świnoujście	197	9,1	22,6	8,5	50,0	9,0	94,9

^a Stan w dniu 31 XII; według ewidencji geodezyjnej. ^b Dane szacunkowe.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń gazowych ^{ab} w tys. t	Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń ^a w %		Odpady ^c wytworzone w tys. t			
		pyłowych	gazowych ^b	ogółem	z ogółem w %		
					poddane odzyskowi	unieszkodliwione	magazynowane czasowo
WOJEWÓDZTWO	43,8	99,6	47,9	7557,4	51,1	46,6	2,3
Podregion koszaliński	2,9	.	.	530,7	95,1	1,0	3,9
powiaty							
białogardzki	0,2	99,7	9,2	52,1	81,2	0,2	18,6
drawski	0,1	54,7	-				
kołobrzeski	0,5	98,3	-	43,5	98,4	1,6	-
koszaliński	0,2	88,9	-	61,7	100,0	-	-
sławieński	0,1	58,1	-	53,1	100,0	-	-
szczecinecki	0,9	99,7	-	250,6	98,6	1,4	-
świdwiński	0,2	62,7	-	1,5	93,3	6,7	-
wałecki	0,2	86,2	-	11,2	100,0	-	-
m. Koszalin	0,6	94,9	-	57,0	79,0	1,9	19,1
Podregion stargardzki	1,7	.	.	406,5	97,7	1,7	0,5
powiaty							
choszczeński	0,1	83,0	-	19,5	96,9	3,1	-
gryficki	0,1	35,7	-	9,3	100,0	-	-
łobeski	0,2	88,2	-	66,0	92,3	7,0	0,7
myśliborski	0,5	99,3	-	199,9	99,2	0,8	-
pyrzycki							
stargardzki	0,9	81,7	-	111,8	98,1	0,4	1,5
Podregion m. Szczecin	5,6	99,5	6,1	246,1	67,9	3,6	28,5
powiat							
m. Szczecin	5,6	99,5	6,1	246,1	67,9	3,6	28,5
Podregion szczeciński	33,5	.	.	6374,1	43,8	54,9	1,3
powiaty							
goleniowski	0,3	52,7	11,0	1021,5	99,8	0,1	0,1
gryfiński	27,0	99,9	51,7	615,9	47,7	39,6	12,7
kamieński	0,0	-	-	923,4	100,0	-	-
policki	5,9	96,4	65,1	3806,2	14,4	85,6	0,0
m. Świnoujście	0,3	28,4	-	7,1	100,0	-	-

a Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. b Bez dwutlenku węgla. c Z wyłączeniem komunalnych.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a		Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej ^a w ha				Lesistość ^a w %
	w ha	w % powierzchni ogólnej	parki spacerowo-wypoczynkowe	zieleńce	zieleń uliczna	tereny zieleni osiedlowej	
WOJEWÓDZTWO	482445,9	21,1	1390,0	616,5	783,7	1052,3	35,3
Podregion koszaliński	271986,0	26,1	564,0	213,8	260,2	411,1	41,4
powiaty							
białogardzki	231,9	0,3	33,8	11,4	23,0	39,9	40,9
drawski	76447,8	43,3	33,0	17,0	22,2	14,9	47,0
kołobrzeski	4989,7	6,9	113,9	40,0	22,9	50,0	21,3
koszaliński	33663,8	20,4	27,7	16,4	6,8	26,4	42,4
sławieński	14318,4	13,7	15,8	5,5	21,0	10,8	28,2
szczecinecki	50369,5	28,5	242,4	15,4	20,6	133,0	44,7
świdwiński	15392,5	14,1	37,6	17,4	17,5	23,6	35,1
wałecki	72859,3	51,5	21,6	26,7	7,8	31,9	54,6
m. Koszalin	3713,1	37,8	38,2	64,0	118,4	80,6	34,8
Podregion stargardzki	144375,3	21,1	440,8	191,1	151,5	135,6	28,7
powiaty							
choszczeński	72264,2	54,4	62,5	44,9	5,6	21,6	38,2
gryfiński	598,2	0,6	75,1	14,2	16,4	11,0	20,5
łobeski	3043,2	2,9	67,4	45,2	41,3	23,5	31,5
myśliborski	52094,9	44,1	114,8	31,4	22,4	24,1	41,6
pyrzycki	37,0	0,1	52,3	26,9	0,2	12,6	6,4
stargardzki	16337,8	10,7	68,7	28,5	65,6	42,8	24,4
Podregion m. Szczecin	1717,8	5,7	161,5	48,5	201,3	345,4	16,2
powiat							
m. Szczecin	1717,8	5,7	161,5	48,5	201,3	345,4	16,2
Podregion szczeciński	64366,8	12,0	223,7	163,1	170,7	160,2	33,1
powiaty							
goleniowski	5650,3	3,5	40,2	60,3	25,2	46,4	36,9
gryfiński	45802,6	24,5	71,8	44,4	10,6	23,1	33,8
kamieński	7638,0	7,6	41,6	21,3	22,4	16,9	27,4
policki	2189,6	3,3	7,4	19,6	27,9	37,0	34,0
m. Świnoujście	3086,3	15,6	62,7	17,5	84,6	36,8	21,1

^a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a							
	ogółem w tys.	kobiety na 100 męż- czyzn	na 1 km ²	w mia- stach	w wieku			
					przed- produk- cyjnym	produk- cyjnym	popro- dukcyj- nym	niepro- dukcyj- nym na 100 osób w wieku produk- cyjnym
					w % ogółu ludności			
WOJEWÓDZTWO	1722,7	105,3	75	68,8	18,2	65,4	16,4	52,9
Podregion koszaliński	604,4	105,2	58	63,0	18,7	65,2	16,1	53,4
powiaty								
białogardzki	49,3	103,6	58	67,7	20,0	64,9	15,2	54,1
drawski	58,8	103,2	33	62,6	19,5	65,3	15,2	53,2
kołobrzeski	79,5	107,8	110	62,3	18,0	65,3	16,6	53,1
koszaliński	65,7	100,3	40	21,4	20,4	66,5	13,1	50,4
sławieński	58,1	103,1	56	47,3	20,1	64,7	15,2	54,5
szczecinecki	79,6	105,0	45	65,0	19,3	64,7	16,0	54,5
świdwiński	49,2	101,9	45	49,7	18,9	65,5	15,5	52,6
wałeckie	55,0	104,7	39	61,6	19,8	65,1	15,1	53,5
m. Koszalin	109,2	111,5	1115	100,0	15,6	64,9	19,5	54,2
Podregion stargardzki	380,3	102,2	56	55,7	19,3	65,5	15,3	52,8
powiaty								
choszczeński	50,3	100,5	38	47,5	19,5	65,4	15,1	52,9
gryfiński	61,8	101,9	61	50,8	19,8	65,6	14,6	52,4
łobeski	38,4	101,7	36	53,1	19,6	64,5	15,9	55,1
myśliborski	68,0	102,4	58	59,1	19,3	65,4	15,4	53,0
pyrzycki	40,8	99,6	56	41,8	19,4	65,0	15,6	53,9
stargardzki	120,9	103,9	80	65,4	18,8	65,9	15,3	51,7
Podregion m. Szczecin	409,6	110,2	1361	100,0	15,5	65,0	19,5	53,9
powiat								
m. Szczecin	409,6	110,2	1361	100,0	15,5	65,0	19,5	53,9
Podregion szczeciński	328,5	103,0	61	56,0	19,2	66,4	14,4	50,6
powiaty								
goleniowski	81,9	102,5	51	52,7	20,2	65,4	14,4	52,9
gryfiński	84,3	100,9	45	45,6	19,7	66,0	14,3	51,5
kamieński	48,4	103,6	48	52,7	17,8	66,6	15,6	50,0
policki	72,3	103,3	109	48,7	20,8	68,3	10,9	46,4
m. Świnoujście	41,5	106,8	211	100,0	15,3	65,5	19,2	52,6

^a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przyrost naturalny	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	Małżeń-stwa zawarte	Rozwody	Urodzenia żywe	Zgony	
						ogółem	w tym nie-mowląt ^a
na 1000 ludności							
WOJEWÓDZTWO	-0,1	-0,5	5,0	2,1	9,3	9,4	6,1
Podregion koszaliński	0,4	-1,2	5,2	2,2	9,5	9,1	6,6
powiaty							
białogardzki	0,1	-3,5	5,8	2,3	9,6	9,5	4,2
drawski	0,6	-3,3	5,8	2,3	9,6	9,0	7,0
kołobrzeski	0,2	1,9	5,2	2,4	8,9	8,7	5,7
koszaliński	1,1	3,7	4,9	2,0	9,7	8,6	7,8
sławieński	0,5	-1,4	5,3	1,8	10,4	9,9	8,3
szczecinecki	-0,2	-0,8	5,2	1,7	9,6	9,8	5,2
świdwiński	-0,7	-4,7	5,5	1,5	8,8	9,5	4,6
wałecki	1,3	-4,1	4,5	2,2	10,0	8,7	5,4
m. Koszalin	0,5	-1,2	5,2	2,7	9,0	8,5	9,1
Podregion stargardzki	0,1	-2,8	5,2	1,8	9,7	9,6	5,7
powiaty							
choszczeński	-0,6	-4,8	6,1	1,5	9,2	9,9	6,4
gryficki	-0,5	-2,4	5,2	1,8	9,9	10,4	6,5
łobeski	-0,8	-3,5	4,5	1,7	9,7	10,4	5,4
myśliborski	0,7	-3,9	5,3	1,9	10,0	9,3	4,4
pyrzycki	0,0	-2,8	4,6	1,3	9,9	10,0	2,5
stargardzki	0,6	-1,3	5,2	2,0	9,6	9,0	6,9
Podregion m. Szczecin	-1,7	0,1	4,8	2,4	8,4	10,1	6,1
powiat							
m. Szczecin	-1,7	0,1	4,8	2,4	8,4	10,1	6,1
Podregion szczeciński	0,8	2,7	4,7	2,1	9,5	8,7	5,4
powiaty							
goleniowski	1,0	1,6	4,9	2,2	10,1	9,2	6,0
gryfiński	0,7	-2,1	4,7	1,9	9,9	9,1	3,6
kamieński	-1,3	-2,2	4,6	1,6	8,5	9,8	2,4
policki	3,6	13,0	4,7	2,3	10,2	6,6	9,6
m. Świnoujście	-1,7	2,7	4,2	2,5	7,7	9,4	3,1

^a Na 1000 urodzeń żywych.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zgony ^a według wybranych przyczyn				
	nowotwory	choroby układu krążenia	choroby układu oddechowego	choroby układu trawiennego	urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny
WOJEWÓDZTWO	4468	7405	711	740	1129
Podregion koszaliński	1630	2567	210	241	404
powiaty					
białogardzki	132	236	20	26	31
drawski	135	303	13	25	46
kołobrzeski	197	242	28	20	33
koszaliński	204	245	29	16	43
ślawieński	150	264	11	23	39
szczecinecki	226	364	16	40	65
świdwiński	143	267	21	28	48
walecki	115	262	34	29	43
m. Koszalin	328	384	38	34	56
Podregion stargardzki	937	1702	184	167	266
powiaty					
choszczeński	124	237	27	20	44
gryficki	169	283	31	21	46
łobeski	94	193	26	20	31
myśliborski	147	322	40	29	38
pyrzycki	102	191	13	23	21
stargardzki	301	476	47	54	86
Podregion m. Szczecin	1163	1833	189	205	236
powiat					
m. Szczecin	1163	1833	189	205	236
Podregion szczeciński	738	1303	128	127	223
powiaty					
goleniowski	195	328	38	31	74
gryfiński	210	384	25	36	64
kamieński	112	234	21	24	42
policki	123	172	26	19	20
m. Świnoujście	98	185	18	17	23

^a W 2010 r.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący ^{ab} w tys.		Z liczby ogółem w %				
	ogółem	w tym kobiety	rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	przemysł i budownictwo	handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^a ; transport i gospo- darka ma- gazynowa; zakwatero- wanie i gastro- nomia ^a ; informacja i komuni- kacja	działalność finansowa i ubezpie- czeniowa; obsługa rynku nierucho- mości ^a	pozostałe usługi
WOJEWÓDZTWO	326,6	168,5	2,9	31,8	23,6	4,3	37,4
Podregion koszaliński	109,2	56,2	3,4	35,1	21,7	3,5	36,2
powiaty							
białogardzki	8,1	4,3	3,2	41,2	15,7	3,7	36,2
drawski	9,2	4,9	6,3	44,7	11,2	3,2	34,6
kołobrzeski	15,6	8,9	1,3	26,7	31,3	3,5	37,2
koszaliński	8,0	3,9	9,6	33,7	17,2	2,9	36,6
ślawieński	7,3	3,9	4,6	35,3	18,0	3,5	38,6
szczecinecki	13,3	6,2	5,2	39,5	19,8	2,7	32,9
świdwiński	7,0	3,6	6,5	39,9	12,2	3,4	38,0
walecki	8,8	4,1	4,7	41,7	15,4	3,0	35,2
m. Koszalin	32,0	16,5	0,1	30,6	28,1	4,3	36,9
Podregion stargardzki	56,6	28,8	6,1	38,0	18,8	3,0	34,0
powiaty							
choszczeński	6,3	3,3	11,3	29,1	15,4	2,1	42,1
gryficki	9,0	4,7	2,9	28,9	22,6	4,3	41,3
łobeski	5,2	2,7	6,7	47,7	12,8	1,9	30,9
myśliborski	11,9	5,5	4,3	46,6	17,4	3,6	28,1
pyrzycki	5,3	3,0	4,4	41,2	14,5	3,1	36,8
stargardzki	18,9	9,5	7,5	36,4	21,8	2,6	31,6
Podregion m. Szczecin	107,0	57,3	0,2	19,6	30,7	6,4	43,0
powiat							
m. Szczecin	107,0	57,3	0,2	19,6	30,7	6,4	43,0
Podregion szczeciński	53,8	26,2	3,7	42,7	18,5	2,9	32,3
powiaty							
goleniowski	15,9	7,3	5,5	50,8	14,5	2,0	27,2
gryfiński	11,0	5,7	6,3	38,6	13,5	3,2	38,5
kamieński	6,0	3,3	4,7	22,4	23,2	3,0	46,8
policki	13,3	5,9	0,7	57,7	16,2	2,1	23,3
m. Świnoujście	7,6	4,0	0,3	21,3	34,6	5,8	38,1

a Stan w dniu 31 XII. b Według faktycznego miejsca pracy; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i do 2010 r. gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych; dane nie obejmują pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego oraz fundacji stowarzyszeń i innych organizacji.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni zarejestrowani ^a							Stopa bezro- bocia rejestro- wanego ^a w %
	ogółem	z liczby ogółem w %						
		kobiety	w wieku poniżej 25 lat	w wieku 55 lat i więcej	z wyż- szym wykształ- ceniem	długo- trwale bezro- botni	bez prawa do zasiłku	
WOJEWÓDZTWO	108904	53,8	17,7	14,1	9,0	51,4	81,6	17,6
Podregion koszaliński	44510	53,3	17,7	14,4	7,2	51,5	78,6	20,6
powiaty								
białogardzki	4779	49,8	18,0	13,6	4,8	57,0	80,1	27,7
drawski	5451	53,0	17,6	12,8	5,5	55,6	77,2	26,6
kołobrzeski	3507	50,6	17,8	16,5	8,9	38,9	80,6	12,3
koszaliński	5483	55,6	17,8	13,0	5,8	52,4	75,1	26,9
sławieński	4575	50,6	18,8	15,2	6,0	47,1	75,6	24,8
szczecinecki	7461	55,4	20,1	13,1	6,4	53,5	77,5	27,0
świdwiński	4296	54,1	19,6	12,1	5,1	52,4	77,9	26,2
wałecki	3448	59,4	19,4	14,0	8,7	49,6	80,0	19,8
m. Koszalin	5510	51,0	10,5	19,9	14,1	51,6	84,2	11,0
Podregion stargardzki	27735	55,1	21,3	11,7	7,3	53,0	81,7	22,8
powiaty								
choszczeński	4072	56,4	22,0	11,0	6,1	57,0	83,2	27,0
gryficki	5290	53,6	22,7	11,1	6,6	47,3	74,8	24,5
łobeski	3489	54,1	20,0	11,7	3,8	57,5	83,3	29,3
myśliborski	3662	56,1	21,1	13,1	8,2	49,3	87,3	16,3
pyrzycki	3617	52,7	20,5	12,8	6,7	60,9	85,2	27,8
stargardzki	7605	56,5	21,0	11,2	9,8	50,8	80,5	20,1
Podregion m. Szczecin	16942	50,2	10,9	17,4	17,0	47,9	87,8	9,9
powiat								
m. Szczecin	16942	50,2	10,9	17,4	17,0	47,9	87,8	9,9
Podregion szczeciński	19717	56,2	18,7	13,8	8,3	51,9	83,2	17,9
powiaty								
goleniowski	4896	58,2	20,5	13,2	8,4	49,0	79,3	16,1
gryfiński	5375	55,2	21,6	12,1	7,0	57,4	85,4	21,7
kamieński	3951	56,0	19,2	14,0	6,0	52,0	79,8	25,3
policki	4022	56,3	14,2	14,8	11,8	54,2	87,5	15,6
m. Świnoujście	1473	53,0	12,4	18,3	9,8	34,4	84,8	10,7

^a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a		Zasoby mieszkaniowe ^b			Mieszkania oddane do użytkowania	
	ogółem w zł	wojewódz- two = 100	na 1000 ludności	przeciętna		na 1000 ludności	powierzchnia użytkowa na 1000 ludności w m ²
				powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	liczba osób na 1 mieszkanie		
WOJEWÓDZTWO	3289,56	100	356,6	66,4	2,80	3,5	335,3
Podregion koszaliński	3002,21	91,3	347,2	68,8	3,83	3,0	314,5
powiaty							
białogardzki	2939,20	89,3	330,8	66,7	3,02	1,7	194,9
drawski	2719,38	82,7	329,9	68,3	3,03	2,6	241,3
kołobrzeski	2952,43	89,8	398,4	73,1	2,51	4,5	477,5
koszaliński	2999,02	89,8	303,5	81,8	3,30	4,7	588,4
sławieński	2796,72	85,0	304,0	78,3	3,29	3,1	306,8
szczecinecki	3105,57	94,4	345,7	65,0	2,89	1,3	183,4
świdwiński	2772,15	84,3	328,6	67,9	3,04	1,2	125,1
wałecki	2978,86	90,6	333,2	67,7	3,00	2,2	221,4
m. Koszalin	3181,23	96,7	392,6	60,5	2,55	4,1	357,6
Podregion stargardzki	2941,43	89,4	322,6	67,4	3,83	2,3	230,3
powiaty							
choszczeński	2987,64	90,8	318,6	67,1	3,14	1,0	145,0
gryficki	2731,19	83,0	328,1	71,8	3,05	2,5	219,7
łobeski	2841,15	86,4	327,1	67,3	3,06	3,0	254,2
myśliborski	2943,01	89,5	316,6	68,6	3,16	1,7	189,4
pyrzycki	2735,56	83,2	303,3	70,0	3,30	1,9	204,7
stargardzki	3110,83	94,6	330,0	63,9	3,03	3,0	295,5
Podregion m. Szczecin	3761,89	114,4	403,8	60,3	2,48	4,4	338,7
powiat							
m. Szczecin	3761,89	114,4	403,8	60,3	2,48	4,4	338,7
Podregion szczeciński	3299,09	100,3	354,4	69,7	3,85	4,5	491,5
powiaty							
goleniowski	3151,40	95,8	319,4	70,4	3,13	2,2	333,4
gryfiński	3068,98	93,3	311,6	69,3	3,21	1,6	208,6
kamieński	2898,73	88,1	389,1	73,8	2,57	4,6	500,9
policki	3721,07	113,1	349,1	73,6	2,86	11,1	1142,8
m. Świnoujście	3598,11	109,4	478,4	60,1	2,09	3,3	241,9

^a Według faktycznego miejsca pracy; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i do 2010 r. gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych; dane nie obejmują osób pracujących za granicą, pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego oraz fundacji stowarzyszeń i innych organizacji. ^b Dane z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Stan w dniu 31 III 2011 r.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania ^a						
	ogółem w tys.	w tym wyposażone w					
		wodociąg	ustęp	łazienkę	ciepłą wodę bieżącą	centralne ogrzewanie	gaz z sieci
		w % ogółu mieszkań					
WOJEWÓDZTWO	614,4	99,3	98,9	98,0	86,9	83,6	66,4
Podregion koszaliński	104,9	494,6	491,8	484,9	406,3	391,3	205,6
powiaty							
białogardzki	16,3	98,9	98,2	96,8	70,2	72,6	13,2
drawski	19,4	98,8	98,3	96,4	79,6	75,1	53,1
kołobrzeski	31,6	99,6	99,4	99,0	92,9	92,4	71,5
koszaliński	19,9	98,5	97,8	96,5	83,6	74,2	17,9
ślawieński	17,7	98,8	98,1	96,2	80,0	77,0	49,9
szczecinecki	27,5	99,0	98,5	96,8	83,0	80,0	54,1
świdwiński	16,2	98,5	97,9	96,0	77,1	74,8	34,6
wałECKI	18,4	99,1	98,7	97,2	85,7	80,8	53,6
m. Koszalin	42,9	99,9	99,8	99,6	94,4	92,7	95,9
Podregion stargardzki	122,9	592,3	588,3	579,5	483,6	470,4	280,5
powiaty							
choszczeński	16,1	98,6	97,8	96,2	81,6	78,0	47,4
gryfiński	20,3	98,8	98,3	97,1	81,3	78,6	60,0
łobeski	12,6	98,1	97,1	95,7	74,6	71,5	21,2
myśliborski	21,6	98,6	97,8	95,5	82,4	76,4	45,8
pyrzycki	12,4	98,9	98,3	96,9	77,6	81,5	41,8
stargardzki	39,9	99,3	99,0	98,1	86,1	84,4	64,3
Podregion m. Szczecin	165,6	99,9	99,7	99,5	92,2	88,1	97,3
powiat							
m. Szczecin	165,6	99,9	99,7	99,5	92,2	88,1	97,3
Podregion szczeciński	116,0	496,5	494,9	490,9	438,8	424,1	280,7
powiaty							
goleniowski	26,1	98,8	98,3	97,3	85,7	80,6	55,8
gryfiński	26,3	99,1	98,6	97,1	83,1	77,9	32,3
kamieński	18,9	99,1	98,8	97,9	87,5	80,5	21,1
policki	24,9	99,7	99,5	99,1	90,7	89,9	80,1
m. Świnoujście	19,8	99,8	99,7	99,5	91,8	95,2	91,4

^a Dane z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Stan w dniu 31 III 2011 r.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przedszkola ^a	Oddziały przed- szkolne w szkołach pod- stawowych	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	Współczynnik skolaryzacji netto w % w grupie wieku	
				7-12 lat	13-15 lat
WOJEWÓDZTWO	428	362	677	92,39	89,40
Podregion koszaliński	143	134	665	92,21	88,45
powiaty					
białogardzki	9	11	665	91,38	85,71
drawski	10	8	621	90,90	88,75
kołobrzeski	27	14	727	93,68	88,17
koszaliński	19	26	578	82,10	70,73
sławieński	17	19	616	91,64	87,81
szczecinecki	14	24	624	91,21	88,62
świdwiński	8	12	558	90,02	85,60
wałeccki	13	8	630	92,60	92,99
m. Koszalin	26	12	845	102,93	104,99
Podregion stargardzki	90	87	597	92,03	88,98
powiaty					
choszczeński	9	14	618	92,34	89,87
gryficki	11	14	600	92,30	89,21
łobeski	15	9	594	90,90	83,42
myśliborski	17	16	670	92,51	90,33
pyrzycki	9	12	528	91,10	87,26
stargardzki	29	22	569	92,19	90,29
Podregion m. Szczecin	96	54	803	98,08	98,59
powiat					
m. Szczecin	96	54	803	98,08	98,59
Podregion szczeciński	99	87	656	87,56	83,18
powiaty					
goleniowski	26	24	673	93,22	90,19
gryfiński	20	28	645	91,49	86,45
kamieński	13	16	634	88,15	82,61
policki	29	15	604	74,03	67,54
m. Świnoujście	11	4	795	93,46	92,06

^a łącznie ze specjalnymi, zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkole			
	podstawowej	gimnazjum	liceum ogólnokształcącym	zasadniczej zawodowej, technikum i liceum profilowanym
WOJEWÓDZTWO	18	21	25	20
Podregion koszaliński	18	21	25	19
powiaty				
białogardzki	21	22	23	17
drawski	18	21	27	10
kołobrzeski	20	20	26	25
koszaliński	16	21	11	12
sławieński	17	19	28	20
szczecinecki	17	21	24	24
świdwiński	18	20	27	26
wałecki	20	22	24	23
m. Koszalin	16	21	26	15
Podregion stargardzki	18	21	25	22
powiaty				
choszczeński	18	22	25	20
gryficki	18	20	23	21
łobeski	18	20	27	13
myśliborski	18	20	24	21
pyrzycki	18	21	27	23
stargardzki	19	21	26	24
Podregion m. Szczecin	22	23	26	19
powiat				
m. Szczecin	22	23	26	19
Podregion szczeciński	17	20	23	20
powiaty				
goleniowski	18	21	25	22
gryfiński	17	21	28	25
kamieński	15	19	19	20
policki	18	19	19	14
m. Świnoujście	21	21	20	17

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Komputery przeznaczone do użytku uczniów w szkołach							
	podstawowych		gimnazjach		liceach ogólnokształcących		zasadniczych zawodowych, technikach i liceach profilowanych	
	ogółem	w tym z dostępem do Internetu	ogółem	w tym z dostępem do Internetu	ogółem	w tym z dostępem do Internetu	ogółem	w tym z dostępem do Internetu
WOJEWÓDZTWO	8970	8156	5013	4883	3617	3592	5155	5028
Podregion koszaliński	3416	3060	1738	1688	1372	1351	1917	1855
powiaty								
białogardzki	281	234	175	174	180	171	88	88
drawski	330	270	144	143	257	257	88	88
kołobrzeski	459	444	236	228	178	178	327	322
koszaliński	454	402	254	250	19	19	113	113
sławieński	461	427	161	157	76	76	281	281
szczecinecki	455	391	230	220	209	208	290	263
świdwiński	261	222	129	129	111	110	119	103
walecki	303	279	130	119	71	71	157	157
m. Koszalin	412	391	279	268	271	261	454	440
Podregion stargardzki	2256	2044	1204	1169	773	770	929	919
powiaty								
choszczeński	394	371	185	185	162	162	21	18
gryficki	396	362	197	197	173	173	207	207
łobeski	278	262	119	118	61	61	46	46
myśliborski	355	314	237	230	90	90	260	253
pyrzycki	159	115	113	107	54	54	54	54
stargardzki	674	620	353	332	233	230	341	341
Podregion m. Szczecin	1419	1324	1040	1018	831	830	1626	1571
powiat								
m. Szczecin	1419	1324	1040	1018	831	830	1626	1571
Podregion szczeciński	1879	1728	1031	1008	641	641	683	683
powiaty								
goleniowski	511	467	337	334	208	208	245	245
gryfiński	581	506	173	162	131	131	174	174
kamieński	301	281	158	153	69	69	104	104
policki	371	360	205	201	149	149	22	22
m. Świnoujście	115	114	158	158	84	84	138	138

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracownicy medyczni ^a				Praktyki lekarskie ^a	Porady udzielone
	lekarze	lekarze dentyści	farmaceuci	pielęgniarki		
WOJEWÓDZTWO	4004	888	854	7383	387	12773963
Podregion koszaliński	969	263	304	2430	168	4091617
powiaty						
białogardzki	65	18	13	188	8	318749
drawski	56	20	18	160	16	358831
kołobrzeski	198	48	64	616	47	598463
koszaliński	25	11	14	44	13	266382
ślawieński	71	20	24	175	9	369112
szczecinecki	90	37	41	252	15	522062
świdwiński	48	15	23	154	9	334343
wałeckie	42	17	24	83	23	313323
m. Koszalin	374	77	83	758	28	1010352
Podregion stargardzki	552	124	150	1205	84	2578252
powiaty						
choszczeński	59	10	17	167	17	335990
gryficki	154	21	30	356	5	463963
łobeski	29	9	13	78	9	251066
myśliborski	93	21	28	190	9	484128
pyrzycki	50	11	11	99	11	287042
stargardzki	167	52	51	315	33	756063
Podregion m. Szczecin	2021	389	254	2882	76	4041829
powiat						
m. Szczecin	2021	389	254	2882	76	4041829
Podregion szczeciński	462	112	146	866	59	2062265
powiaty						
goleniowski	110	25	36	235	19	579417
gryfiński	62	29	30	124	11	537976
kamieński	55	12	21	146	13	315761
policki	157	28	30	169	7	431201
m. Świnoujście	78	18	29	192	9	197910

^a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba ludności na					Benefi- cjenci pomocy społecznej w % ogółu ludności	Dzieci w żłobkach i oddzia- łach żłob- kowych na 1000 dzieci w wieku do 3 lat ^a
	1 lekarza	1 łóżko w szpi- talach ogólnych	1 zespół ratow- nictwa medycy- nego	1 aptekę i punkt apteczny	1 miejsce w stacyj- narnej placówce pomocy społecznej		
WOJEWÓDZTWO	430,3	222,4	20032	3250	327	9,7	38,6
Podregion koszaliński	623,8	279,3	19498	3358	304	11,7	35,9
powiaty							
białogardzki	758,5	155,5	12326	6163	175	14,7	33,1
drawski	1050,5	344,0	14707	4202	676	15,6	x
kołobrzeski	401,7	187,1	26510	2485	307	7,0	48,0
koszaliński	2628,7	x	32859	4381	95	12,4	x
sławieński	818,3	324,6	11619	4150	-	15,0	30,0
szczecinecki	883,9	364,9	26517	3182	287	14,4	x
świdwiński	1024,6	459,6	24591	2732	284	18,6	x
wałecki	1309,4	x	18331	3437	663	11,3	x
m. Koszalin	292,1	146,2	21847	2875	792	4,7	144,5
Podregion stargardzki	688,9	238,9	17285	3457	292	12,0	19,2
powiaty							
choszczeński	853,4	130,1	12587	3873	438	13,9	27,2
gryficki	401,5	144,1	15459	2811	121	12,3	x
łobeski	1324,4	1038,1	19204	3201	154	15,1	x
myśliborski	731,1	255,6	13599	4000	350	9,8	20,3
pyrzycki	815,4	263,0	20386	3707	364	12,6	x
stargardzki	723,9	380,2	24180	3454	991	11,0	38,2
Podregion m. Szczecin	202,7	127,5	27306	2947	381	5,0	59,9
powiat							
m. Szczecin	202,7	127,5	27306	2947	381	5,0	59,9
Podregion szczeciński	710,9	422,2	18247	3252	367	9,0	42,3
powiaty							
goleniowski	745,0	294,8	13658	3902	307	9,9	x
gryfiński	1359,2	1040,4	21068	3010	210	10,3	46,5
kamieński	879,8	469,8	12098	3457	645	10,8	25,3
policki	460,7	370,9	36163	3288	676	7,6	47,5
m. Świnoujście	532,3	343,1	20758	2595	944	5,0	149,7

^a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Osoby niepełnosprawne ^a do 16 roku życia			Osoby niepełnosprawne ^a w wieku 16 lat i więcej		
	ogółem	dziewczęta	chłopcy	ogółem	kobiety	mężczyźni
	na 1000 ludności do 16 roku życia (właściwej dla grupy)			na 1000 ludności w wieku 16 lat i więcej (właściwej dla grupy)		
WOJEWÓDZTWO	13,57	11,20	15,82	19,87	19,91	19,83
Podregion koszaliński	13,62	11,08	16,04	20,54	21,02	20,01
powiaty						
białogardzki	20,73	16,37	24,81	21,65	21,20	22,13
drawski	9,46	7,89	10,97	18,08	18,35	17,79
kołobrzeski	11,73	9,41	13,97	19,01	19,28	18,71
koszaliński	12,10	8,39	15,66	17,98	18,57	17,38
ślawieński	14,70	13,12	16,20	20,76	21,34	20,15
szczecinecki	23,64	20,00	27,06	26,06	26,97	25,08
świdwiński	13,15	12,16	14,08	23,92	26,02	21,73
wałeckie	11,59	7,68	15,38	23,60	23,77	23,43
m. Koszalin	6,97	5,98	7,90	16,92	17,24	16,55
Podregion stargardzki	18,51	15,79	21,09	27,23	27,40	27,05
powiaty						
choszcheński	13,52	15,64	11,54	20,20	19,99	20,40
gryficki	41,23	38,05	44,30	34,19	35,00	33,36
łobeski	13,15	10,29	15,84	17,19	17,61	16,77
myśliborski	11,40	8,69	13,92	26,04	25,44	26,67
pyrzycki	13,13	10,48	15,59	24,58	23,68	25,49
stargardzki	16,15	11,40	20,66	31,34	31,98	30,66
Podregion m. Szczecin	9,38	7,66	11,02	14,52	13,69	15,45
powiat						
m. Szczecin	9,38	7,66	11,02	14,52	13,69	15,45
Podregion szczeciński	12,01	9,72	14,18	17,03	17,50	16,54
powiaty						
goleniowski	11,38	9,59	13,09	16,54	16,23	16,86
gryfiński	12,97	12,23	13,66	22,68	24,27	21,04
kamieński	19,52	13,91	24,97	13,85	14,44	13,23
policki	8,31	5,51	10,94	16,34	17,02	15,62
m. Świnoujście	9,60	7,68	11,49	11,72	11,23	12,26

^a Dane obejmują osoby, które w 2011 r. otrzymały orzeczenia o niepełnosprawności wydane przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Osoby niepełnosprawne ^a w wieku 16 lat i więcej					
	stopień niepełnosprawności			wiek		
	lekki	umiarkowany	znaczący	16-25 lat	26-40 lat	41-60 lat
	na 1000 ludności w wieku 16 lat i więcej (właściwej dla grupy)					
WOJEWÓDZTWO	4,50	8,14	7,22	9,65	6,60	27,29
Podregion koszaliński	6,01	7,40	7,13	9,67	7,11	28,24
powiaty						
białogardzki	6,47	6,66	8,52	12,10	7,38	27,54
drawski	4,83	7,00	6,25	7,12	6,35	25,94
kołobrzeski	5,49	6,42	7,10	8,46	6,43	25,08
koszaliński	5,02	6,06	6,91	9,99	5,45	21,99
ślawieński	5,43	6,93	8,39	9,06	6,83	24,59
szczecinecki	5,88	10,89	9,28	13,62	11,46	36,67
świdwiński	4,72	9,28	9,92	11,34	7,34	31,37
walecki	10,21	8,52	4,87	8,26	7,90	38,83
m. Koszalin	6,26	5,79	4,86	7,60	5,54	24,97
Podregion stargardzki	4,55	12,29	10,39	12,93	8,96	35,53
powiaty						
choszczeński	3,24	8,01	8,94	7,64	7,51	26,11
gryficki	4,94	18,38	10,86	24,70	10,79	43,18
łobeski	3,42	6,43	7,34	11,70	6,02	20,12
myśliborski	3,64	13,00	9,41	9,99	7,68	33,21
pyrzycki	1,83	9,50	13,25	8,76	8,11	28,92
stargardzki	6,67	13,36	11,31	12,65	10,51	43,82
Podregion m. Szczecin	3,56	5,84	5,12	6,88	5,00	21,46
powiat						
m. Szczecin	3,56	5,84	5,12	6,88	5,00	21,46
Podregion szczeciński	2,88	7,70	6,44	8,74	5,08	23,14
powiaty						
goleniowski	3,94	7,03	5,57	6,79	5,75	25,98
gryfiński	4,24	9,26	9,17	11,25	5,69	26,92
kamieński	1,49	7,27	5,09	9,00	3,06	18,62
policki	1,14	8,95	6,25	9,32	5,48	23,91
m. Świnoujście	2,69	4,42	4,61	5,58	4,01	14,69

^a Dane obejmują osoby, które w 2011 r. otrzymały orzeczenia o niepełnosprawności wydane przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Osoby niepełnosprawne ^a w wieku 16 lat i więcej			
	wykształcenie			posiadające zatrudnienie
	zasadnicze	średnie	wyższe	
	na 1000 ludności w wieku 16 lat i więcej			
WOJEWÓDZTWO	5,36	5,03	1,40	2,41
Podregion koszaliński	5,43	5,42	1,41	3,17
powiaty				
białogardzki	6,25	4,38	0,98	3,13
drawski	4,81	4,20	0,92	2,38
kołobrzeski	5,01	5,10	1,69	3,07
koszaliński	4,57	3,53	0,84	3,16
ślawieński	5,00	4,27	0,73	2,94
szczecinecki	6,96	7,39	1,75	1,16
świdwiński	6,27	5,10	1,14	2,92
walecki	6,89	7,79	1,56	7,57
m. Koszalin	4,25	5,97	2,13	3,18
Podregion stargardzki	7,25	6,11	1,39	2,80
powiaty				
choszczeński	4,74	4,10	1,10	1,96
gryficki	9,05	7,72	1,60	4,32
łobeski	4,14	3,42	0,60	1,47
myśliborski	6,39	5,54	1,66	2,01
pyrzycki	6,11	4,60	0,94	1,50
stargardzki	9,21	7,80	1,64	3,66
Podregion m. Szczecin	4,10	4,53	1,70	1,33
powiat				
m. Szczecin	4,10	4,53	1,70	1,33
Podregion szczeciński	4,70	3,73	1,00	1,95
powiaty				
goleniowski	4,41	3,63	0,65	1,80
gryfiński	5,89	4,16	1,06	2,01
kamieński	3,08	2,72	0,95	1,37
policki	5,45	4,40	1,38	3,16
m. Świnoujście	3,53	3,14	0,97	0,81

^a Dane obejmują osoby, które w 2011 r. otrzymały orzeczenia o niepełnosprawności wydane przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Księgozbiór bibliotek publicznych ^{ab} na 1000 ludności w wolumi- nach	Wypożycze- nia księgo- zbioru na 1 czytelnika	Instytucje kultury ^{bc}	Liczba ludności na		
				1 placówkę biblioteczną	1 kino	1 instytucję kultury ^c
WOJEWÓDZTWO	4066	18,0	286	3627	78306	6024
Podregion koszaliński	3527	16,8	141	3007	54948	4287
powiaty						
białogardzki	3597	17,5	21	5478	49303	2348
drawski	3489	14,8	16	1898	58826	3677
kołobrzeski	3803	16,6	11	3458	79530	7230
koszaliński	3005	15,0	13	1729	65718	5055
sławieński	3744	19,2	2	2641	29049	29049
szczecinecki	3338	17,9	31	2841	79552	2566
świdwiński	3747	18,8	23	2138	49181	2138
wałecki	3299	19,2	15	3437	54993	3666
m. Koszalin	3669	15,3	9	9930	54617	12137
Podregion stargardzki	4487	20,8	70	2796	126753	5432
powiaty						
choszczeński	5044	25,1	11	2098	50348	4577
gryficki	3873	11,5	34	3255	61837	1819
łobeski	6776	33,2	16	3492	-	2401
myśliborski	3869	24,1	4	2428	-	16999
pyrzycki	5834	18,8	3	1699	-	13591
stargardzki	3736	19,1	2	4030	120899	60450
Podregion m. Szczecin	4311	14,8	13	11378	81919	31507
powiat						
m. Szczecin	4311	14,8	13	11378	81919	31507
Podregion szczeciński	4264	21,8	62	3220	109483	5298
powiaty						
goleniowski	3975	25,7	14	2927	81945	5853
gryfiński	4798	21,0	7	2408	84272	12039
kamieński	6654	18,4	12	2200	48391	4033
policki	2196	19,3	25	6575	-	2893
m. Świnoujście	4567	23,9	4	6919	-	10379

a Łącznie z filiami. b Stan w dniu 31 XII. c Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania ^a w tys.	Kluby sportowe ^b	Liczba ludności na 1 klub sportowy w tys.	Ćwiczący w klubach sportowych ^b	
				ogółem	na 1000 ludności
WOJEWÓDZTWO	106,7	701	2,5	46835	27
Podregion koszaliński	51,5	288	2,1	16554	27
powiaty					
białogardzki	0,2	21	2,4	1003	20
drawski	2,5	21	2,8	1625	28
kołobrzeski	21,9	36	2,2	2284	29
koszaliński	12,1	35	1,9	1713	26
sławieński	11,7	34	1,7	1622	28
szczecinecki	0,8	53	1,5	2832	36
świdwiński	0,8	20	2,5	1036	21
wałeccki	1,0	34	1,6	1580	29
m. Koszalin	0,5	34	3,2	2859	26
Podregion stargardzki	20,0	187	2,0	11087	29
powiaty					
choszczeński	0,4	41	1,2	2025	40
gryficki	17,5	25	2,5	1314	21
łobeski	0,3	20	1,9	1228	32
myśliborski	0,7	35	1,9	1759	26
pyrzycki	0,0	17	2,4	1083	26
stargardzki	1,1	49	2,5	3678	30
Podregion m. Szczecin	6,4	87	4,7	10495	26
powiat					
m. Szczecin	6,4	87	4,7	10495	26
Podregion szczeciński	28,8	139	2,4	8699	27
powiaty					
goleniowski	0,4	38	2,2	2075	25
gryfiński	0,9	42	2,0	2797	33
kamieński	18,7	31	1,6	1903	39
policki	1,0	18	4,0	1060	15
m. Świnoujście	7,8	10	4,1	864	21

^a Stan w dniu 31 VII. ^b Stan w dniu 31 XII 2010 r.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych					
	ogółem	w tym			z liczby ogółem przeciwko	
		o charakterze kryminalnym	o charakterze gospodarczym	drogowe	życiu i zdrowiu	rodzinie i opiece
WOJEWÓDZTWO	62463	43930	5649	9706	1633	1117
Podregion koszaliński	19384	12199	2117	3974	556	335
powiaty						
białogardzki	1710	1134	123	375	47	22
drawski	1968	1024	436	389	61	47
kołobrzeski	2857	1872	237	563	57	63
koszaliński ^a	5809	3994	450	1017	199	36
sławieński	1437	881	103	383	37	38
szczecinecki	2186	1073	323	637	62	23
świdwiński	1630	1179	115	275	42	36
wałecki	1787	1042	330	335	51	70
Podregion stargardzki	14355	10315	824	2454	411	332
powiaty						
choszczeński	2046	1504	106	357	75	43
gryficki	2609	1879	157	473	89	73
łobeski	1454	972	83	287	47	74
myśliborski	2199	1599	122	366	80	56
pyrzycki	1287	836	88	289	34	32
stargardzki	4760	3525	268	682	86	54
Podregion m. Szczecin	17929	13999	2001	1215	361	190
powiat						
m. Szczecin	17929	13999	2001	1215	361	190
Podregion szczeciński	10765	7417	707	2063	305	260
powiaty						
goleniowski	3169	2042	334	613	86	44
gryfiński	2288	1618	117	464	84	105
kamieński	1775	1152	69	432	46	25
policki	2343	1807	94	315	47	47
m. Świnoujście	1190	798	93	239	42	39

^a łącznie z miastem na prawach powiatu.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej w Szczecinie.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygoto- wawczych na 10 tys. ludności	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	Wypadki drogowe	Ofiary wypadków drogowych	
				ogółem	w tym śmiertelne
				na 10 tys. ludności	
WOJEWÓDZTWO	362,5	71,1	9,0	11,9	1,0
Podregion koszaliński	321,4	76,2	7,3	10,3	1,2
powiaty					
białogardzki	346,0	73,4	3,4	3,8	0,2
drawski	288,4	82,7	6,8	11,0	2,0
kołobrzeski	359,8	71,8	12,7	19,4	2,0
koszaliński	332,3 ^a	74,2 ^a	6,7	9,5	1,2
ślawieński	247,1	72,9	8,1	11,5	2,1
szczecinecki	274,6	86,7	6,2	8,4	0,8
świdwiński	330,8	73,4	6,5	9,9	1,6
wałecki	324,8	78,0	11,6	15,6	1,6
m. Koszalin	x	x	4,3	4,9	0,3
Podregion stargardzki	376,5	72,3	6,4	9,0	1,1
powiaty					
choszczeński	405,0	83,9	8,7	10,5	0,6
gryficki	421,3	71,7	6,8	10,8	0,8
łobeski	377,8	72,2	5,7	7,3	0,5
myśliborski	322,8	71,9	8,4	11,9	1,6
pyrzycki	315,3	74,7	5,9	8,6	2,0
stargardzki	393,7	67,3	4,5	6,5	1,2
Podregion m. Szczecin	437,4	63,2	16,0	18,9	0,3
powiat					
m. Szczecin	437,4	63,2	16,0	18,9	0,3
Podregion szczeciński	328,4	73,8	6,3	9,6	1,2
powiaty					
goleniowski	387,5	72,0	5,9	10,1	2,2
gryfiński	271,3	72,1	7,0	9,8	0,9
kamieński	366,4	72,2	8,7	14,9	1,4
policki	326,8	75,6	5,2	6,6	0,7
m. Świnoujście	286,6	80,5	4,8	7,2	0,2

^a łącznie z miastem na prawach powiatu.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej w Szczecinie.

TABL. 14. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2011 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Drogi publiczne o twardej nawierzchni ^a w km		Samochody osobowe zarejestrowane ^a na 1000 ludności	Dochody budżetów		Wydatki budżetów	
	powiatowe	gminne		gmin ^b	powiatów i miast na prawach powiatów	gmin ^c	powiatów i miast na prawach powiatów
				na 1 mieszkańca w zł			
WOJEWÓDZTWO	7090,3	3210,1	438	3178,8	1873,0	3369,7	2095,3
Podregion koszaliński	2851,4	1265,9	420	3342,5	1124,1	3500,6	1220,4
powiaty							
białogardzki	267,2	93,8	421	3056,8	1092,1	3147,7	1239,3
drawski	377,7	133,3	443	3394,2	1183,8	3652,9	1266,7
kołobrzeski	277,0	156,1	440	4091,6	1245,0	4438,1	1376,4
koszaliński	453,4	182,4	457	3333,5	1215,6	3632,3	1266,6
ślawieński	321,5	332,8	429	3938,3	892,2	3468,2	916,1
szczecinecki	509,6	135,1	357	2887,6	1212,7	3148,9	1323,3
świdwiński	338,3	58,1	439	2957,2	1152,5	3113,1	1255,8
wałecki	237,9	93,9	441	2846,9	897,2	3035,1	1015,4
m. Koszalin	68,8	80,4	395	x	3640,2	x	4256,1
Podregion stargardzki	2413,6	832,5	460	2891,2	1027,4	3054,4	1055,1
powiaty							
choszczeński	400,4	174,5	463	2771,4	1089,9	3085,6	1058,0
gryficki	332,4	143,5	453	3554,9	1179,9	3444,2	1241,2
łobeski	350,7	38,7	462	3116,7	1013,0	3441,5	1085,0
myśliborski	411,0	150,7	499	2985,4	970,8	3217,7	1032,9
pyrzycki	285,3	116,5	483	2584,8	1008,0	2790,5	993,7
stargardzki	633,8	208,6	433	2579,8	966,2	2715,5	982,2
Podregion m. Szczecin	241,5	423,6	421	x	3374,7	x	3943,5
powiat							
m. Szczecin	241,5	423,6	421	x	3374,7	x	3943,5
Podregion szczeciński	1583,8	688,1	464	3278,2	970,5	3562,6	1022,5
powiaty							
goleniowski	606,1	77,2	488	3066,1	921,3	3231,1	956,7
gryfiński	564,4	239,9	495	3046,7	844,9	3571,3	878,8
kamieński	256,4	116,7	473	3685,8	944,7	4132,0	962,6
policki	119,9	207,2	447	3517,1	1191,9	3545,9	1307,0
m. Świnoujście	37,0	47,1	369	x	5304,7	x	5535,0

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^c Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia ^a		Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi w hm ³	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	Emisja zanieczyszczeń powietrza ^b w tys. t		Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń ^b w %	
	w km ²	w odsetkach			pyłowych	gazowych ^c	pyłowych	gazowych ^c
POLSKA	312679	100,0	9487,1	65,7	57,5	1664,9	99,7	60,2
Dolnośląskie	19947	6,4	223,4	76,8	4,1	75,8	99,9	92,3
Kujawsko-pomorskie	17972	5,7	128,9	70,2	4,1	53,4	99,2	42,4
Lubelskie	25122	8,0	155,7	53,3	2,4	33,8	98,5	84,2
Lubuskie	13988	4,5	36,0	68,0	1,3	23,1	99,0	19,0
Łódzkie	18219	5,8	127,8	67,3	3,9	168,9	99,9	68,2
Małopolskie	15183	4,9	588,0	56,9	3,9	134,7	99,5	47,8
Mazowieckie	35558	11,4	2559,5	52,6	4,9	161,6	99,7	42,5
Opolskie	9412	3,0	104,4	68,1	2,5	65,1	99,9	69,5
Podkarpackie	17846	5,7	227,6	66,2	2,0	20,5	99,5	38,2
Podlaskie	20187	6,5	40,4	63,6	1,0	9,2	99,0	13,7
Pomorskie	18310	5,9	184,9	80,8	2,8	36,3	99,1	73,0
Śląskie	12333	3,9	385,1	72,8	12,7	656,0	99,7	30,5
Świętokrzyskie	11711	3,7	1304,0	51,1	2,7	87,8	99,8	42,5
Warmińsko-mazurskie	24173	7,7	64,1	72,1	1,2	8,8	97,5	2,8
Wielkopolskie	29826	9,5	1713,6	63,3	5,2	86,1	99,7	59,8
Zachodniopomorskie	22892	7,3	1643,8	80,3	2,9	43,8	99,6	47,9

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. ^c Bez dwutlenku węgla.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady ^a wytworzone w tys. t				Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^b		
	ogółem	z ogółem w %			w ha	w % powierzchni ogólnej	na 1 mieszkańca w m ²
		poddane odzyskowi	unieszkodliwione	magazynowane czasowo			
POLSKA	123524,1	71,7	25,5	2,8	10148670,2	32,5	2633
Dolnośląskie	35059,2	69,0	27,5	3,5	371007,0	18,6	1272
Kujawsko-pomorskie	2479,8	83,8	6,9	9,3	571168,7	31,8	2722
Lubelskie	5196,8	60,8	34,4	4,8	570005,6	22,7	2625
Lubuskie	1135,4	95,0	4,4	0,6	544366,6	38,9	5320
Łódzkie	7916,3	16,6	81,5	1,9	359546,4	19,7	1419
Małopolskie	6654,3	91,5	6,6	1,9	790342,8	52,1	2361
Mazowieckie	7560,6	53,2	44,3	2,5	1055438,5	29,7	1997

^a Z wyłączeniem komunalnych. ^b Stan w dniu 31 XII.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady ^a wytworzone w tys. t				Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^b		
	ogółem	z ogółem w %			w ha	w % powierzchni ogólnej	na 1 mieszkańca w m ²
		poddane odzyskowi	unieszkodliwione	magazynowane czasowo			
Opolskie	971,4	82,9	5,6	11,5	256263,4	27,2	2527
Podkarpackie	2093,7	94,8	3,1	2,1	797648,3	44,7	3747
Podlaskie	707,6	90,7	3,5	5,8	645634,4	32,0	5376
Pomorskie	2400,7	89,9	7,0	3,1	598215,8	32,7	2620
Śląskie	35181,1	87,5	10,8	1,7	273175,7	22,1	590
Świętokrzyskie	1876,8	97,5	1,0	1,5	755645,0	64,5	5912
Warmińsko-mazurskie	901,0	84,5	4,2	11,3	1129431,6	46,7	7775
Wielkopolskie	5832,0	66,5	32,1	1,4	948334,5	31,8	2744
Zachodniopomorskie	7557,4	51,1	46,6	2,3	482445,9	21,1	2800

a Z wyłączeniem komunalnych. b Stan w dniu 31 XII.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej ^a w ha				Lesistość ^a w %
	parki spacerowo - wypoczynkowe	zieleńce	zieleń uliczna	tereny zieleni osiedlowej	
POLSKA	22520,4	10084,7	12612,1	25079,1	29,2
Dolnośląskie	2539,1	1063,7	1131,7	1725,6	29,6
Kujawsko-pomorskie	1552,7	543,8	645,0	1442,8	23,4
Lubelskie	807,5	524,4	710,8	1391,6	23,1
Lubuskie	868,5	528,4	335,5	593,9	49,0
Łódzkie	1473,9	590,7	496,6	1826,9	21,0
Małopolskie	1262,7	739,1	833,4	1549,3	28,6
Mazowieckie	2017,8	771,0	1728,8	3888,1	22,8
Opolskie	845,9	221,0	295,2	644,7	26,5
Podkarpackie	681,0	276,3	445,6	895,4	37,6
Podlaskie	330,2	145,7	344,9	670,9	30,6
Pomorskie	1103,3	1038,4	883,3	1286,1	36,2
Śląskie	3881,9	1376,5	2014,8	4360,3	31,8
Świętokrzyskie	347,1	116,1	258,4	679,3	28,0
Warmińsko-mazurskie	456,7	378,2	274,9	934,7	30,8
Wielkopolskie	2962,1	1154,9	1429,5	2137,2	25,7
Zachodniopomorskie	1390,0	616,5	783,7	1052,3	35,3

^a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a							
	ogółem w tys.	kobiety na 100 mężczyzn	na 1 km ²	w mia- stach	w wieku			
					przedpro- dukcyj- nym	produk- cyjnym	popro- dukcyj- nym	niepro- dukcyj- nym na 100 osób w wieku produk- cyjnym
				w % ogółu ludności				
POLSKA	38538,4	106,6	123	60,7	18,5	64,2	17,3	55,8
Dolnośląskie	2916,6	107,9	146	69,8	17,2	65,3	17,5	53,2
Kujawsko-pomorskie	2098,4	106,3	117	60,4	19,0	64,4	16,6	55,3
Lubelskie	2171,9	106,3	86	46,5	18,9	63,2	17,9	58,3
Lubuskie	1023,2	105,3	73	63,4	18,9	65,4	15,7	52,9
Łódzkie	2533,7	109,8	139	63,8	17,3	63,3	19,4	57,9
Małopolskie	3346,8	106,1	220	49,1	19,6	63,5	16,9	57,4
Mazowieckie	5285,6	108,9	149	64,2	18,6	63,3	18,1	58,1
Opolskie	1014,0	106,8	108	52,3	16,8	65,4	17,8	52,8
Podkarpackie	2128,7	104,3	119	41,4	19,8	63,9	16,3	56,5
Podlaskie	1201,0	104,9	59	60,3	18,6	63,7	17,7	57,0
Pomorskie	2283,5	105,1	125	65,6	19,9	64,3	15,9	55,6
Śląskie	4626,4	107,1	375	77,7	17,1	64,8	18,1	54,3
Świętokrzyskie	1278,1	104,7	109	45,0	17,9	63,5	18,7	57,6
Warmińsko-mazurskie	1452,6	104,1	60	59,4	19,6	65,3	15,2	53,2
Wielkopolskie	3455,5	105,6	116	55,7	19,6	64,5	15,9	55,1
Zachodniopomorskie	1722,7	105,3	75	68,8	18,2	65,4	16,4	52,9

^a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓL- NIENIE	Przyrost naturalny	Saldo migracji wewnę- trznych i zagra- nicznych na pobyt stały	Małżeń- stwa	Rozwody	Urodzenia żywe	Zgony	
						ogółem	w tym nie- mowląt ^a
na 1000 ludności							
POLSKA	0,3	-0,1	5,4	1,7	10,1	9,7	4,7
Dolnośląskie	-0,6	0,4	5,2	2,0	9,5	10,1	5,6
Kujawsko-pomorskie	0,6	-0,8	5,4	1,9	10,0	9,4	6,0
Lubelskie	-0,7	-2,4	5,6	1,3	9,8	10,6	4,4
Lubuskie	0,8	-0,8	5,1	2,1	10,2	9,4	5,6
Łódzkie	-2,7	-0,7	5,0	1,6	9,4	12,1	4,5
Małopolskie	1,7	1,3	5,5	1,5	10,6	8,9	4,3
Mazowieckie	0,8	2,7	5,2	1,7	10,9	10,1	3,4
Opolskie	-1,0	-2,2	5,1	1,7	8,6	9,6	3,8

^a Na 1000 urodzeń żywych.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przyrost naturalny	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	Małżeństwa	Rozwody	Urodzenia żywe	Zgony	
						ogółem	w tym niemowląt ^a
na 1000 ludności							
Podkarpackie	1,4	-1,0	5,8	1,1	9,9	8,6	5,3
Podlaskie	-0,4	-1,6	5,2	1,6	9,3	9,7	4,8
Pomorskie	2,5	1,0	5,4	1,7	11,0	8,5	4,1
Śląskie	-0,6	-1,2	5,5	1,8	9,7	10,3	6,0
Świętokrzyskie	-1,7	-1,8	5,4	1,0	9,1	10,7	6,0
Warmińsko-mazurskie	1,2	-2,1	5,3	2,0	10,2	8,9	4,7
Wielkopolskie	2,1	0,4	5,6	1,6	11,0	8,9	3,7
Zachodniopomorskie	-0,1	-0,5	5,0	2,1	9,3	9,4	6,1

^a Na 1000 urodzeń żywych.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zgony ^a według wybranych przyczyn					Zamachy samobójcze ^b na 10 tys. ludności
	nowotwory	choroby układu krążenia	choroby układu oddechowego	choroby układu trawiennego	urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	
POLSKA	96066	174003	19333	16235	23626	1,33
Dolnośląskie	7478	14189	1101	1272	1534	0,83
Kujawsko-pomorskie	5852	9185	1286	759	1112	1,57
Lubelskie	4895	11855	1093	857	1474	1,44
Lubuskie	2454	4293	413	415	618	2,09
Łódzkie	7173	14198	1570	1467	1886	1,72
Małopolskie	7730	13918	1155	1137	1620	1,31
Mazowieckie	13193	24740	3484	2452	3477	1,06
Opolskie	2456	4785	350	383	499	1,39
Podkarpackie	4244	9569	1037	623	1127	0,93
Podlaskie	2798	5372	618	506	838	1,83
Pomorskie	5698	7682	1118	908	1331	1,14
Śląskie	12566	21091	1994	2448	2990	1,50
Świętokrzyskie	3118	7436	593	527	894	1,34
Warmińsko-mazurskie	3560	5333	1508	470	932	2,31
Wielkopolskie	8383	12952	1302	1271	2165	0,94
Zachodniopomorskie	4468	7405	711	740	1129	1,42

^a W 2010 r. b Usiłowane i dokonane. Dane Komendy Głównej Policji.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Współczynnik dzietności kobiet	Urodzenia pozamał- żeńskie w % urodzeń żywych	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia			
			mężczyźni		kobiet	
			w momencie urodzenia	w wieku 60 lat	w momencie urodzenia	w wieku 60 lat
POLSKA	1,297	21,2	72,44	18,52	80,90	23,76
Dolnośląskie	1,210	30,3	72,10	18,40	80,51	23,45
Kujawsko-pomorskie	1,297	27,4	72,17	18,31	80,14	23,25
Lubelskie	1,297	14,9	71,74	18,21	81,11	23,80
Lubuskie	1,298	37,5	71,49	18,06	79,91	23,05
Łódzkie	1,279	22,0	70,41	17,70	79,54	22,91
Małopolskie	1,332	11,1	73,93	19,15	81,73	24,23
Mazowieckie	1,366	17,4	72,69	19,05	81,55	24,20
Opolskie	1,102	22,1	73,36	18,54	80,96	23,52
Podkarpackie	1,265	11,4	74,08	19,19	81,96	24,23
Podlaskie	1,227	14,0	73,25	19,05	81,82	24,50
Pomorskie	1,392	26,6	73,42	18,81	80,96	23,68
Śląskie	1,265	20,0	71,89	18,15	79,81	23,11
Świętokrzyskie	1,227	14,3	71,97	18,40	81,25	24,03
Warmińsko-mazurskie	1,305	29,4	71,52	17,98	80,67	23,67
Wielkopolskie	1,376	22,2	72,85	18,40	80,88	23,56
Zachodniopomorskie	1,215	38,1	71,75	18,13	80,38	23,35

a Liczona w oparciu o NSP 2002.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Współczynnik aktywności zawodowej ^a w % według BAEL						
	ogółem	mężczyźni	kobiety	miasta	wieś	w wieku 55 lat i więcej	z wykształ- ceniem wyższym
POLSKA	56,3	64,7	48,7	56,4	56,1	22,7	80,4
Dolnośląskie	53,9	61,1	47,4	53,9	54,0	21,3	78,9
Kujawsko-pomorskie	55,2	64,6	46,8	54,7	55,9	19,1	79,6
Lubelskie	57,1	63,8	50,8	55,6	58,3	24,8	82,1
Lubuskie	55,7	63,0	48,6	57,1	52,9	23,0	81,8
Łódzkie	57,6	66,3	49,8	57,0	58,7	22,2	79,1
Małopolskie	55,6	63,5	48,7	55,5	55,8	23,5	78,3
Mazowieckie	60,7	69,5	53,0	62,2	58,0	27,2	81,3
Opolskie	54,2	65,4	44,8	54,8	53,4	20,4	77,7
Podkarpackie	57,2	64,1	50,5	55,8	58,2	27,9	80,9
Podlaskie	56,1	63,6	49,2	57,6	53,3	21,0	81,1
Pomorskie	55,8	65,1	47,6	56,2	55,1	22,2	80,5
Śląskie	54,5	62,0	47,6	54,7	53,8	18,8	82,7
Świętokrzyskie	57,5	65,5	49,7	54,9	59,5	24,4	83,7
Warmińsko-mazurskie	52,8	61,8	44,6	55,6	48,1	20,2	80,3
Wielkopolskie	57,1	67,5	47,6	56,8	57,5	22,8	77,6
Zachodniopomorskie	51,6	60,8	43,5	52,9	48,9	20,8	77,0

a W IV kwartale.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bierni zawodowo ^a według BAEL						
	ogółem	w tym osoby nieposzukujące pracy według wybranych przyczyn					
		razem	zniechęce- nie bezsku- tecznością poszuki- wań pracy	nauka, uzupeł- nianie kwalifi- kacji	obowiązki rodzinne i związane z prowa- dzeniem domu	choroba, niepełno- spraw- ność	emerytura
	w tys.						
POLSKA	13934	13824	445	3008	1613	1989	6385
Dolnośląskie	1104	1096	39	227	62	159	526
Kujawsko-pomorskie	713	707	44	146	30	105	315
Lubelskie	843	836	22	203	27	158	365
Lubuskie	371	368	22	68	17	71	159
łódzkie	1031	1022	19	206	25	124	555
Małopolskie	1213	1206	19	323	53	171	533
Mazowieckie	1781	1768	59	398	72	876	224
Opolskie	351	348	10	65	19	34	176
Podkarpackie	742	733	31	189	41	120	300
Podlaskie	424	422	16	102	17	44	218
Pomorskie	741	735	20	155	66	109	306
Śląskie	1838	1826	39	327	155	253	861
Świętokrzyskie	514	509	14	126	16	60	241
Warmińsko-mazurskie	543	540	28	117	40	88	210
Wielkopolskie	1119	1109	31	247	73	175	472
Zachodniopomorskie	607	601	31	109	41	93	272

^a W IV kwartale.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wskaźnik zatrudnienia ^a w % według BAEL		Stopa bezrobocia ^a w % według BAEL	
	ogółem	osób w wieku 55 lat i więcej	ogółem	osób w wieku 55 lat i więcej
POLSKA	50,8	21,3	9,7	6,2
Dolnośląskie	48,2	19,4	10,6	9,2
Kujawsko-pomorskie	49,0	17,7	11,2	7,2
Lubelskie	51,6	23,2	9,5	6,3
Lubuskie	50,3	21,2	9,7	7,8
łódzkie	52,1	20,6	9,5	7,9
Małopolskie	50,1	22,0	9,9	6,3
Mazowieckie	56,1	25,9	7,6	4,5
Opolskie	49,1	19,3	9,4	5,5
Podkarpackie	49,6	26,8	13,3	3,9
Podlaskie	50,4	19,7	10,2	6,0
Pomorskie	50,7	21,3	9,2	4,1
Śląskie	49,3	17,4	9,5	7,5

^a W IV kwartale.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wskaźnik zatrudnienia ^a w % według BAEL		Stopa bezrobocia ^a w % według BAEL	
	ogółem	osób w wieku 55 lat i więcej	ogółem	osób w wieku 55 lat i więcej
Świętokrzyskie	49,8	22,6	13,3	7,3
Warmińsko-mazurskie	47,4	19,1	10,4	6,8
Wielkopolskie	52,6	21,9	7,9	3,8
Zachodniopomorskie	45,5	18,5	11,8	10,6

^a W IV kwartale.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący w tys. ^{ab}	Miejsca pracy w tys.			Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %
		wolne ^a	nowo utworzone	zlikwidowane	
POLSKA	8640,5	45,5	580,3	429,3	12,5
Dolnośląskie	703,1	3,6	38,3	27,0	12,4
Kujawsko-pomorskie	441,9	1,6	16,0	13,5	17,0
Lubelskie	368,7	1,4	21,5	17,2	13,2
Lubuskie	219,0	2,2	14,3	11,5	15,4
Łódzkie	562,2	2,1	40,9	30,6	12,9
Małopolskie	706,1	2,7	44,1	28,7	10,5
Mazowieckie	1449,0	12,0	150,2	90,6	9,8
Opolskie	202,6	1,2	13,9	9,9	13,3
Podkarpackie	420,8	2,1	23,1	20,4	15,5
Podlaskie	210,6	0,8	11,5	10,0	14,1
Pomorskie	494,7	2,4	29,1	23,0	12,5
Śląskie	1183,6	5,1	66,3	61,7	10,2
Świętokrzyskie	231,2	1,0	15,8	11,3	15,2
Warmińsko-mazurskie	272,4	1,2	19,0	15,1	20,2
Wielkopolskie	848,0	3,9	59,0	43,1	9,1
Zachodniopomorskie	326,6	2,1	17,5	15,7	17,6

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Według faktycznego miejsca pracy; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i do 2010 r. gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych; dane nie obejmują pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego oraz fundacji stowarzyszeń i innych organizacji.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni zarejestrowani ^a						
	ogółem	z liczby ogółem w %					
		kobiety	w wieku poniżej 25 lat	w wieku 55 lat i więcej	z wyższym wykształceniem	długotrwale bezrobotni	bez prawa do zasiłku
POLSKA	1982676	53,5	21,0	11,4	11,4	50,3	83,5
Dolnośląskie	143575	53,2	16,7	15,2	10,2	48,3	80,8
Kujawsko-pomorskie	139622	56,0	21,8	9,7	7,6	53,9	81,7
Lubelskie	122441	50,8	23,6	9,0	15,3	56,0	97,0
Lubuskie	59134	55,3	19,6	12,3	9,2	47,2	80,2
Łódzkie	138652	51,3	18,5	13,7	10,5	49,6	83,4
Małopolskie	145094	54,3	26,2	8,7	13,5	47,3	84,2
Mazowieckie	246739	49,5	19,1	13,1	12,9	52,2	83,9
Opolskie	48029	54,5	19,9	13,6	10,5	48,9	84,2
Podkarpackie	146208	52,9	23,8	7,8	12,8	56,9	85,9
Podlaskie	65920	48,1	22,4	11,9	13,1	55,4	87,6
Pomorskie	106667	56,8	22,1	11,4	9,6	44,1	80,3
Śląskie	186187	56,1	18,5	12,1	11,9	45,3	85,3
Świętokrzyskie	83217	51,6	21,9	10,1	14,3	53,4	82,8
Warmińsko-mazurskie	107333	54,4	21,4	10,4	8,5	52,3	80,3
Wielkopolskie	134954	58,1	24,2	9,6	11,0	43,2	82,3
Zachodniopomorskie	108904	53,8	17,7	14,1	9,0	51,4	81,6

^a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a		Liczba emerytów i rencistów w tys.	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł		Przeciętne liczba osób w gospodarstwie domowym	Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny w zł na 1 osobę w gospodarstwie domowym
	ogółem w zł	Polska = 100		z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	rolników indywidualnych		
POLSKA	3625,21	100,0	8740,8	1669,22	986,24	2,87	1226,95
Dolnośląskie	3587,25	99,0	668,8	1691,11	1091,32	2,75	1282,93
Kujawsko-pomorskie	3062,32	84,5	464,9	1534,96	981,70	2,91	1108,94
Lubelskie	3257,14	89,8	533,4	1474,64	979,17	2,94	1025,80
Lubuskie	3073,95	84,8	223,4	1515,86	1119,06	2,82	1189,89
Łódzkie	3245,97	89,5	639,5	1554,27	973,40	2,65	1203,19
Małopolskie	3332,98	91,9	744,5	1622,90	955,17	2,95	1156,79
Mazowieckie	4504,66	124,3	1158,0	1719,97	946,81	2,75	1622,96
Opolskie	3249,58	89,6	211,5	1640,76	1052,01	2,94	1181,90
Podkarpackie	3023,21	83,4	466,5	1423,74	958,23	3,27	937,85
Podlaskie	3178,15	87,7	270,0	1511,13	951,01	2,92	1224,92
Pomorskie	3567,49	98,4	453,3	1660,58	986,42	2,90	1286,94

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a		Liczba emerytów i rencistów w tys.	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł		Przeciętne liczba osób w gospodarstwie domowym	Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny w zł na 1 osobę w gospodarstwie domowym
	ogółem w zł	Polska = 100		z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	rolników indywidualnych		
Śląskie	3794,62	104,7	1172,2	2077,25	1239,40	2,71	1215,44
Świętokrzyskie	3137,91	86,6	307,4	1494,87	960,41	3,06	1062,78
Warmińsko-mazurskie	3019,37	83,3	297,5	1501,12	986,78	2,81	1096,87
Wielkopolskie	3284,41	90,6	760,0	1591,83	975,62	3,15	1135,02
Zachodniopomorskie	3289,56	90,7	367,9	1615,86	1064,30	2,75	1231,10

^a Według faktycznego miejsca pracy; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i do 2010 r. gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych; dane nie obejmują osób pracujących za granicą, pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego oraz fundacji stowarzyszeń i innych organizacji.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochód do dyspozycji w zł na 1 osobę	Przeciętne miesięczne wydatki w zł na 1 osobę w gospodarstwie domowym		% osób w gospodarstwach domowych znajdujących się poniżej minimum egzystencji	Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer z dostępem do Internetu w % ogółu gospodarstw	Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2010=100)
		ogółem	w tym na żywność i napoje bezalkoholowe			
POLSKA	1183,66	1015,12	254,13	6,7	62,3	104,3
Dolnośląskie	1235,35	1057,49	258,35	4,7	60,9	104,6
Kujawsko-pomorskie	1073,11	922,75	245,07	7,4	59,5	104,6
Lubelskie	979,43	856,17	233,07	10,9	55,4	104,0
Lubuskie	1148,74	975,64	256,84	3,2	59,9	104,1
Łódzkie	1148,54	1042,70	252,94	5,5	54,9	104,4
Małopolskie	1124,62	982,59	254,32	4,8	64,2	104,3
Mazowieckie	1569,11	1308,35	282,34	4,6	67,5	103,7
Opolskie	1123,99	1048,57	256,79	4,7	63,4	104,4
Podkarpackie	901,38	843,00	234,79	6,9	62,2	104,9
Podlaskie	1188,46	903,42	255,65	11,0	57,5	104,5
Pomorskie	1241,89	1061,25	255,20	9,1	69,4	104,1
Śląskie	1166,44	1039,73	259,01	4,8	65,2	103,7
Świętokrzyskie	1031,24	848,58	250,25	10,0	52,5	104,7
Warmińsko-mazurskie	1063,00	870,30	235,06	11,2	58,1	104,6
Wielkopolskie	1102,85	913,66	237,18	9,2	64,3	104,7
Zachodniopomorskie	1192,35	972,04	255,36	7,5	61,0	104,3

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zasoby mieszkaniowe ^a			Mieszkania oddane do użytkowania	
	mieszkania na 1000 ludności	przeciętna		na 1000 ludności	powierzchnia użytkowa na 1000 ludności w m ²
		powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	liczba osób na 1 mieszkanie		
POLSKA	350,4	70,2	2,85	3,4	364,1
Dolnośląskie	368,6	66,9	2,71	3,6	362,4
Kujawsko-pomorskie	336,2	66,9	2,97	3,1	303,8
Lubelskie	337,5	74,5	2,96	2,9	314,7
Lubuskie	343,3	69,9	2,91	3,2	318,0
Łódzkie	384,9	65,6	2,60	2,4	282,8
Małopolskie	323,5	74,4	3,09	3,8	424,0
Mazowieckie	392,3	68,2	2,55	4,8	505,1
Opolskie	338,7	78,2	2,95	1,7	222,3
Podkarpackie	291,9	77,8	3,43	2,7	315,4
Podlaskie	350,2	73,4	2,86	3,7	381,1
Pomorskie	343,9	68,4	2,91	5,2	497,6
Śląskie	366,8	66,6	2,73	2,1	257,4
Świętokrzyskie	332,7	71,6	3,01	2,3	250,6
Warmińsko-mazurskie	333,3	65,6	3,00	3,1	320,2
Wielkopolskie	323,3	77,4	3,09	4,0	429,3
Zachodniopomorskie	356,6	66,4	2,80	3,5	335,3

^a Dane z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Stan w dniu 31 III 2011 r.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3 - 6 lat	Współczynnik skolaryzacji netto w % w grupie wieku		Liczba uczniów przypadająca na 1 komputer w szkołach przeznaczonych do użytku uczniów			
		7-12 lat	13-15 lat	podstawowych	gimnazjach	liceach ogólnokształcących	zasadniczych zawodowych, technikach i liceach profilowanych
POLSKA	708	95,28	93,33	10	10	9	8
Dolnośląskie	713	93,85	91,35	10	10	9	7
Kujawsko-pomorskie	641	94,58	92,18	10	11	9	8
Lubelskie	677	95,04	94,43	8	9	9	8
Lubuskie	714	94,19	91,38	10	12	7	7
Łódzkie	722	96,15	94,45	9	11	9	8
Małopolskie	709	95,70	94,54	9	10	10	9
Mazowieckie	752	98,45	96,06	10	10	10	8
Opolskie	790	92,92	90,37	8	10	8	8
Podkarpackie	656	93,40	93,40	7	9	10	8
Podlaskie	686	92,28	91,81	9	11	10	10

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3 - 6 lat	Współczynnik skolaryzacji netto w % w grupie wieku		Liczba uczniów przypadająca na 1 komputer w szkołach przeznaczonych do użytku uczniów			
		7-12 lat	13-15 lat	podstawowych	gimnazjach	liceach ogólnokształcących	zasadniczych zawodowych, technikach i liceach profilowanych
Pomorskie	658	94,73	92,50	12	11	9	8
Śląskie	751	95,45	92,72	12	11	11	9
Świętokrzyskie	666	94,84	94,29	8	11	9	8
Warmińsko-mazurskie	637	92,97	90,32	10	11	9	6
Wielkopolskie	745	97,13	95,04	10	10	10	9
Zachodniopomorskie	677	92,39	89,40	10	10	7	7

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły wyższe ^a		Studenci ^a		
	ogółem	w tym niepubliczne	ogółem	w tym na studiach stacjonarnych	na 10 tys. ludności
POLSKA	453	327	1736612	946558	451
Dolnośląskie	38	26	160207	89331	549
Kujawsko-pomorskie	21	16	81912	44281	390
Lubelskie	18	11	96187	61509	443
Lubuskie	8	5	23853	14462	233
Łódzkie	30	23	108221	57108	427
Małopolskie	33	19	208113	128745	622
Mazowieckie	106	90	307068	142798	581
Opolskie	6	2	38024	21865	375
Podkarpackie	16	9	70933	41270	333
Podlaskie	18	13	50873	28014	424
Pomorskie	28	20	104848	59425	459
Śląskie	45	34	170188	87639	368
Świętokrzyskie	15	12	42297	18258	331
Warmińsko-mazurskie	9	7	46654	26278	321
Wielkopolskie	40	27	159699	85676	462
Zachodniopomorskie	22	13	67535	39899	392

^a Stan w dniu 30 XI; dane łącznie z cudzoziemcami; bez resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; według faktycznej lokalizacji uczelni/filii.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Absolwenci ^{ab}		Słuchacze studiów ^{ac}	
	ogółem	w tym studiów stacjonarnych	doktoranckich	podyplomowych
POLSKA	492646	236557	39387	188023
Dolnośląskie	42767	22123	4201	14198
Kujawsko-pomorskie	23147	11554	1144	6975
Lubelskie	30087	17299	2799	9405
Lubuskie	6896	3653	114	1553
Łódzkie	30456	12758	2960	9845
Małopolskie	54978	32045	5821	16565
Mazowieckie	83178	34185	10243	61445
Opolskie	11492	5608	388	3574
Podkarpackie	21790	10699	394	5420
Podlaskie	15261	6811	543	3387
Pomorskie	27434	13786	2189	9650
Śląskie	51479	22557	3433	14071
Świętokrzyskie	14144	4937	162	4639
Warmińsko-mazurskie	14551	6852	567	5235
Wielkopolskie	46232	22206	3211	14517
Zachodniopomorskie	18754	9484	1218	7544

a Dane łącznie z cudzoziemcami; bez resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; wg faktycznej lokalizacji uczelni/filii.
b Rok akademicki 2010/2011. c Rok akademicki 2011/2012.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba ludności na				Dzieci w żłobkach i oddziałach żłobkowych na 1000 dzieci w wieku do 3 lat ^b
	1 lekarza	1 łóżko ^a w szpitalach ogólnych	1 aptekę i punkt apteczny	1 miejsce w stacjonarnej placówce pomocy społecznej	
POLSKA	479,6	213,4	2988	366	29,7
Dolnośląskie	495,6	206,7	2810	376	52,9
Kujawsko-pomorskie	509,7	232,5	3160	407	22,7
Lubelskie	422,4	192,3	2540	394	22,2
Lubuskie	567,5	242,5	2949	374	38,1
Łódzkie	407,8	189,0	2607	335	41,9
Małopolskie	461,1	233,0	2801	362	24,1
Mazowieckie	435,1	217,0	3225	364	32,8
Opolskie	570,0	231,4	3000	270	47,5
Podkarpackie	531,9	222,8	2986	383	30,2
Podlaskie	415,9	210,7	2922	391	30,3
Pomorskie	547,7	267,3	3338	354	20,5
Śląskie	432,7	180,9	3197	391	24,2
Świętokrzyskie	468,2	198,2	2624	318	17,7
Warmińsko-mazurskie	548,8	231,2	3442	320	21,5
Wielkopolskie	707,8	221,3	2989	409	22,2
Zachodniopomorskie	430,3	222,4	3250	327	38,6

a łącznie z neonatologią (miejscami/łóżkami dla dzieci i inkubatorami). b Stan w dniu 31 XII.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Księgozbiór bibliotek publicznych ^{ob} na 1000 ludności w woluminach	Liczba ludności na		Abonenci telewizji kablowej na 1000 ludności	Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania ^c w tys.	Przebiegstwa stwierdzone ^d na 10 tys. ludności	Wskaźnik wykrywalności sprawców przebiegstw stwierdzonych ^d w %
		1 placówkę biblioteczną	1 kino				
POLSKA	3436	3990	86023	128	606,2	301,0	68,7
Dolnośląskie	3351	3968	76752	113	49,6	388,7	68,1
Kujawsko-pomorskie	3598	3637	123434	137	24,3	281,8	70,2
Lubelskie	2890	2839	80439	104	18,2	236,7	73,9
Lubuskie	3709	2932	73083	123	18,9	401,4	77,7
Łódzkie	3504	4120	105570	147	20,2	291,3	65,8
Małopolskie	3234	4178	72756	84	73,3	294,7	68,1
Mazowieckie	3273	4728	89587	151	42,8	270,3	61,1
Opolskie	3968	3063	84496	82	8,2	308,7	73,5
Podkarpackie	4087	2896	70956	68	21,6	182,3	73,8
Podlaskie	3883	4057	85784	127	11,0	212,9	70,3
Pomorskie	2422	5556	108738	180	78,1	326,8	65,4
Śląskie	3615	5456	87290	138	42,1	371,6	64,4
Świętokrzyskie	3479	4246	127812	99	12,1	268,1	79,9
Warmińsko-mazurskie	3431	3450	85447	131	37,8	269,7	72,1
Wielkopolskie	3458	3922	78534	134	41,3	293,8	75,2
Zachodniopomorskie	4066	3627	78306	166	106,7	362,5	71,1

a łącznie z filiami. b Stan w dniu 31 XII. c Stan w dniu 31 VII. d W zakończonych postępowaniach przygotowawczych. Dane Komendy Głównej Policji.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Drogi publiczne o twardej nawierzchni ^a w km					
	ogółem	krajowe	wojewódzkie	powiatowe	gminne	na 100 km ²
POLSKA	280400,5	18799,2	28412,6	116364,1	116824,6	89,7
Dolnośląskie	18824,7	1400,8	2360,2	8321,0	6742,7	94,4
Kujawsko-pomorskie	16104,2	1119,4	1756,4	6714,8	6513,6	89,6
Lubelskie	21325,1	1058,2	2209,4	10162,6	7894,9	84,9
Lubuskie	8285,2	907,5	1584,0	3490,5	2303,5	59,2
Łódzkie	19775,7	1348,8	1178,6	8302,0	8946,3	108,5
Małopolskie	23961,5	1019,6	1425,9	6490,8	15025,2	158,2
Mazowieckie	34588,4	2371,0	2984,7	13681,8	15550,9	97,2
Opolskie	8475,0	778,4	983,5	3719,2	2993,9	90,0
Podkarpackie	15148,6	771,6	1667,6	6391,0	6318,4	84,5
Podlaskie	12319,2	972,4	1240,9	6658,0	3447,9	61,0
Pomorskie	12391,3	919,3	1803,1	5288,1	4380,8	67,7
Śląskie	22147,3	1167,5	1422,2	6084,3	13473,3	180,1
Świętokrzyskie	13434,9	754,6	1075,4	5733,3	5871,6	114,9
Warmińsko-mazurskie	12875,8	1330,4	1911,7	6935,1	2698,6	53,2
Wielkopolskie	27193,0	1743,1	2695,4	11301,3	11453,2	91,2
Zachodniopomorskie	13550,6	1136,6	2113,6	7090,3	3210,1	59,2

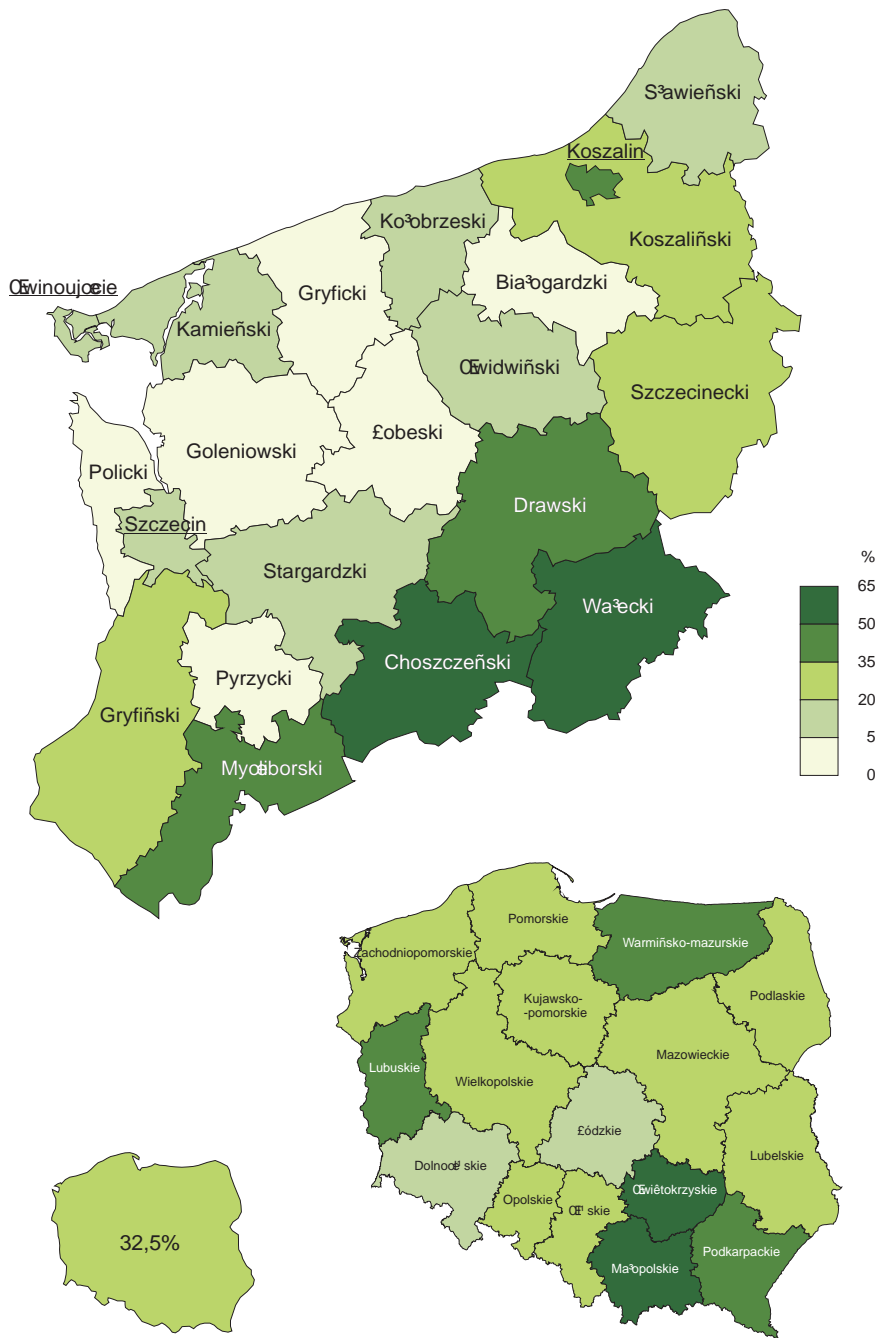
^a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 15. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (dok.)

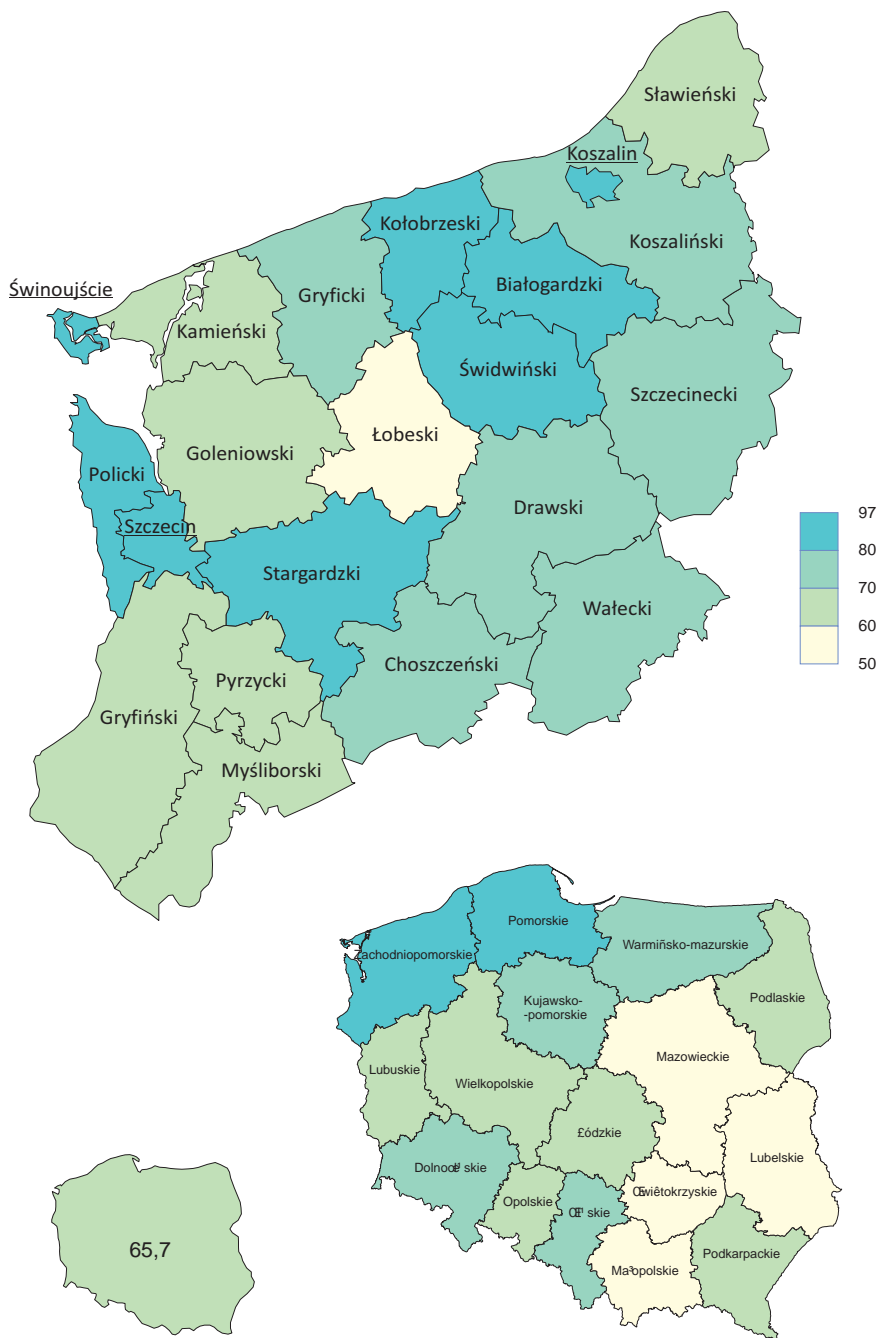
WYSZCZEGÓLNIENIE	Samochody osobowe zarejestrowane ^a na 1000 ludności	Wypadki drogowe	Ofiary wypadków drogowych		Produkt krajowy brutto w 2010 r. (ceny bieżące) na 1 mieszkańca ^b w zł
			ogółem	w tym śmiertelne	
		na 10 tys. ludności			
POLSKA	470	10,4	13,9	1,1	37096
Dolnośląskie	476	10,1	14,4	0,9	41750
Kujawsko-pomorskie	461	6,4	8,1	1,1	31107
Lubelskie	439	8,3	11,5	1,2	25079
Lubuskie	487	8,0	11,8	1,2	31348
Łódzkie	474	16,8	21,9	1,3	34180
Małopolskie	450	13,1	17,2	0,9	31501
Mazowieckie	518	9,7	13,0	1,3	60359
Opolskie	512	8,2	10,8	1,0	29498
Podkarpackie	417	9,9	13,4	1,1	24973
Podlaskie	409	6,8	9,6	1,3	26985
Pomorskie	467	12,8	17,3	1,0	35597
Śląskie	464	10,9	13,9	0,7	39677
Świętokrzyskie	441	11,8	15,9	1,4	28134
Warmińsko-mazurskie	418	11,3	15,7	1,2	27228
Wielkopolskie	531	8,7	11,8	1,2	38629
Zachodniopomorskie	438	9,0	11,9	1,0	32268

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

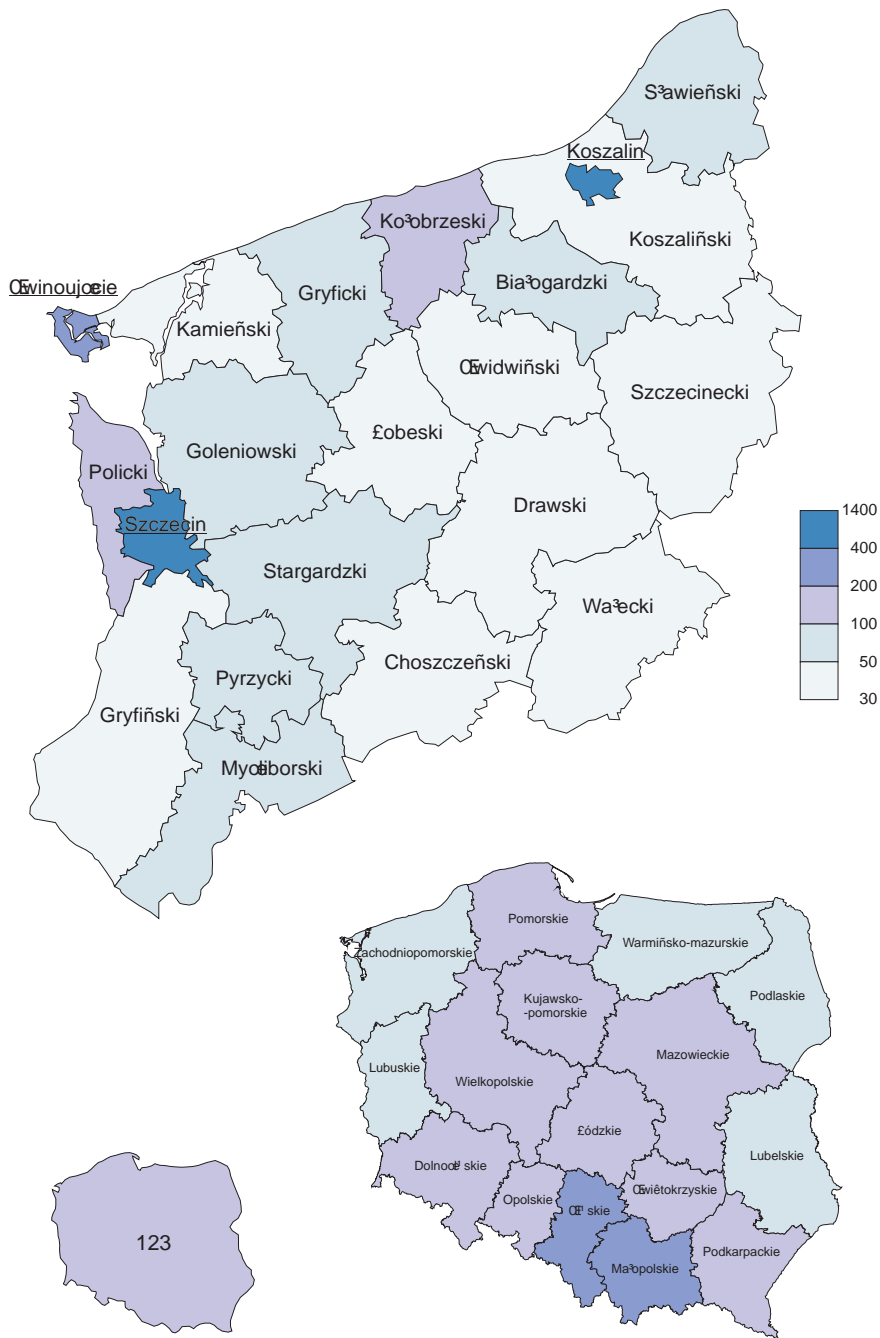
UDZIAŁ POWIERZCHNI O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONEJ W 2011 R.
Stan w dniu 31 XII

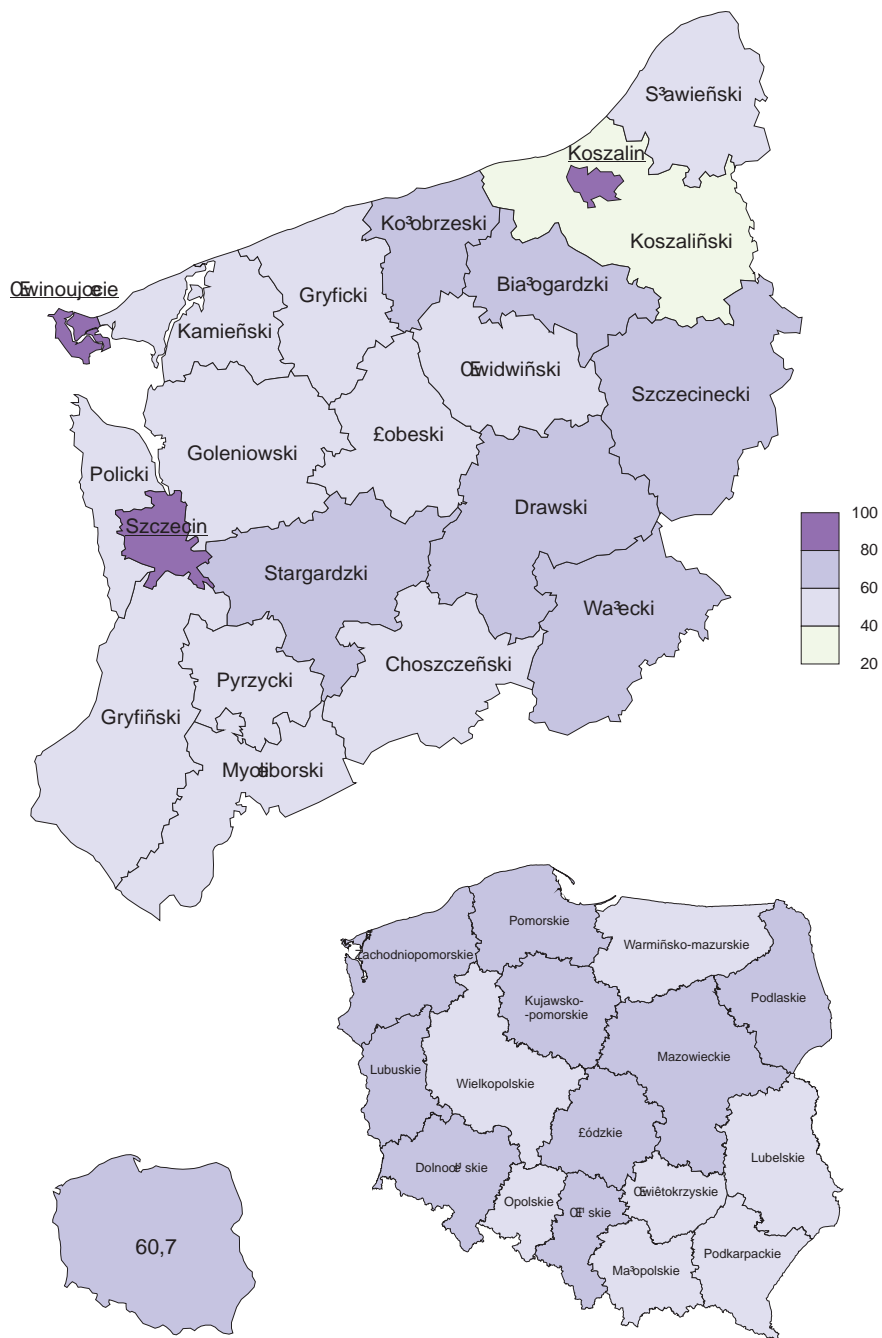
LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W % LUDNOŚCI OGÓŁEM W 2011 R.

LUDNOŚĆ NA 1 km² W 2011 R.
Stan w dniu 31 XII

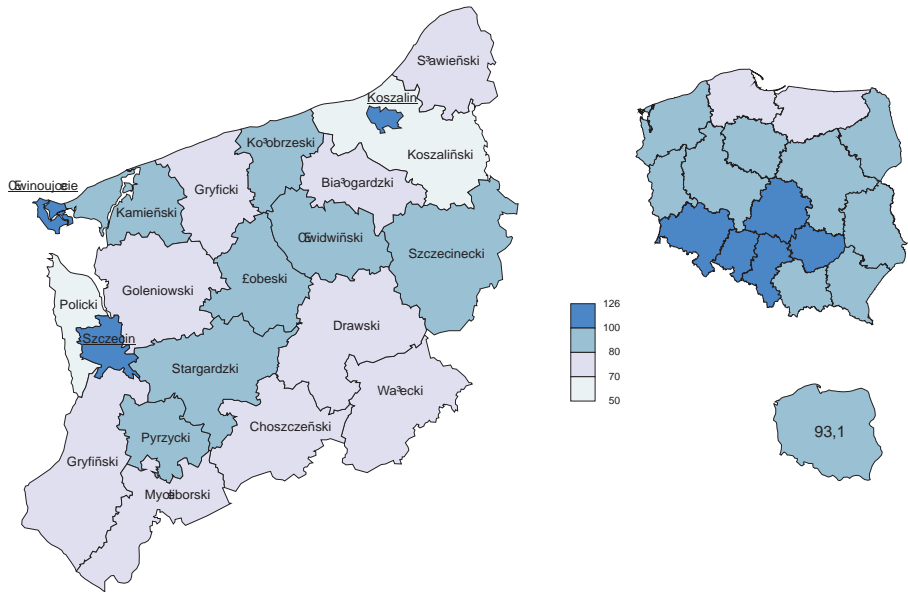

Stan w dniu 31 XII

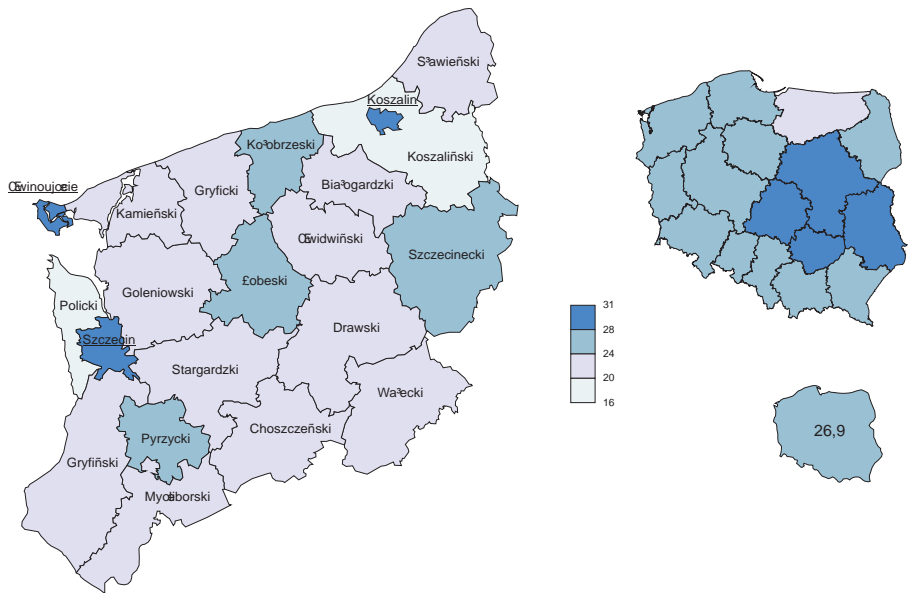

LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W 2011 R.
Stan w dniu 31 XII

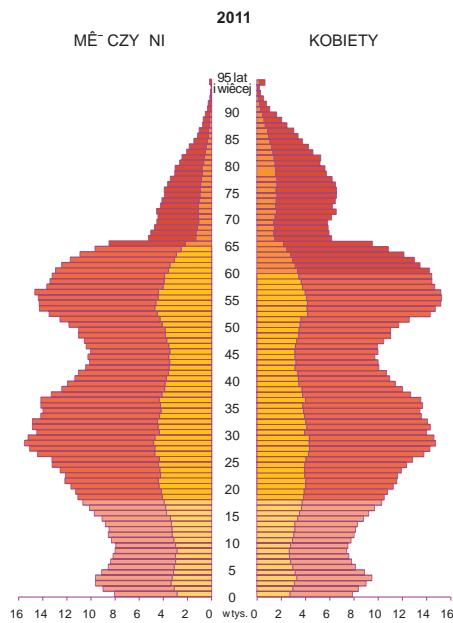
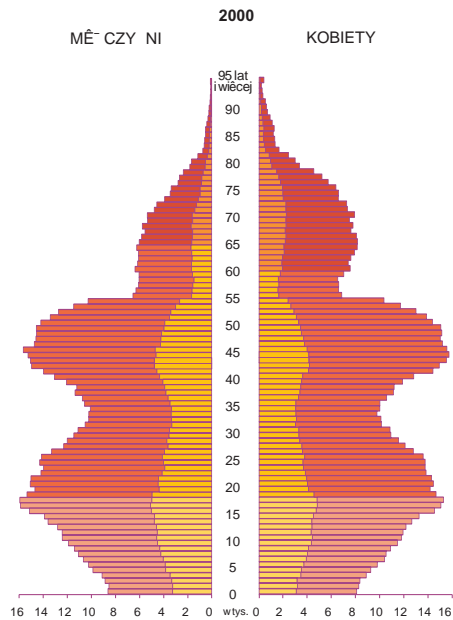
LUDNOŚĆ W WIEKU POPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB
W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM

LUDNOŚĆ W WIEKU POPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB
W WIEKU PRODUKCYJNYM

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU
Stan w dniu 31 XII

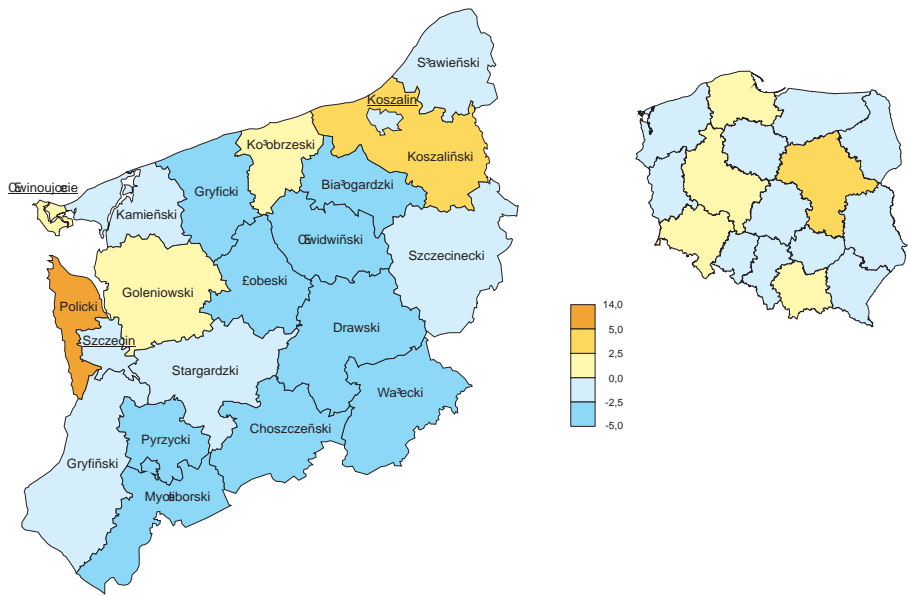
WIECIE
Wiek: przedprodukcyjny   produkcyjny   poprodukcyjny

MIASTO
Wiek: przedprodukcyjny   produkcyjny   poprodukcyjny

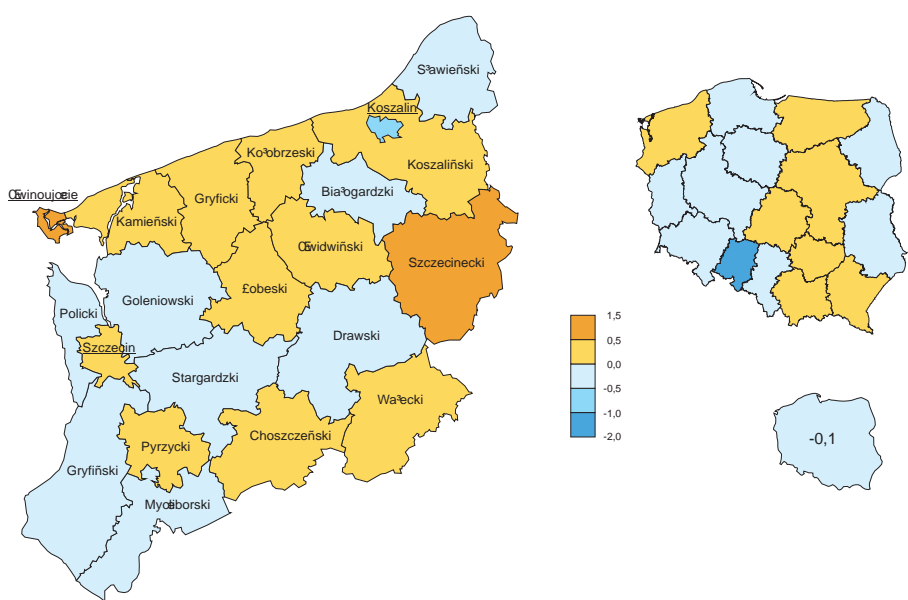

SALDO MIGRACJI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI W 2011 R.

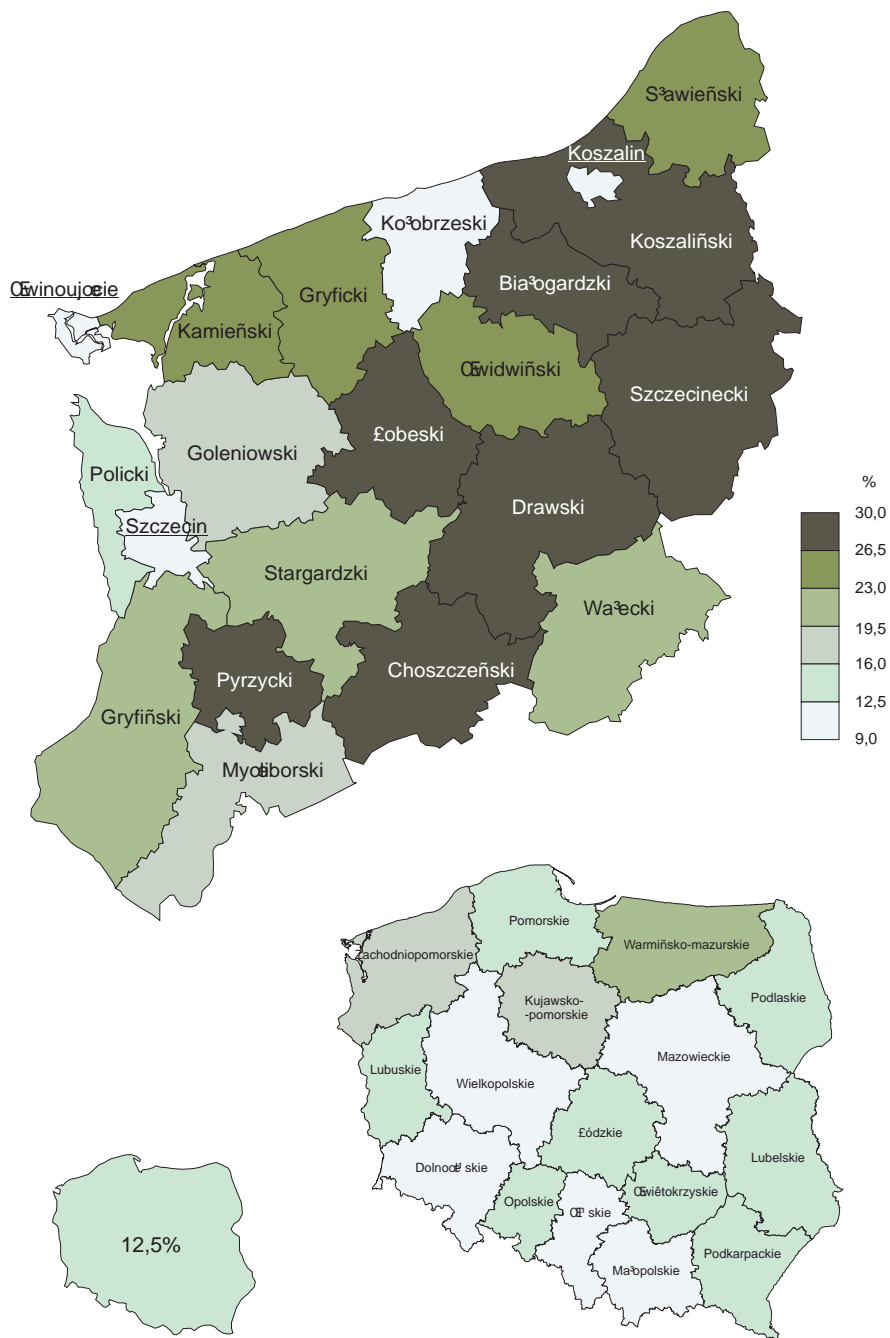
MIGRACJE WEWNĘTRZNE

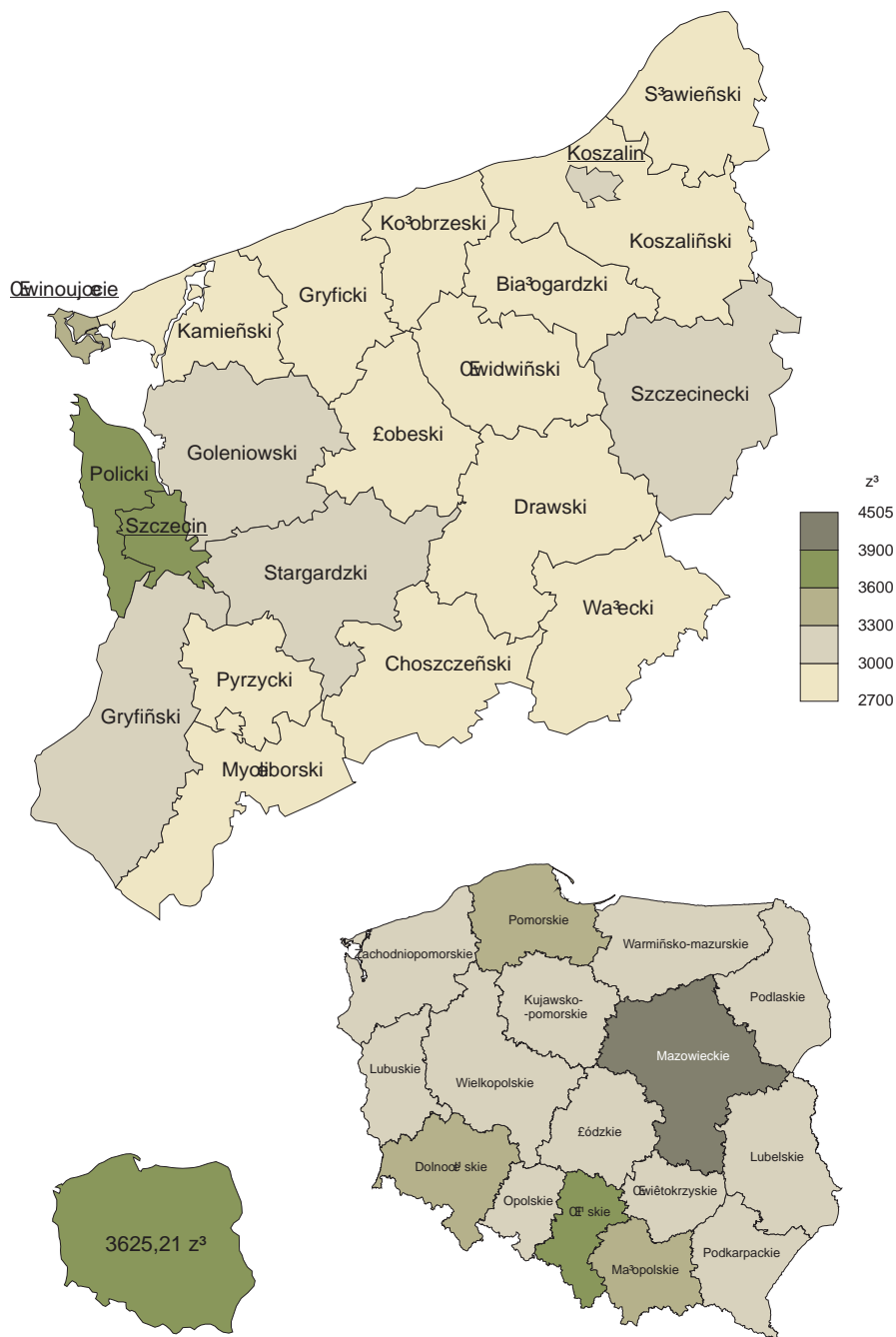
MIGRACJE ZAGRANICZNE

Stan w dniu 31 XII

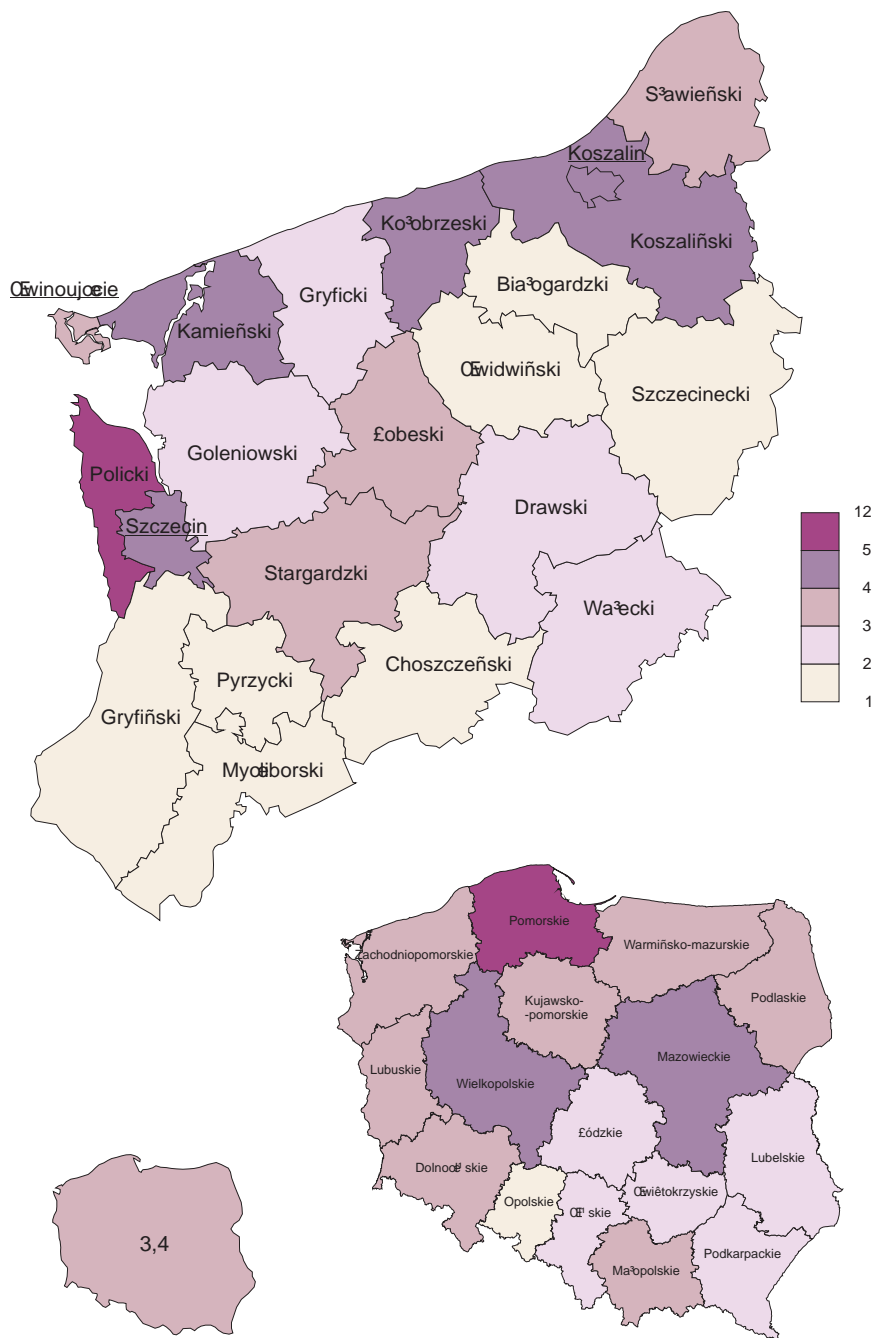

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a W 2011 R.

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

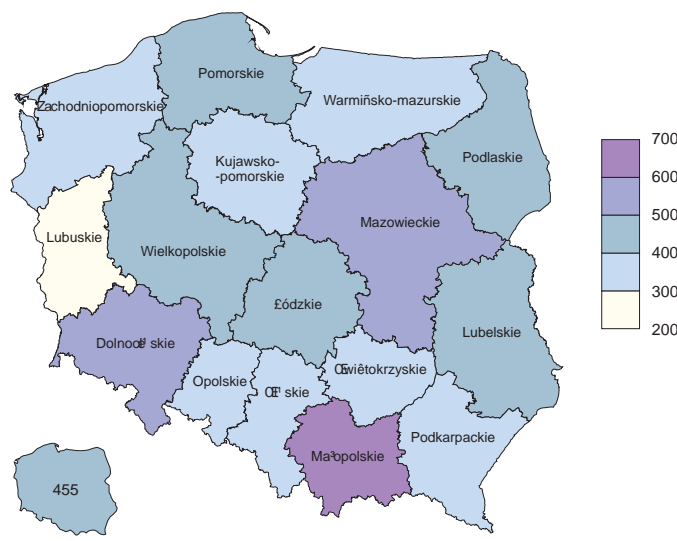
MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 LUDNOŚCI W 2011 R.

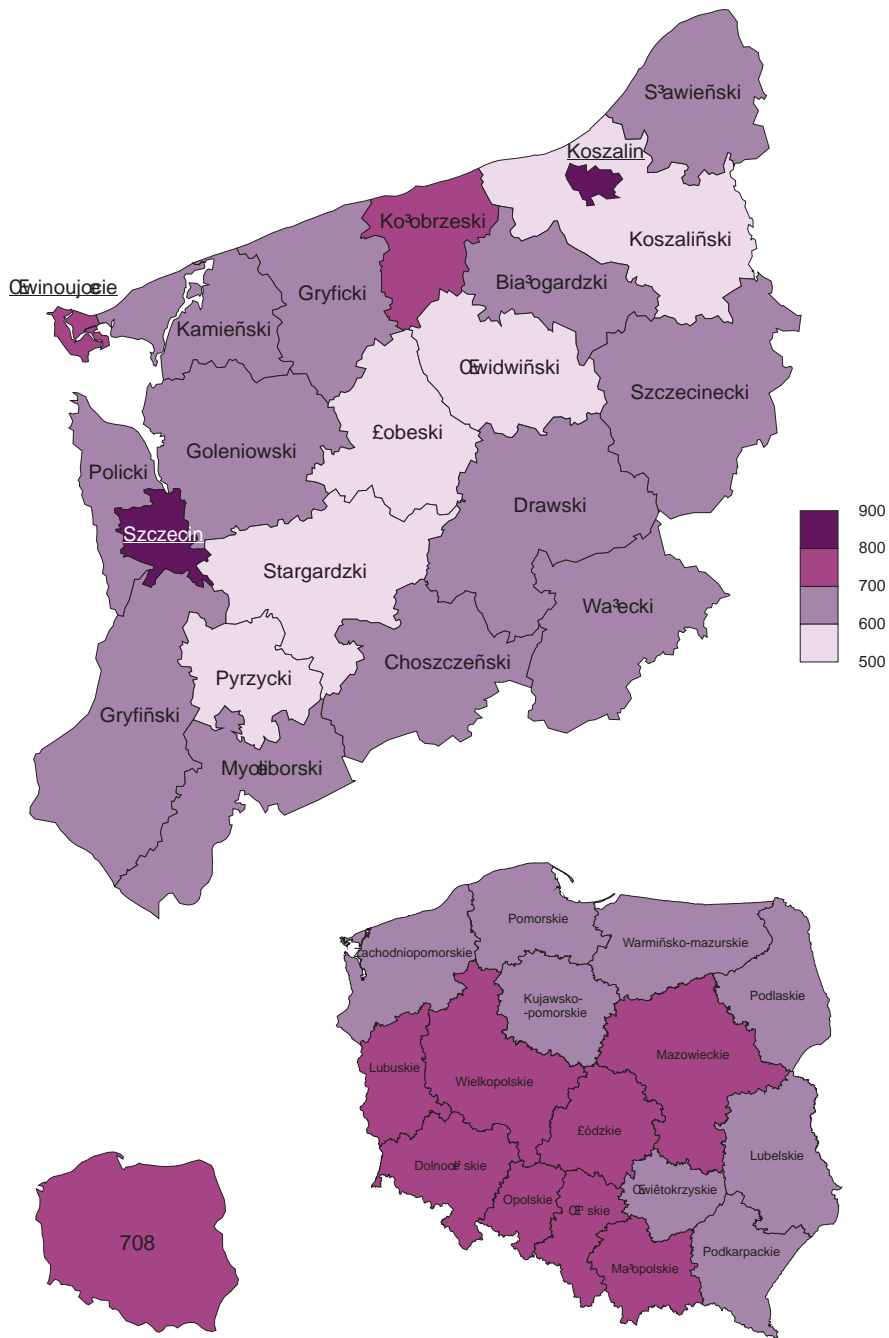
URODZENIA POZAMAŁŻEŃSKIE W % URODZEŃ ŻYWYCH W 2011 R.

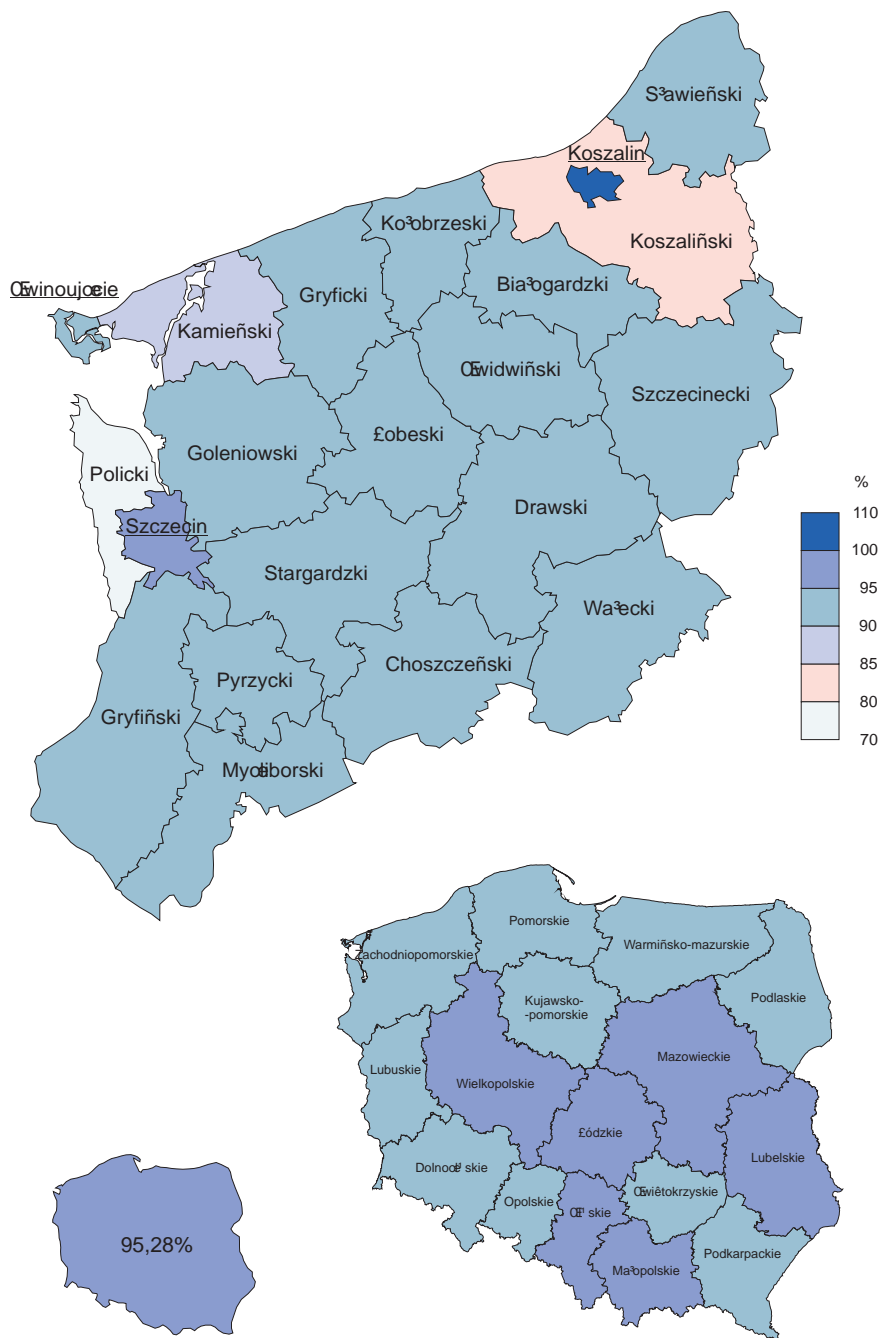
STUDENCI W ROKU AKADEMICKIM 2011/2012 NA 10 TYS. LUDNOŚCI
Stan w dniu 30 XI

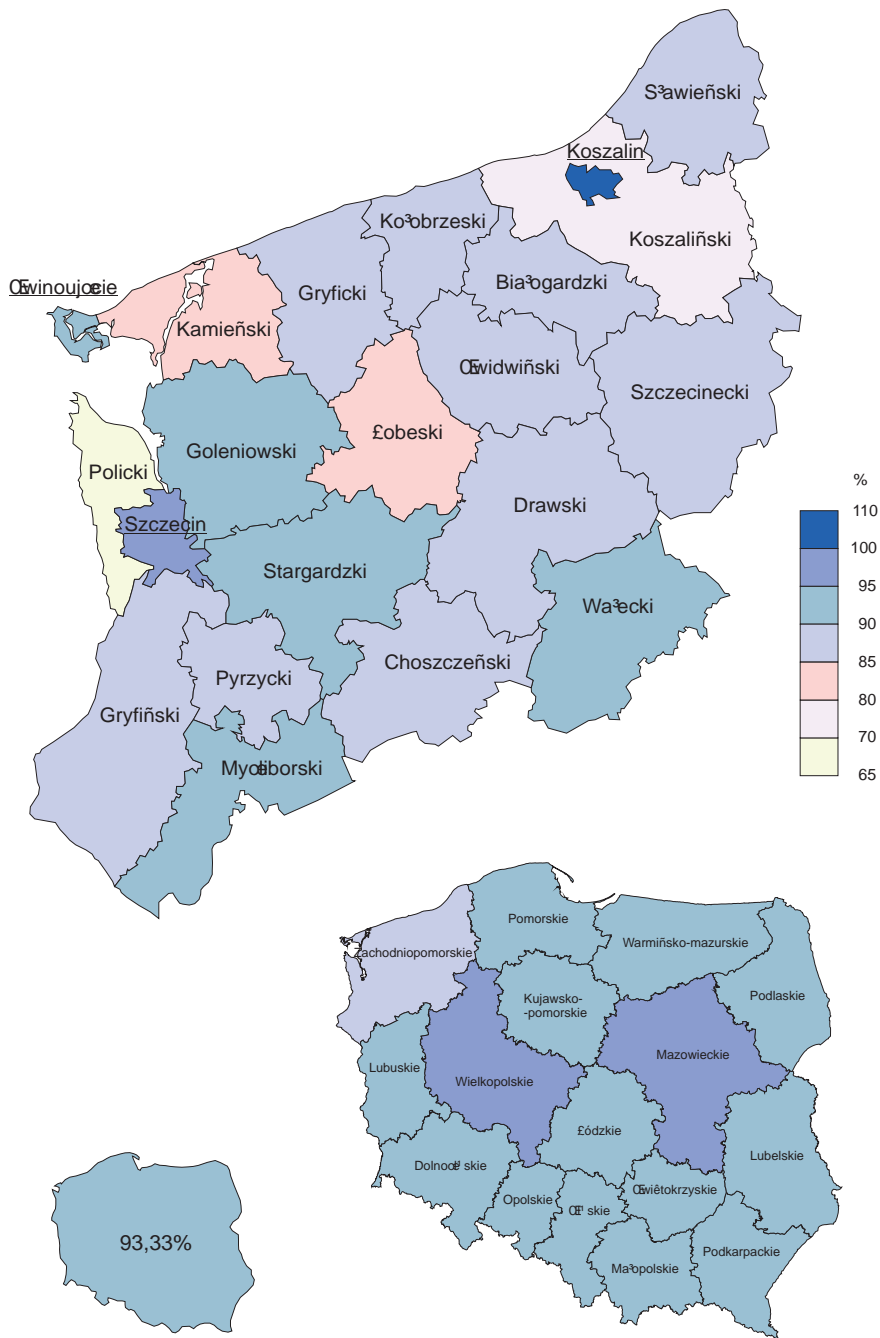
DZIECI W PLACÓWKACH WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO NA 1000 DZIECI W WIEKU 3-6 LAT W 2011 R.

WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI NETTO W GRUPIE WIEKU 7-12 LAT W ROKU SZKOLNYM 2011/2012

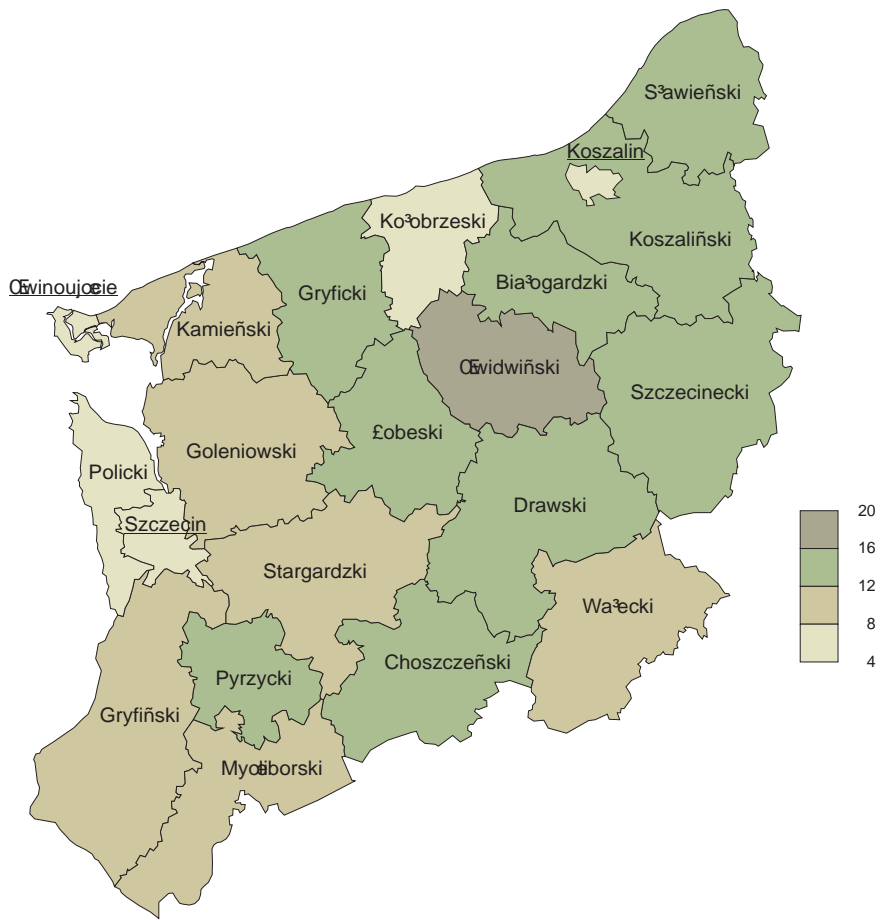

WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI NETTO W GRUPIE WIEKU 13-15 LAT W ROKU SZKOLNYM 2011/2012

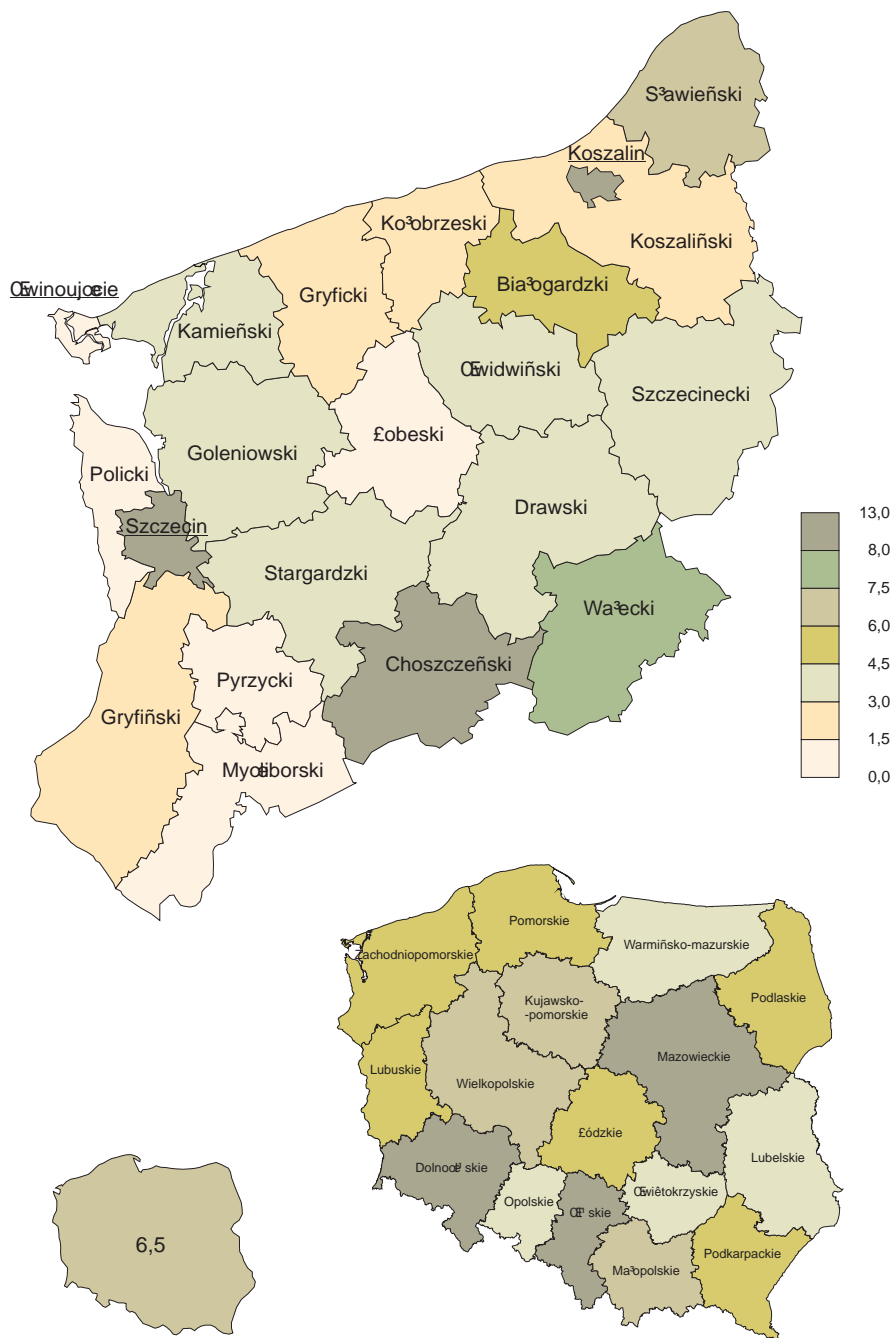

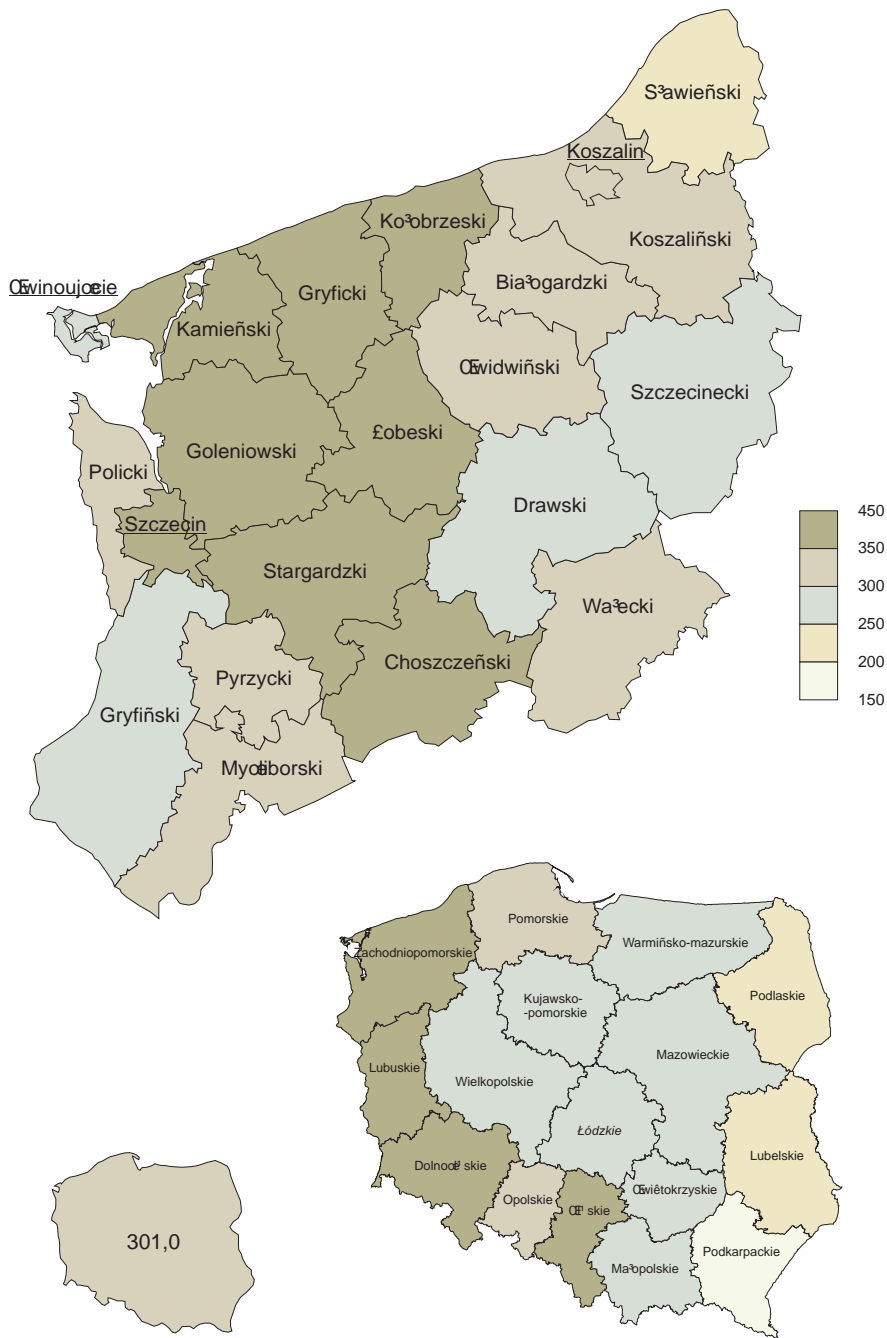
BENEFICJENCI POMOCY SPOŁECZNEJ W % OGÓŁU LUDNOŚCI W 2011 R.
Stan w dniu 30 VI

Stan w dniu 31 XII

**PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH
NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2011 R.**

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Stan w dniu 31 XII

OF PART WITH A BROWN DISCOLOGY FOR THE LUBRICANT. 2011-11

